

STRUCTUURVISIE

BEEK 2012 -2022

RUIMTE VOOR VEELZIJDIGHEID EN VITALITEIT

DEFINITIEF MAART 2012

STRUCTUURVISIE

BEEK 2012 – 2022

RUIMTE VOOR VEELZIJDIGHEID EN VITALITEIT

status:
Definitief

datum:
22 maart 2012

kenmerk:
NL.IMRO.0888.SVBEEK11-VA01

STRUCTUURVISIE

BEEK 2012 – 2022

RUIMTE VOOR VEELZIJDIGHEID EN VITALITEIT

VP+ / project / proces
www.vp-plus.nl

Vandewall Planologisch Advies BV
www.vandewall-planologie.nl

gemeente Beek
www.gemeentebek.nl

COLOFON

contactpersoon gemeente:
Luc Bischoff

project- en procesleiding:
Frank van Engelshoven (VP+)

teksten:
Frank van Engelshoven (VP+)
Charles Vandewall (VPA)

plankaarten:
Arthur Stols (VPA)

inhoudelijke bijdrage:
Heusschen * Copier: lagenbenadering, kernkwaliteiten

kerngroep structuurvisie:
Luc Bischoff, Sjoerd van Eck, Sander Hannen, Ralph
Hendriks, Paul Janssen (gemeente)
Ramon Copier (Heusschen * Copier)
Charles Vandewall (VPA)
Frank van Engelshoven (VP+)

INHOUD

STRUCTUURVISIE BEEK 2012 - 2022

INHOUD

SAMENVATTING	7
01 ALGEMEEN	
beeld van de toekomst en leidraad voor nu	13
opgave en uitgangspunten	14
missie, kernwaarden en doelstellingen	15
kookboek als metafoor voor de structuurvisie	16
landgoed als metafoor voor identiteit	17
02 IDENTITEIT	
kenmerkend en kwaliteit als basis	19
positionering, historie en stedenbouwkundige structuur	20
lagenbenadering	22
kernkwaliteiten	27
03 AMBITIE	
staand beleid als kader	31
globaal beeld staand beleid	32
wonen en voorzieningen	33
economie, toerisme en recreatie	38
natuur, landschap en cultuurhistorie	40
04 KOERS	
opgaven als opdracht, ontwikkelprincipes als kompas	41
opgaven	42
ontwikkelprincipes	46
Beek in 2022	49
05 UITVOERING	
fondsen en projecten als instrumenten	51
kostenverhaal	52
werkwijze	53
BIJLAGE I	
projectenagenda	
BIJLAGE II	
1. kaarten kernkwaliteiten	
2. ambities	
3. swot-analyse	
4. toepassing Limburgs Kwaliteitsmenu	
5. besluitvorming	
KAARTEN	
1. ruimtelijke structuur	
2. functionele structuur	
3. ambities	
4. visie	

SAMENVATTING	7	voorzieningen - algemeen	
		regionale structuurvisie wonen	
01 ALGEMEEN		ambitie	
beeld van de toekomst en leidraad voor nu	13	voorzieningen - detailhandel	
opgave en uitgangspunten	14	detailhandelsvisie Beek	
opgave		ambitie	
uitgangspunten		economie, toerisme en recreatie	38
bestaand beleid		economie	
strategische Toekomstvisie		regiovisie	
duurzaamheid		brainport 2020	
missie, kernwaarden en doelstellingen	15	ambitie	
missie		toerisme & recreatie	
kernwaarden en doelstellingen		regionaal actieplan vrijetijdseconomie	
kookboek als metafoor voor de structuurvisie	16	ambitie	
landgoed als metafoor voor identiteit	17	natuur, landschap en cultuurhistorie	40
		regiovisie	
		regionale gebiedsvisie groene waarde	
		ambitie	
02 IDENTITEIT			
karacteristiek en kwaliteit als basis	19	04 KOERS	
positionering, historie en stedenbouwkundige		opgaven als opdracht, ontwikkelprincipes	41
structuur	20	als kompas	
positionering		opgaven	42
ligging		wonen en voorzieningen	
kenmerken		Beek 2012	
historie		doelstellingen en ambities	
stedenbouwkundige structuur		koers naar 2022	
lagenbenadering	22	economie en toerisme en recreatie	
onderste laag: het natuurlijke systeem		Beek 2012	
geomorfologie		doelstellingen en ambities	
bodemopbouw en -gebruik		koers naar 2022	
watersysteem		natuur, landschap en cultuurhistorie	
natuur en landschap		Beek 2012	
archeologie		doelstellingen en ambities	
cultuurhistorie		koers naar 2022	
middelste laag: de netwerken		ontwikkelpincipes	46
wegen en waterwegen		focus in veelzijdigheid - verscheidenheid	
ecologische verbindingzones		in vitaliteit	
groen in de bebouwde omgeving		contrast als kwaliteit - verbinding als	
bovenste laag: de occupatie		dynamiek	
wonen en voorzieningen		rondje Beek - rijgsnoer van groen,	
economie en toerisme & recreatie		historie, beleving en economie	
kernkwaliteiten	27	behoud door ontwikkeling - heldere,	
algemeen		zichtbare en betekenisvolle structuren	
beleid		Beek in 2022	49
kernrandgebieden, linten en clusters			
kernkwaliteiten per kern		05 UITVOERING	
Beek		fondsen en projecten als instrumenten	51
Neerbeek		kostenverhaal	52
Spaubeek		uitgangspunten	
Genhout		fondsen	
Kelmond		werkwijze	53
03 AMBITIE		rol en instrumentarium gemeente	
staand beleid als kader	31	Limburgs Kwaliteitsmenu	
globaal beeld staand beleid	32	projectenagenda 2012 - 2022	
krimp als context			
strategische Toekomstvisie			
wonen en voorzieningen	33		
wonen			
regionale woonmilieuvisie			
regionaal woononderzoek			
regiovisie			
regionale structuurvisie wonen			
ambitie			

BIJLAGE I

projectenagenda

BIJLAGE II

1. kaarten kernkwaliteiten
2. overzicht ambities
3. resultaten swot-analyse
4. toepassing Limburgs Kwaliteitsmenu
5. besluitvorming

KAARTEN

1. ruimtelijke structuur
2. functionele structuur
3. ambities
4. visie

SAMENVATTING

STRUCTUURVISIE BEEK 2012 - 2022

SAMENVATTING

ALGEMEEN

Inhoud en opzet

Deze structuurvisie omvat:

- een inventarisatie van de bestaande ruimtelijke waarden in het plangebied (Identiteit);
- het beleid dat betrekking heeft op deze ruimtelijke waarden (Ambitie);
- een strategie voor het behoud en de versterking van deze ruimtelijke waarden (Koers);
- een overzicht van de projecten en plannen die bijdragen aan het behoud en de versterking van deze ruimtelijke waarden (Uitvoering).

Opgave

Centraal in deze structuurvisie staat het streven van Beek om een goed woon-, leef- en werkklimaat te (kunnen) blijven bieden aan zowel de huidige als de toekomstige bewoners. Hoofdoel daarbij is behoud en versterking van een duurzame omgeving waarin het prettig wonen, werken en recreëren is, met oog voor wat Beek heeft en wil nalaten voor toekomstige generaties. Beek wil zich blijven ontwikkelen tot een eigentijdse maar authentieke woon-, werk- en leefgemeente, met voorzieningen op maat in elke kern en in een hoogwaardige, duurzame landelijke omgeving met blijvende en beleefbare natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Daarom ook de ondertitel van deze structuurvisie: *Ruimte voor veelzijdigheid en vitaliteit*.

Kernwaarden en doelstellingen

Centrale begrippen of kernwaarden bij de opgave zijn: identiteit, kwaliteit, behouden en versterken en (ver)binden.

Identiteit en kwaliteit vormen de basis voor toekomstige ontwikkelingen. Behoud en versterking van de identiteit en kwaliteiten van Beek staat voorop. Het begrip (ver)binden ziet daarbij op het verbinden en bundelen van ambities zodat deze elkaar kunnen versterken en op het binden van de bevolking aan de regio en aan Beek, nu en in de toekomst.

De doelstellingen voor de verdere ontwikkeling van Beek zijn daarmee:

- algemeen: blijven binden van jong en oud;
- wonen en voorzieningen: behoud van voldoende goede woningen en voorzieningen in combinatie met behoud en versterking van de kwaliteit van het openbaar gebied;
- economie en toerisme & recreatie: aantrekkelijk blijven voor bedrijven;
- natuur, landschap en cultuurhistorie: versterken en zichtbaar maken van ruimtelijke kwaliteiten als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Uitgangspunten

Bestaand beleid

In deze structuurvisie zijn géén nieuwe beleidsvoorstellen opgenomen. Gekozen is voor een visie op basis van bestaand beleid.

Strategische Toekomstvisie

Deze structuurvisie vormt de ruimtelijke uitwerking en doorvertaling van de in de strategische Toekomstvisie Beek 2010-2030 Ondernemend Beek: veelzijdig en vitaal in Zuid-Limburg vervatte doelen en ambities. Deze gaat uit van drie aspecten die de kracht van Beek vormen: veelzijdigheid, vitaliteit en ondernemerschap. In de Toekomstvisie zijn als ruimtelijke ambities geformuleerd aangenaam wonen en leven en een ondernemende gemeente.

Duurzaamheid

Duurzaamheid komt op de volgende wijzen naar voren:

- het is de basis van deze structuurvisie in de vorm van de benoemde ruimtelijke karakteristiek en kwaliteiten;
- het is verweven in de in deze structuurvisie opgenomen ambities;
- het wordt geborgd en verankerd in de in deze structuurvisie geformuleerde opgaven;
- het moet uiteindelijk in de praktijk tot uitdrukking komen en verwezenlijkt worden bij de uitvoering en realisatie van de projecten en plannen ter uitvoering van deze structuurvisie.

IDENTITEIT

Het eerste onderdeel bevat een beschrijving van de ruimtelijke karakteristiek en kwaliteiten. Deze zijn benoemd aan de hand van de lagenbenadering en het begrip kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten zijn per kern op kaart weergegeven in bijlage II.1. De ruimtelijke karakteristiek en kwaliteit is weergegeven op de kaart 'ruimtelijke structuur' en de kaart 'functionele structuur'. Voor het ontstaan en de ontwikkeling en daarmee voor de huidige ruimtelijke identiteit van Beek zijn de volgende aspecten bepalend zijn geweest.

Lagen

Onderste laag: geomorfologie, water, cultuurhistorie

Beek, Neerbeek, Kelmond en Geverik zijn ontstaan in het beekdal van de Keutelbeek en Spaubeek is ontstaan door het aaneengroeien van drie linten. Genhout en Hobbelrade zijn van latere datum, ontstaan tijdens de ontginningsfase van het plateau aan de rand daarvan.

Onderste laag: groenstructuren

Het gaat hier om de grotere, robuuste groenstructuren die het groene casco in het landschap vormen. Deze structuren vallen goeddeels samen met de ecologische verbindingzone.

Middelste laag: infrastructuur

De kernen in Beek zijn van oudsher verbonden via lintvormige structuren. Deze linten vormen de dragers van het dorpsweefsel en zijn als zodanig nog steeds goed herkenbaar. De autosnelwegen, de provinciale weg, de spoorlijnen en de luchthaven zorgen voor een goede ontsluiting en bereikbaarheid. Ook de oude doorgaande wegen en de verbindingswegen tussen de kernen zijn van belang.

Bovenste laag: occupatie, grondgebruik

Het betreft hier de functies wonen en bedrijvigheid die bepalend zijn voor het huidige occupatiepatroon, en dus de bestaande woongebieden, bedrijventerreinen, de drie winkelgebieden, de sportcomplexen tussen Beek en Neerbeek, in Spaubeek en in Genhout en de grote solitaire bedrijven in het buitengebied. Om deze functies heen bevinden zich naast de bosgronden de landbouwgronden (akkerbouw, grasland en fruitteelt).

Kernkwaliteiten

Onderste laag

Oude bebouwingsstructuren, linten, clusters, reliëf, steilrand, holle weg, watervoerend dal, droogdal, laanbeplanting, opgaande beplanting, hagen, fruit- en boomweiden.

Middelste en bovenste laag

Oude wegen, verkavelingspatronen, bossen, akkers, graslanden, schaalcontrast (openheid plateau, kleinschaligheid dorpsranden).

AMBITIE

Het tweede onderdeel is meer gericht op de toekomst en bevat een beschrijving van de voor Beek belangrijkste ruimtelijk relevante ambities, zoals deze in het ruimtelijke beleid van gemeente en regio zijn opgenomen. De ambities zijn schematisch per thema en per deelgebied aangegeven in bijlage II.2.

Centrale ambitie

De demografische krimp bepaalt nadrukkelijk de beleidsagenda en zal deze de komende jaren blijven bepalen. Vergrijzing en ontgroening stellen Beek en de regio voor de grote uitdaging om de vitaliteit van gemeente en regio de komende jaren te behouden. Centraal in de ambities staat dan ook het streven van Beek om een goede woon- en leefomgeving te (kunnen) blijven bieden aan zowel de huidige als de toekomstige bewoners. Versterking en verdere ontwikkeling van gevarieerde, hoogwaardige woonmilieus met woningen die beantwoorden aan de veranderende vraag en economische vitaliteit en bedrijvigheid met een goede bereikbaarheid moeten samen de basis bieden voor een evenwichtige samenstelling van de bevolking en het op peil houden van de sociale cohesie. Het groene karakter, de diversiteit aan bestaande woonmilieus, het hoge voorzieningenniveau, het aanwezige ondernemerschap, de goede bereikbaarheid, de betrokkenheid van de inwoners en het actieve verenigingsleven vormen daarbij de basis.

Ambities per deelgebied

Een aantal ambities speelt gemeentebreed, een aantal ambities zal zich nadrukkelijk in een of meerdere deelgebieden manifesteren.

Beek-Neerbeek

De belangrijkste ambitie is de versterking van de woonfunctie door transformatie en herstructurering. Andere ambities zijn de ontwikkeling van nieuwe woonzorgcombinaties, de stimulering van sport, de concentratie van het bestaande winkelaanbod en het behoud en de versterking van het onderscheidende karakter van de drie winkelgebieden in Beek.

Ook spelen ambities als het stimuleren en faciliteren kleinschalige bedrijvigheid passend in de kernen en de opwaardering van openbaar groen.

Spaubeek

In Spaubeek spelen vooral herstructurering (zij het op beperktere schaal dan in Beek-Neerbeek) en het toevoegen van nieuwe landelijke woonmilieus. Andere ambities zijn het stimuleren en faciliteren van kleinschalige bedrijvigheid passend in de kernen en de opwaardering van openbaar groen. Spaubeek is nadrukkelijker verbonden en verweven met het omliggende buitengebied dan Beek-Neerbeek, dat enkel aan de oostzijde grenst aan het landelijk gebied. Hierdoor zijn de ambities op het gebied van natuur en landschap voor het Spaubeek eveneens van belang. Vooral ambities als de versterking van de groene dwarsverbinding door middel van groene stapstenen en het stimuleren en faciliteren van het in verband brengen van de toeristisch-recreatieve infrastructuur met kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen en met cultuurhistorische gebouwen raken Spaubeek.

Buitengebied

Dit gebied is het kleinschalige cultuurlandschap in en rond de beekdalen inclusief de in dit gebied gelegen kernen Geverik, Kelmond en Klein en Groot Genhout.

De ambities voor het buitengebied zijn gericht op het landschap, de landbouw en op recreatie, veelal in onderlinge samenhang. Ambities gericht op natuur en landschap zijn voor dit deelgebied zijn de ontwikkeling van de ecologische hoofdstructuur, de versterking van de groene dwarsverbinding door middel van groene stapstenen en het versterken van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. De ambities ten aanzien van de landbouw betreffen de structuurversterking van de landbouw, het stimuleren van kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven en het faciliteren van agrarische bedrijven indien deze een andere bestemming wensen. Bij dit laatste wordt aangesloten op et provinciale beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen of -locaties. Op het gebied van toerisme en recreatie zijn de ambities voor het buitengebied het verder ontwikkelen van de toeristisch-recreatieve infrastructuur, het stimuleren en faciliteren van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen en het stimuleren en faciliteren van het in verband brengen van de toeristisch-recreatieve infrastructuur met kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen en met cultuurhistorische gebouwen, ambachtelijke ateliers en kunstateliers.

Een aantal van deze ambities voor het buitengebied geldt eveneens voor de kernen in dit buitengebied. Voor deze kernen gelden voorts ambities als het stimuleren en faciliteren van kleinschalige bedrijvigheid passend in de kernen en dorpen in het groen.

Buitengebied - plateau

Op het open plateau is vrijwel uitsluitend sprake van agrarisch grondgebruik. Vandaar dat de belangrijkste ambities voor dit deelgebied zijn de structuurversterking van de landbouw en behoud van openheid.

Bedrijventerreinen

Voor de bedrijventerreinen gelden als belangrijkste ambities het faciliteren van grootschalige bedrijven op BMAA in combinatie met een duurzame inrichting van dit terrein en het revitaliseren en herstructureren van de overige bedrijventerreinen.

KOERS

Het derde deel beschrijft de opgave ofwel datgene wat Beek moet doen om de ambities te verwezenlijken. De opgaven zijn geformuleerd per thema. Aangegeven is waar Beek nu staat en vervolgens wordt de koers naar 2022 aangegeven: wat moet Beek op hoofdlijnen doen om de ambities te verwezenlijken.

Basis voor deze opgaven is een analyse van de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen van Beek (SWOT-analyse). De resultaten van deze analyse zijn opgenomen in bijlage II.3.

Ingezet wordt op de versterking en verdere ontwikkeling van gevarieerde, hoogwaardige woonmilieus met woningen die beantwoorden aan de veranderende vraag. Economische vitaliteit en bedrijvigheid en een goede bereikbaarheid moeten daarbij de basis bieden voor een evenwichtige samenstelling van de bevolking en het op peil houden van de sociale cohesie. Het groene karakter, het hoge niveau van de voorzieningen, de diversiteit aan woonmilieus, ondernemerschap, betrokkenheid van de inwoners en het actieve verenigingsleven vormen de basis.

In dit deel is tevens een aantal ontwikkelprincipes geformuleerd die verdere houvast en inspiratie bieden bij en het richtsnoer vormen voor de uitvoering van deze structuurvisie en daarmee ook de beoordeling van initiatieven en plannen.

UITVOERING

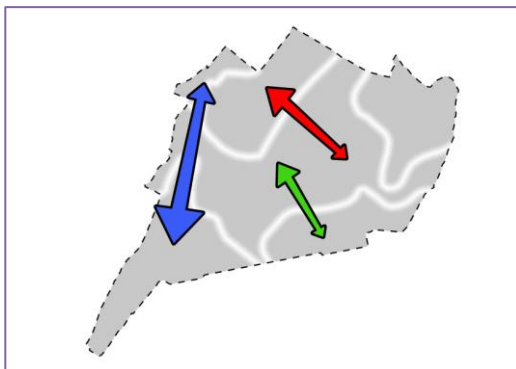
In het vierde deel staat de vraag centraal hoe de in deze structuurvisie opgenomen ambities en opgaven aan de hand van de geformuleerde ontwikkelprincipes kunnen worden gerealiseerd en hoe de daaraan verbonden kosten kunnen worden verhaald.

Ontwikkelprincipe Focus in veelzijdigheid - verscheidenheid in vitaliteit

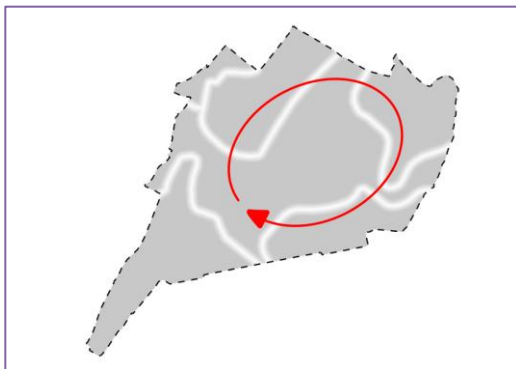
- versterken en zichtbaar maken van ruimtelijke kwaliteiten en potenties als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen (ecologische draagkracht).
- versterken van gebruiksfuncties en voorzieningen op de juiste plekken (sociaal en economisch draagvlak);
- niet alles kan op elke plek;
- slim en gebiedsgericht combineren van ambities en opgaven;
- integraler en meer in samenhang bezien van ambities en opgaven;
- veelzijdigheid is het gevolg van keuzes;
- vitaliteit krijgt voor elk thema in elk gebied een eigen invulling en betekenis.

Ontwikkelprincipe Contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek

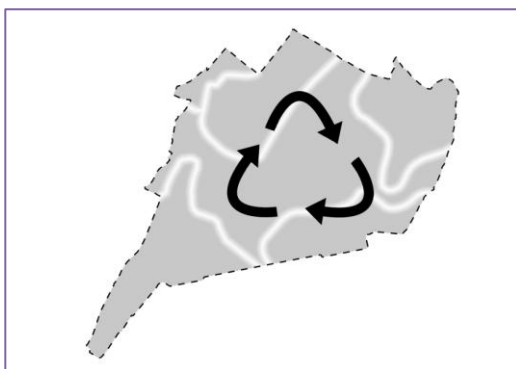
- bestaande ruimtelijke structuur vormt de basis van de identiteit van Beek en daarmee de basis voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen;
- relatie tussen meer stedelijk en meer landelijk deel van Beek wordt gekenmerkt door twee ogenschijnlijke tegen-stellingen: contrast en verbinding;
- goed omgaan met en uitnutten van verschillen in contrast en dynamiek leidt tot versterking van kwaliteit en identiteit van Beek;
- contrasten benadrukken en verbindingen (daartussen) versterken.

Ontwikkelprincipe Rondje Beek - rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie

- versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische structuren en elementen in en rond de oude bebouwingsstructuren;
- verder uitbouwen van het toeristisch-recreatieve netwerk;
- koppelen van dit netwerk met langzaamverkeers-verbindingen;
- koppelen van voorgaande aspecten;
- passende kleinschalige economische ontwikkelmogelijkheden aan deze gekoppelde structuren en netwerken die bijdragen aan ambities op gebied van toerisme en recreatie en landschap en cultuurhistorie;

Ontwikkelprincipe Behoud door ontwikkeling - heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

- verzilveren van kansen natuur, landschap en cultuurhistorie, met als doel instandhouding/versterking karakteristieken, samenhang, structuur en contrasten;
- rode ontwikkelingen die qua aard en schaal passen in de omgeving fungeren als aanjager en drager voor ontwikkelingen natuur, landschap en cultuurhistorie;
- koppelen transformatie, herstructurering en toevoegen nieuwe woonmilieus aan verbetering herkenbaarheid beeldbepalende groenstructuren en groenelementen en cultuurhistorische structuren en elementen ;
- ontwikkelen nieuwe landgoederen in groene dwarsverbinding;
- zeer beperkt en incidenteel toevoegen van woningen in de kernrandzones, linten en clusters met bijdrage aan versterking van variatie en onderscheid in identiteit.

01

ALGEMEEN

BEELD VAN DE TOEKOMST EN LEIDRAAD VOOR NU

IN DEZE STRUCTUURVISIE LEGT BEEK HAAR RUIMTELIJKE VISIE VOOR DE KOMENDE PERIODE VAST. MET DE VISIE KAN BEEK EEN ACTIEVE ROL SPELEN BIJ ONTWIKKELINGEN. DEZE VISIE VORMT HET RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER VOOR NIEUWE ONTWIKKELINGEN. OOK KAN MET DE STRUCTUURVISIE EEN KEUZE WORDEN GEMAAKT VOOR UIT TE VOEREN PROJECTEN IN DE PLANPERIODE. TENSLOTTE BIEDT DE STRUCTUURVISIE EEN WETTELIJKE BASIS VOOR BEEK OM VIA EEN KOSTENVERHAALSOVEREENKOMST BOVENPLANS TE VEREVENEN EN EEN BIJDRAGE TE VRAGEN AAN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN. DEZE STRUCTUURVISIE BIEDT ZO NIET ALLEEN EEN BEELD VAN DE TOEKOMST, MAAR VORMT DAARMEE OOK HET AFWEGINGSKADER VOOR NU.

OPGAVE EN UITGANGSPUNTEN

OPGAVE

Centraal in deze structuurvisie staat het streven van Beek om een goed woon-, leef- en werkklimaat te (kunnen) blijven bieden aan zowel de huidige als de toekomstige bewoners.

Hoofdoel daarbij is het behouden en versterken van een duurzame omgeving waarin het prettig wonen, werken en recreëren is, met oog voor wat Beek heeft en wil nalaten voor toekomstige generaties. Beek wil zich blijven ontwikkelen tot een eigentijdse maar authentieke woon-, werk- en leefgemeente, met voorzieningen op maat in elke kern en in een hoogwaardige, duurzame landelijke omgeving met blijvende en beleefbare natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten.

Daarom ook de ondertitel van deze structuurvisie: *Ruimte voor veelzijdigheid en vitaliteit.*

UITGANGSPUNTEN

Bestaand beleid

De structuurvisie Beek is een visie op hoofdlijnen, een richtinggevende structuurvisie. In deze structuurvisie zijn géén nieuwe beleidsvoorstellen opgenomen. Gekozen is voor een visie op basis van bestaand beleid.

Strategische Toekomstvisie

Deze structuurvisie vormt de ruimtelijke uitwerking voor de komende jaren van de strategische Toekomstvisie Beek 2010-2030 *Ondernemend Beek: veelzijdig en vitaal in Zuid-Limburg*. Beek krijgt, net als vele andere gemeenten, te maken met demografische krimp. Beek onderkent dit en de financiële beperkingen die dit met zich meebrengt. Het maken van keuzes is daarom noodzakelijk. Kijkend naar de toekomst van Beek wordt vertrokken vanuit de kracht die de veelzijdigheid van Beek biedt: wonen in het groen, ondernemerschap, betrokkenheid, werkgelegenheid en bereikbaarheid.

De structuurvisievisie is gericht op behoud en versterking van het goede en van wat zo kenmerkend is voor Beek: de ruimtelijke karakteristiek en kwaliteit. Deze vormt het uitgangspunt voor veranderingen en ontwikkelingen. Deze structuurvisie is dus de ruimtelijke uitwerking en doorvertaling van de in de Toekomstvisie vervatte doelen en ambities. De Toekomstvisie vormt daarmee de belangrijkste basis voor deze structuurvisie.

Duurzaamheid

In veel structuurvisies wordt duurzaamheid expliciet verwoord. Duurzaamheid krijgt dan een aparte plaats, vaak in de vorm van het wijden van een deel van zo'n structuurvisie aan dit thema of door duurzaamheid te benoemen als een belangrijke, zo niet leidende, ambitie.

Meestal wordt duurzaamheid dan enkel of vooral in verband gebracht met klimaat- en milieuaspecten. Vaak ook is duurzaamheid impliciet vervat in structuurvisies. Deze structuurvisies bevatten duurzame ambities of doelen, zonder dat deze als zodanig zijn benoemd.

Duurzaamheid heeft een bredere strekking dan de puur ecologische. Bovendien staat duurzaamheid niet op zichzelf. Het moet een logisch, integraal en onlosmakelijk onderdeel zijn van van het doen en laten van huidige en toekomstige generaties. Naast goed rentmeesterschap omvat duurzaamheid het behoud van welvaart en sociale samenhang en veiligheid: een gezonde en veilige leefomgeving met een hoge ruimtelijke en natuurlijke kwaliteit waarin mensen zich sociaal en economisch goed kunnen ontwikkelen. Deze sociale, economische en ecologische dimensies worden aangeduid als Triple P:

- people (mensen of maatschappij): sociaal;
- planet (milieu of omgeving): ecologisch;
- profit / prosperity (winst / welvaart): economisch.

Sociale duurzaamheid gaat over de kenmerken van een gebied die nodig zijn om de samenleving in stand te houden. Sociale duurzaamheid is echter ook afhankelijk van wat de ecologische en economische dimensies van een gebied aan haar inwoners te bieden hebben. Relevante aspecten die in deze structuurvisie aandacht krijgen, zijn onder meer een diversiteit aan woonmilieus, het benutten en het versterken van de bestaande leefomgeving, de kwaliteit van deze leefomgeving en het aanbod, de kwaliteit en de diversiteit van voorzieningen.

Ecologische duurzaamheid betreft de kenmerken van een gebied die nodig zijn om de ruimtelijke kwaliteit van dat gebied in stand te houden. Gebruik van een gebied door haar huidige bewoners mag echter niet ten koste gaan van de leefbaarheid voor toekomstige generaties. Dit goed rentmeesterschap is afhankelijk van de aanwezigheid en het gedrag van zowel mensen (sociale dimensie) als bedrijvigheid (economische dimensie). Relevante aspecten die aandacht krijgen, zijn onder meer zorgvuldig ruimtegebruik en versterking van natuur en landschap.

Economische duurzaamheid betreft de kenmerken van een gebied die nodig zijn om de welvaart in stand te houden. Economische duurzaamheid is echter ook afhankelijk van de bevolking als afzet- en arbeidsmarkt (sociale dimensie) en de mogelijkheden die de omgeving biedt voor het ontplooiën van economische activiteiten (ecologische dimensie). Relevante aspecten die aandacht krijgen, zijn onder meer bereikbaarheid, een diversiteit aan bedrijvigheid en de flexibiliteit van de structuurvisie als kader voor zowel de ruimtelijke strategie, het ruimtelijk beleid als de uitvoering daarvan. Duurzaamheid komt in deze structuurvisie op de volgende wijzen naar voren:

- het is de basis van deze structuurvisie in de vorm van de benoemde ruimtelijke karakteristiek en kwaliteiten;
- het is verweven in de in deze structuurvisie opgenomen ambities;
- het wordt geborgd en verankerd in de in deze structuurvisie geformuleerde opgaven;
- het moet uiteindelijk in de praktijk tot uitdrukking komen en verwezenlijkt worden bij de uitvoering en realisatie van de projecten en plannen ter uitvoering van deze structuurvisie.

MISSIE, KERNWAARDEN EN DOELSTELLINGEN

MISSIE

Deze structuurvisie vormt de ruimtelijke uitwerking van de strategische Toekomstvisie. Deze gaat uit van drie aspecten die de kracht van Beek vormen: veelzijdigheid, vitaliteit en ondernemerschap. In de Toekomstvisie zijn als relevante ambities geformuleerd aangenaam wonen en leven en een ondernemende gemeente.

Centraal in deze structuurvisie staat het streven van Beek om een goed woon-, leef- en werkklimaat te (kunnen) blijven bieden aan zowel de huidige als de toekomstige bewoners. Hoofdoel daarbij is behoud en versterking van een duurzame omgeving waarin het prettig wonen, werken en recreëren is, met oog voor wat Beek heeft en wil nalaten voor toekomstige generaties. Beek wil zich blijven ontwikkelen tot een eigentijdse maar authentieke woon-, werk- en leefgemeente, met voorzieningen op maat in elke kern en in een hoogwaardige, duurzame landelijke omgeving met blijvende en beleefbare natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten.

KERNWAARDEN EN DOELSTELLINGEN

De centrale begrippen of kernwaarden daarbij zijn:

- identiteit;
- kwaliteit;
- behouden en versterken;
- (ver)binden.

Identiteit en kwaliteit vormen de basis voor toekomstige ontwikkelingen. Behoud en versterking van de identiteit en kwaliteiten van Beek staat voorop. Het begrip (ver)binden ziet daarbij op het verbinden en bundelen van ambities zodat deze elkaar kunnen versterken en op het binden van de bevolking aan de regio en aan Beek, nu en in de toekomst.

Doelstellingen voor de ontwikkeling van Beek zijn daarmee:

- algemeen: blijven binden van jong en oud;
- wonen en voorzieningen: behoud van voldoende goede woningen en voorzieningen;
- economie en toerisme & recreatie: aantrekkelijk blijven voor bedrijven;
- natuur, landschap en cultuurhistorie: versterken en zichtbaar maken van aanwezige ruimtelijke kwaliteiten als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen.

KOOKBOEK ALS METAFOOR VOOR DE STRUCTUURVISIE

Deze structuurvisie kan worden beschouwd als een kookboek en de realisatie van de opgaven kan worden beschouwd als koken.

Een kookboek bevat recepten voor verschillende gerechten. Zo'n recept bestaat in de regel uit een lijst van ingrediënten en een beschrijving van de bereidingswijze. En daar ligt dan ook vooral de nadruk op in een kookboek: hoe moet er te werk worden gegaan om een goed resultaat te bereiken en wat is daarvoor nodig aan ingrediënten en technieken.

Koken vraagt om een goede kennis van ingrediënten, benodigde kookgereedschappen, bereidingswijzen en -technieken. Essentieel voor goed koken is goed te kijken naar wat er beschikbaar is. Bovendien is doseren belangrijk: doseren is één van de belangrijkste onderdelen van koken. En tot slot vergt goed koken tijd en is de volgorde in de bereiding belangrijk. Tegelijkertijd zijn recepten vaak globaal. Het is vaak een opsomming van richtlijnen en aandachtspunten en geen gedetailleerde beschrijving van hoe en wat. Daarmee is koken niet enkel een kwestie van kennis en techniek, maar ook van creativiteit en improvisatie.

Deze structuurvisie beschrijft een aantal basis-ingredienten, die in elk geval nodig zijn voor de bereiding van de gerechten: de kernkwaliteiten als basis. Ook bevat deze structuurvisie een aantal basistechnieken (de ontwikkelprincipes) die bij de bereiding van de gerechten uit het menu in acht moeten worden genomen. Tenslotte bevat de structuurvisie de gerechten voor het menu (de opgaven). Deze structuurvisie bevat niet het recept voor Beek 2022. De structuurvisie reikt ingrediënten en bereidingsmethoden aan, geeft richtlijnen voor de bereiding en wijst op een aantal aandachtspunten die bij de bereiding moeten worden betracht. De bereiding van een smakelijk meergangenmenu: Beek in 2022.

De structuurvisie is geen dik kookboek waarin precies en gedetailleerd staat wat allemaal gedaan moet worden. Dat is niet realistisch. De werkelijkheid is weerbarstig en niet alles laat zich voorspellen of is op voorhand in te schatten. Bovendien neemt bij vergaande detaillering en dus beperking van de keuzevrijheid de bruikbaarheid van een kookboek, van een structuurvisie, af.

Om het menu daadwerkelijk te bereiden zijn er wel koks nodig. Deze koks zijn de initiatiefnemers. Het staat hun vrij om binnen bepaalde kaders creatieve ingrediënten aan een gerecht toe te voegen en met hoeveelheden te variëren. Op deze wijze kan een kok zijn persoonlijke smaak aan een gerecht geven. De beleidsmatige kaders (de geformuleerde ambities) waarborgen daarbij dat de essentie van de te bereiden gerechten steeds wordt behouden.

LANDGOED ALS METAFOOR VOOR IDENTITEIT EN KWALITEIT

LANDGOED

Eigenschappen

Een landgoed is te beschouwen als een totaliteit van gronden en opstallen, die meerdere functies vervult en die economische activiteiten met zich meebrengt. Ze wordt gekenmerkt door een verscheidenheid van samenstellende elementen, die centraal vanuit één (of meerdere) punt(en) beheerd worden. Daarbij gaat het om de vervulling van een economische taak in meerdere sectoren, maatschappelijke taken als recreatie, educatie en maatschappelijke waarden als instandhouding en ontwikkeling van natuur, landschap, en cultuurhistorie. Binnen een landgoed is sprake van een of meer grondgebruiksvormen, functies en/of waarden, zoals landbouw, bosbouw, wonen, recreatie, natuur, landschap en cultuurhistorie. Deze grondgebruiksvormen kenmerken zich door een grote onderlinge samenhang en verweving.

Doelstellingen

De algemene doelstelling van een landgoed kan als volgt worden geformuleerd: behoud en ontwikkeling van het landgoed als economische, landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke eenheid, waarbij een duurzaam evenwicht tussen alle aanwezige functies gehandhaafd blijft of hervonden wordt en de diverse functies elkaar zowel in functionele als economische zin ondersteunen. Meer specifiek gaat het om onder meer:

- behoud van geomorfologische elementen;
- behoud, herstel en versterking van aanwezige natuurwaarden;
- behoud, herstel en versterking van cultuurhistorisch erfgoed waaronder begrepen het archeologisch erfgoed, monumenten en landschappelijke structuren en elementen;
- behoud en versterking van identiteit, belevingswaarde en verscheidenheid van het landschap;
- bij het vormgeven en situeren van nieuwe bebouwing rekening houden met de omgeving;
- instandhouding van de landschappelijke structuur als casco van het landgoed;
- handhaven van de landbouw als rendabele grondgebruiksvorm; de landbouw vormt immers een van de traditionele functies van een landgoed en de verwevenheid van landbouw met andere functies geeft een landgoed zijn eigen karakter; agrarisch natuurbeheer;
- realiseren van recreatieve inkomstenbronnen voor het landgoed;
- ontwikkelen van landgoedtoerisme, zijnde recreatie en toerisme gericht op natuur-, cultuurhistorisch en landschappelijk erfgoed;
- behoud en ontwikkeling van extensieve recreatie.

BEEK

Verleden

Al in akten uit de 12e eeuw, waarin de proosdij van Meerssen worden omschreven, wordt Beek als landerij van de proosdij genoemd. Later valt Beek onder de invloedssfeer van de Landkommanderij van de ridders der Duitse Orde.

Tot de bezittingen van deze Orde in Beek behoorde onder meer de Vroenhof, gelegen tussen Beek en Neerbeek op de locatie van wat nu bekend is als Oude Pastorie. Het was de centrumboerderij van een groot landbouw-domein en had verdedigingswerken.

Beek kent of kende daarnaast meerdere huizen of pachthoeven met landerijen, niet alle verbonden aan of onder invloed van de Duitse Orde. Het huis of kasteel St. Jansgeleen ligt ten noorden van Spaubeek. Vlak bij Spaubeek ligt ook het omwaterde huis 'Die Hegghe', nu huis Ten Dijcken genoemd.

Andere voorbeelden zijn de twee monumentale hoeven Printhaghen, de Onderste hoeve Printhaghen in uit 1744 en de Bovenste hoeve Printhaghen uit 1806 net buiten Genhout, en de Neerbeekerhof, een middeleeuwse hoeve waaromheen Neerbeek is ontstaan en die in 1917 werd afgebroken.

Heden

Beek kent twee landgoederen: landgoed Genbroek tussen Beek, Geverik en het Kelmonderbos en landgoed Broenen aan de Putbroekerweg.

De geschiedenis van landgoed Genbroek - ook wel Huis of Kasteel Genbroek genoemd - gaat terug tot de 14^e eeuw. Het landgoed bestaat uit een hoofgebouw (het huis of kasteel), enkele bijgebouwen en een landschapstuin met heemtuin. Het landgoed heeft een oppervlakte van 18,5 hectare. De tuin is een beschermd natuurgebied en als onderdeel van het aangrenzende Kelmonderbos in beheer bij Natuurmonumenten.

Landgoed Broenen is een recent particulier initiatief met een oppervlakte van bijna 11 hectare. Het groen in de vorm van hoogstam en bos is aangepland en de vier bijbehorende ruime bouwkvelds zijn in ontwikkeling.

Daarnaast heeft Beek enkele landgoederen in ontwikkeling: het landgoed Kelmond, sportlandgoed De Haamen en landgoed Oude Pastorie.

Landgoed Kelmond is een publiek initiatief van de provincie Limburg, de Dienst Landelijk Gebied en de gemeente Beek. Het landgoed (circa 25 tot 30 hectare) levert niet enkel een bijdrage aan de versterking van natuur en landschap en door behoud van de aanwezige bebouwing aan de cultuurhistorie, maar ook aan de structuurversterking van de landbouw, nu een substantieel van het landgoed agrarisch gebruikt en beheerd kan worden. Tenslotte biedt dit landgoed de mogelijkheid tot excellent wonen in het buitengebied in combinatie met in het gebied passende bedrijvigheid.

Doel van sportlandgoed De Haamen is de omvorming van sportpark De Haamen tussen Beek en Neerbeek tot een sportlandgoed dat voldoende houdbaarheid biedt voor de langere termijn, dit alles in een passende landschappelijke en groene omgeving. Verder zal het sportlandgoed de ontwikkelingen van en rondom het Centrum voor Aangepast Sporten ondersteunen en versterken.

Landgoed Oude Pastorie behelst tenslotte de restauratie van de aanwezige overblijfselen van de middeleeuwse Vroenhof tussen Beek en Neerbeek en het terugbrengen van cultuurhistorische elementen in het landschap in combinatie met de ontwikkeling van een recreatief knooppunt (informatiecentrum en uitspanning) en gekoppeld aan het bovengronds leggen van de Keutelbeek.

Toekomst

Tot slot heeft Beek de ambitie om nog enkele landgoederen aan te (laten) leggen in de zone globaal begrensd door landgoed Broenen in het zuiden, de kern Beek in het westen, Spaubeek in het oosten en de gemeentegrens in het noorden. Deze landgoederen kunnen een bijdrage leveren aan de versterking van de groene dwarsverbinding die het Maasdal via het Kelmonderbos, via landgoed Broenen en het Vrouwenbos met het Geleenbeekdal verbindt. Daarnaast kunnen zo kleinschalige excellente woonmilieus worden toegevoegd. Ook kunnen deze landgoederen een bijdragen leveren aan de toeristisch-recreatieve ambities in dit gebied.

Een beoogde locatie voor een landgoed is de locatie van de voormalige steenfabriek aan de Looiwinkelstraat aan de westzijde van Spaubeek. Een locatie voor een tweede landgoed is nog niet benoemd.

LANDGOED BEEK

Beek kent een aantal bestaande landgoederen en heeft een aantal landgoederen in ontwikkeling. Ook heeft Beek de ambitie om nog landgoederen aan te leggen in de groene dwarsverbinding. Maar niet alleen het heden en de toekomst van Beek is verbonden met het begrip landgoed. Dat geldt ook voor het verleden Beek, dat verweven is met commanderijen en pachthoeven met landerijen.

Een landgoed is een ruimtelijke eenheid, als zodanig ontwikkeld en beheerd gericht op duurzame instandhouding en verdere ontwikkeling. Binnen een landgoed is sprake van verschillende vormen van grondgebruik, functies en/of waarden, zoals landbouw, wonen, recreatie, natuur, landschap en cultuurhistorie. Deze worden gekenmerkt door een grote onderlinge samenhang. Doelstelling van een landgoed is het behoud en duurzame ontwikkeling als economische, natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische eenheid, waarbij een duurzaam evenwicht tussen alle aanwezige functies gehandhaafd blijft of hervonden wordt en de diverse functies elkaar zowel in functionele als economische zin ondersteunen.

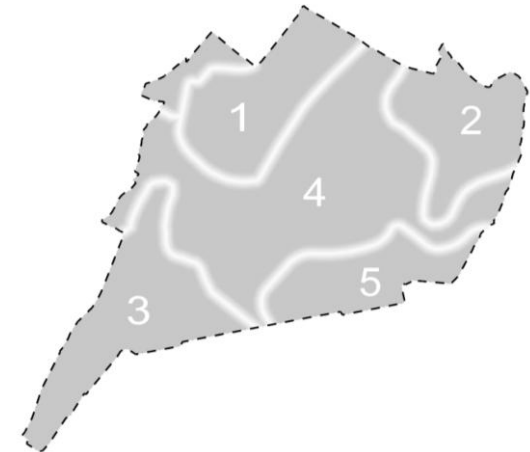
Niet alleen heeft Beek een nadrukkelijke relatie met het concept landgoed, maar ook zijn de doelstelling van een landgoed en de hoofddoelstelling of missie van deze structuurvisie vrijwel gelijklopend. Het hanteren van het concept van een landgoed als metafoor bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, initiatieven, plannen en projecten, zowel op zichzelf beschouwd als in onderlinge samenhang, draagt daarmee bij aan een blijvende focus op versterking van de kwaliteit en identiteit van Beek.

Landgoed

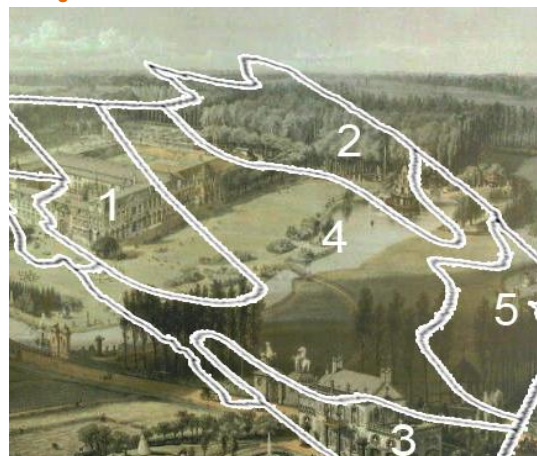
1: hoofdgebouw 2: bijgebouw/priël 3: economiegebouwen 4: tuin 5: land

Beek

1: suburbaan 2: dorps 3: bedrijventerrein 4: buitengebied 5: plateau

Landgoed Beek

1: landhuis 2: buitenplaats 3: werkplaats 4: binnenplaats 5: land

02

IDENTITEIT

KARAKTERISTIEK EN KWALITEIT ALS BASIS

DIT DEEL OMVAT EEN BESCHRIJVING VAN DE RUIMTELIJKE KARAKTERISTIEK EN DAARMEE DE IDENTITEIT VAN BEEK. DE DEZE BESCHRIJVING VINDT PLAATS AAN DE HAND VAN EEN KORTE SCHETS VAN BEEK, DE HISTORIE, DE STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR EN DE BEGRIPPEN LAGENBENADERING EN KERNKWALITEITEN, WAARMEE DE GEBIEDSKWALITEITEN IN BEEK WORDEN BENOEMD.

DE RUIMTELIJKE KARAKTERISTIEK EN KWALITEIT VORMT SAMEN MET DE AMBITIE, DIE IN HET VOLGENDE DEEL WORDT BESCHREVEN, HET KADER WAARBINNEN RUIMTELIJKE OPGAVEN ZICH KUNNEN ONTWIKKELEN.

POSITIONERING, HISTORIE EN STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

POSITIONERING

Ligging

De gemeente Beek ligt in de driehoek die gevormd wordt door de grote drie stedelijke clusters in Zuid-Limburg (Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen), maakt deel uit van de Westelijke Mijnstreek en telt bijna 17.000 inwoners. De gemeente bestaat uit de kernen Beek, Neerbeek, Spaubeek, Groot en Klein Genhout en Geverik en het gehucht Kelmond.

Het gebied waarin Beek is gelegen, is zeer divers: enerzijds een sterk verstedelijkt gebied, anderzijds het landelijk gebied met zijn typisch heuvellandschap. In het noorden ligt het stedelijke Sittard-Geleen met het industriecomplex Chemelot, aan de oostzijde het Heuvelland, ten zuiden de luchthaven Maastricht-Aachen Airport (MAA) en aan de westzijde de woongemeente Stein. Hierdoor wordt Beek geconfronteerd met de effecten van grootschalige bedrijvigheid, maar ook met de problematiek van het buitengebied en de kleine kernen.

Sterke punten van deze ligging zijn het goede woonklimaat in een fraaie omgeving, de ligging aan de rand van het Heuvelland, de centrale ligging ten opzichte van de grote stedelijke gebieden en de uitstekende bereikbaarheid via weg, spoor en lucht.

Kenmerken

De oude kernen van Beek zijn zorgvuldig bewaard, terwijl in de uitbreidingen nadrukkelijk aandacht is geschonken aan ruimtelijke kwaliteit en groenvoorzieningen. De inwoners van Beek hebben daarmee de keuze om te wonen in een centrum met stedelijke allures of in nog uitgesproken landelijke dorpen.

Beek is rijk aan historische kerken en huizen en kent enkele indrukwekkende boerderijen. Binnen de kernen en in het buitengebied bevinden zich tientallen wegruizen, (veld)kapellen en andere uitingen van volksdevotie. Beek kent ruime mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding zoals een zwembad, manege en sportcomplexen en kent een bloeiend verenigingsleven. Ook beschikt Beek over een uitgebreid en gevarieerd winkelaanbod en uitstekende horecagelegenheden. Op het gebied van evenementen bruist Beek. Jaarlijks trekken diverse sportwedstrijden en culturele evenementen, zoals het Sint Luciafeest met bijbehorende lichtstoet en jaarmarkt in december en de Paasveemarkt in het voorjaar, duizenden bezoekers. Belangrijk is de luchthaven MAA, ontstaan uit een aan het einde van de Tweede Wereldoorlog aangelegde militaire vliegbasis en op weg uitgebouwd te worden tot een internationaal luchtvrachtcentrum. Aan de noordzijde van MAA ligt bedrijvenpark Technoport Europe (TPE) en aan de oostzijde van MAA is het bovenregionale bedrijventerrein BMAA in ontwikkeling.

Verder zijn aan de noordzijde van de kern Beek bedrijventerrein Beeker Hoek en ten westen van de kern Beek bedrijventerrein Schutterstraat gelegen.

Naast het winkelgebied in centrum van de kern Beek kent de gemeente op het bedrijventerrein Beeker Hoek het groot overdekt winkelcentrum Makado.

HISTORIE

In Beek zijn Romeinse bewoningssporen op diverse plaatsen aangetroffen, en ook uit de aansluitende Merovingische en Karolingische periode werden resten ontdekt. In 2005 zijn de resten gevonden van een versterkte Bandkeramische dorpsnederzetting uit 5.000 voor Christus. Omdat er voor zover bekend geen oudere resten van een versterkte nederzetting in Nederland zijn gevonden, maakt dit Beek tot het oudste dorp in Nederland.

Beek behoort tot het type groepsdorpen. Deze dorpen ontstonden uit de behoefte van mensen om zonder onderlinge verwantschap toch bij elkaar te gaan wonen. In Beek gebeurde dit op de vruchtbare grondstroken langs de Keutelbeek. Zo ontstond ook de naamsaanduiding Beek. Onder of neer aan het dorp Beek ontwikkelde zich Neerbeek en in een dal (spau of spalt: kloof, dal') bij Beek ontwikkelde zich Spaubeek.

De oudste stukken met een vermelding van het dorp Becca bevinden zich in het Rijksarchief in Maastricht. Het zijn twee akten uit de jaren 1145 en 1152, waarin twee Rooms-Duitse keizers de proosdij van Meerssen in haar bezittingen hebben bevestigd.

Beek en Spaubeek zijn nimmer een zelfstandige heerlijkheid geweest, maar hadden steeds wisselende bewindvoerders. Oorspronkelijk was de proost van Meersen heer van Beek maar langzamerhand maakten de heren van Valkenburg zich meester van het gezag. In 1661 kwam de landgrens midden in de huidige gemeente te liggen. Beek kwam met de gehuchten Groot en Klein Genhout, Geverik, Kelmond, Oensel en een gedeelte van Neerbeek toe aan de Republiek der Nederlanden. Geleen, Spaubeek en het andere deel van Neerbeek kwamen onder Spaans bewind en later door huwelijk aan Oostenrijk.

Met de Franse Revolutie tegen het einde van de 18e eeuw kwam een einde aan alle voorheen verworven en gevestigde feodale rechten en wordt onder meer het instituut gemeente ingesteld. In 1800 worden Beek en Spaubeek zelfstandige gemeenten.

De huidige gemeente Beek is op 1 januari 1982 ontstaan door het samenvoegen van Beek en Spaubeek.

STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

De stedenbouwkundige structuur van Beek volgt in grote mate het historisch gegroeide wegenpatroon, waarbij de denkbeelden uit de verschillende periodes de bebouwings- en groenstructuren hebben bepaald.

In de periode voor de aanleg van de Rijksweg Maastricht-Sittard-Roermond maakten Beek, Neerbeek en Geverik deel uit van een reeks lintdorpen tussen Maastricht en Sittard. De huidige Molenstraat, Burg. Janssenstraat en Bourgognestraat vormden de belangrijkste route door Beek. Bewoning vond met name langs deze route en zijstraten plaats.

Door de aanleg van de Rijksweg verandert er in de kern Beek in eerste instantie niet veel. Langs deze nieuwe weg ontstaat wat verspreide bebouwing, maar tot begin van de twintigste eeuw blijft de situatie vrijwel ongewijzigd.

Na ingebruikstelling van de staatsmijn Maurits in 1926 begint de werkelijke ontwikkeling van Beek. De behoefte aan woningen voor de werknemers werd in de Westelijke Mijnstreek steeds groter, ook in Beek.

Zowel in de periode tussen de twee wereldoorlogen als in de periode na de Tweede Wereldoorlog is er sprake van een behoorlijke uitbreiding van de kernen Beek, Spaubeek en Neerbeek in de vorm van als planmatige ontwikkeling, met name in gesloten blokbebouwing langs lange rooilijnen. De hoofdwegenstructuur in de naoorlogse wijken is over het algemeen afgestemd op het oorspronkelijke net van historische uitvalswegen.

In de jaren zestig ontstaan wijken als Proosdijveld-Noord in Beek en wordt de hoogbouw aan de Rooseveltlaan gerealiseerd. Uit deze periode stamt ook de bebouwing met winkels rondom de Markt. De jaren zeventig en tachtig stonden in het teken van de ontwikkeling van uitleggebiieden aan bijvoorbeeld de oost- en zuidzijde van de kern Beek en de noordwestzijde van de kern Spaubeek in een grote diversiteit. Daarnaast stonden de jaren tachtig (en negentig) in het teken van de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Beeker Hoek en TPE. De periode van de jaren negentig tot nu kenmerkt zich met name door inbreiding.

LAGENBENADERING

De lagenbenadering is een methode van afwegen van ruimtelijke beslissingen waarbij de meest kwetsbare waarden in een gebied sturend zijn. Ontwikkelingen in de zogenaamde bovenste laag (wonen, werken, recreëren, etc.) richten zich daarbij op de waarden en kwaliteiten van de onderste laag (het natuurlijke systeem) en de mideoeste laag (infrastructuur). Met de lagenbenadering wordt de occupatie meer afgestemd op de onderste twee lagen. De twee onderste lagen worden meer sturend in ruimtelijke ontwikkelingen.

De meerwaarde van deze benadering is dat duurzaamheid daarmee de grondslag van ruimtelijke visievorming vormt. Via de lagenbenadering worden de kwaliteiten en de potenties van plekken duidelijk op de kaart gezet. Deze duurzame structuren en kwaliteiten vormen de basis voor verdere afwegingen. Vanuit de historie wordt zichtbaar hoe de ondergrond bepalend is geweest voor het ontstaan van landschappelijke en stedelijke structuren die weer de basis vormen voor de karakteristiek en eigenheid van een gebied.

De onderste laag (het natuurlijk systeem) gaat in op landschapskenmerken en de ontstaansgeschiedenis van de kernen. Ook belangrijke water- en groenstructuren komen aan de orde. De onderste laag heeft een lange geschiedenis en veranderingen daarin leggen de toekomst voor lange tijd vast. De middelste laag (netwerken) beschrijft de infrastructurele verbindingen. Hieronder vallen niet enkel (water)wegen, maar ook ecologische verbindingzones. De bovenste laag (occupatie) bevat de gebruiksfuncties. Naast de wonen en werken spelen in Beek met name ook de agrarische functie en toerisme en recreatie een belangrijke rol. De bovenste laag is het meest aan veranderingen onderhevig.

ONDERSTE LAAG: HET NATUURLIJK SYSTEEM

De onderste laag wordt gevormd door de geomorfologie, de bodemtypologie en het watersysteem, de natuur- en landschapselementen en de archeologische en cultuurhistorische elementen die hier direct mee samenhangen. De occupatiegeschiedenis en ontwikkeling van Beek hangen nauw samen met deze waarden. Met name geomorfologie en water zijn van grote invloed geweest op de ontwikkelingen in Beek.

Geomorfologie

Beek is gelegen op de overgang tussen het Zuid-Limburgse Heuvelland en het Maasdal. Zuid-Limburg bestaat uit Maasterrassen versneden door tal van dalen, waardoor een reliëfrijk landschap is ontstaan. De grote stroomdalen van Maas, Geul en Geleenbeek verdelen het gebied in plateaus met elk meerdere terrasniveaus.

Een van deze plateaus is het Plateau van Schimmert oftewel het Centraal Plateau. Beek is deels gelegen op dit plateau.

Het hoogtevverloop (t.o.v. NAP) in Beek loopt van zuid naar noord af van circa 115 meter naar 70 meter. In de hooggelegen plateaus van het Heuvelland hebben smalle rivieren en beken diepe dalen ingesleten met beboste steilranden. Een voorbeeld van zo'n steilrand is het Kelmonderbos. Van oudsher heeft het hemelwater dat op het plateau viel zich een weg gebaand naar het lager gelegen Geleenbeekdal. Hierdoor is een (droog)dalenstructuur ontstaan, een wijd vertakt stelsel dat in noordelijke richting afwatert. In het landschap is deze structuur goed zichtbaar. De meeste droogdalen fungeren ook als landbouwweg.

Bodemopbouw en -gebruik

De deklaag van het Centraal Plateau bij Beek wordt gevormd door de Nuenenformatie, die hoofdzakelijk bestaat uit lössafzettingen. Onder de lössafzettingen komen plaatselijk grofzandige en grindrijke pleistocene Maasafzettingen voor. Dit is het eerste watervoerende pakket. Vervolgens komen de slecht doorlatende fijne zanden van de Formatie van Breda voor. Hieronder is over vrijwel het gehele gebied de zeer slecht doorlatende Rupelklei of Boomse klei ontwikkeld. Hier onder ligt het tweede watervoerende pakket, de kalksteenformaties van Gulpen, die aan de onderkant wordt afgesloten door afzettingen uit het Carboon.

Het bodemgebruik is te herleiden tot vier hoofdtypen, te weten: grasland, akkerland, boomgaard en bebouwing. Op het plateau en op de flauwere hellingen bevinden zich de grootschalige akkerlanden. Op de hellingen en in de dalen overheersen de graslanden. Langs de kernranden en linten bevinden zich nog de restanten van de historische verkavelingstructuur.

Watersysteem

Beek heeft in vergelijking met andere gemeenten in Zuid-Limburg weinig oppervlaktewater. De onder het grindpakket gelegen kleilagen vormen kwel langs de randen van het Centraal Plateau. Deze kwel vormt de voeding van tal van beken in het plangebied.

Beek is voor het overgrote deel gelegen in het stroomgebied van de Geleenbeek, terwijl de Geleenbeek zelf alleen aan de noordwestzijde, direct langs de gemeentegrens, het Beekse grondgebied raakt. Het stroomgebied van de Geleenbeek in Beek bestaat uit de deelstroomgebieden Keutelbeek, Hoogbeeksken en Hoevervloedgraaf.

Het deelstroomgebied Keutelbeek is vanaf het Kelmonderbos permanent watervoerend. De Keutelbeek stroomt vanaf de waterlossing van de Gijsenbergervloedgraaf (ten noorden van Kelmond) naar de kern Beek en verdwijnt daar onder de grond. Dit is het gevolg van de overkluizing van de beek in het verleden, omdat de beek destijds meer functioneerde als een open riool dan als een waterloop. Deze overkluizing maakt nu nog volledig onderdeel uit van het gemeentelijke rioelstelsel. Plannen om de Keutelbeek en het riool te ontkoppelen en de Keutelbeek weer bovengronds te laten stromen tussen Genbroek en de Geleenbeek zijn vergevorderd en uitvoering is aanstaande.

Het deelstroomgebied Hoogbeekskan is gelegen in de kern Spaubeek. De beek ontspringt in het landelijk gebied van Spaubeek en mondt ten noorden van de A76 uit in de Geleenbeek.

Het deelstroomgebied van de Hoevervloedgraaf begint op de noordelijke flank van het plateau, ten zuiden van Spaubeek. De Hoevervloedgraaf is praktisch geheel overkluisd en watert af op het rioleringsstelsel bij de Hoeve Sint Jansgeleen. De oorspronkelijke benedenloop van de Hoevervloedgraaf, de Oude Hoevervloedgraaf ten noorden van de A76, is niet overkluisd.

Natuur- en landschap

Het Beekse landschap kenmerkt zich door een sterke afwisseling tussen open en besloten ruimtes. De ruimtes en massa's zijn grotendeels te herleiden tot het onderliggende landschap: de vlakkere delen in de dalen zijn vaak bebouwd en op de steilste hellingen is bos te vinden. Aanwezigheid van bos en natuur hangt nauw samen met de vorming van het landschap. Gebieden die te nat, droog of steil waren voor de landbouw zijn nu vaak de gebieden waar bos en natuur voorkomen.

In het Beekse landschap komen de volgende specifieke landschapselementen voor:

- Droogdalen:

Door erosie tijdens een ijstijd gevormde dalen, waarvan de bevroren bodem ondoorlatend was, zodat het dal geen water meer kon bevatten. Ontstaan aan de randen van het plateau en zijn nog goed herkenbaar in het landschap. Een aantal dalen is in gebruik als landbouwweg of recreatieve route.

- Holle wegen:

Wegen, soms metersdiep uitgesleten, ontstaan door het wegspoelen van bermmateriaal en de uitslijtende werking van verkeer. Holle wegen komen voor in reliëfrijke gebieden en vormen een verbinding tussen hogere en lagere delen in het landschap haaks op de hoogtelijnen.

- Opgaande beplanting:

Grotere eenheden die zorgen voor een groen casco in het landschap. Groene elementen geven de samenhang tussen ondergrond en bodem weer en verwijzen naar het historische gebruik.

- Laanbeplanting:

Deze beplanting begeleidt en accentueert wegen in het landschap waardoor lijnen, oude patronen en verbindingen zichtbaar zijn.

- Beeldbepalende bomen:

Bomen met een op zichzelf staande kwaliteit. Vaak staan deze bomen op bijzondere plaatsen zoals kruisingen, bij wegwijzen en kapellen of in het kleinschalig verkavelde landschap rondom dorpen.

- Fruitboomweides:

Van oudsher voorkomende hoogstamboomgaarden rondom de dorpen. De weilanden direct rondom de dorpen werden multifunctioneel benut. Het vee kon dicht bij huis grazen onder de fruitbomen in de gaarden die zorgden voor fruit. Nu zijn veel hoogstamboomgaarden verdwenen en vervangen door grootschalige laagstamproductieplantages op de plateaus waardoor de karakteristieke zachte dorpsranden schaarser zijn geworden.

Archeologie

Beek is op archeologisch vlak een rijke gemeente en is vooral bekend om de verspreiding van vindplaatsen uit het vroege Neolithicum: de lineaire bandkeramiek. De meeste vindplaatsen liggen binnen 300 meter van de Keutelbeek. Een aantal vindplaatsen ligt daar verder vanaf, zoals Proosdijveld en Geverikerveld, maar deze laatste ligt wel op korte afstand van meerdere droogdalen.

Uit de periode van na de Bandkeramiek is in Beek bijna niets bekend. Kenmerkend voor de bewoning na de Bandkeramiek is dat men niet langer in geclusterde dorpjes woonde, maar op geïsoleerde boerderijen. Dit heeft als resultaat dunne spreiding van bewoningsresten over het landschap; veel minder uitgesproken dan tijdens de bandkeramiek, de Romeinse tijd of de Middeleeuwen.

In de Romeinse tijd ontstonden nieuwe nederzettingvormen als steden (zoals Maastricht, Heerlen en Tongeren) en legerkampen. Al deze zaken beïnvloedden de samenlevingen in de regio zeer nadrukkelijk. Veel van deze invloeden kwamen samen in een nieuw verschijnsel: de Romeinse villa. Ook in de gemeente Beek hebben dergelijke villa's gestaan. Resten zijn aangetroffen in Beek, Spaubeek en Kelmond. Via oude reisverslagen en wegenkaarten zijn gegevens bekend over de hoofdverbindingen in het Romeinse Rijk. In Zuid-Limburg kruiste een aantal belangrijke wegen elkaar. Bekend is dat er een wgendriehoek bestond tussen Tüddern, Heerlen en Maastricht. De weg van Tüddern naar Maastricht liep daarbij waarschijnlijk door de gemeente Beek.

Van de periode na de Romeinse tijd zijn nauwelijks gegevens. Pas na het jaar 1000 is er meer informatie beschikbaar. Op verschillende plekken in de historische kernen wordt aardewerk vanaf deze tijd gevonden.

Beek kent al met al een groot aantal gebieden van archeologische waarden. Het overgrote deel van het grondgebied van Beek heeft een middelhoge of hoge archeologische verwachtingswaarde.

Cultuurhistorie

Pas in de loop van de Middeleeuwen kreeg het cultuurlandschap de vorm zoals we dit nu kennen: het dorp met in het centrum de kerk en/of oude hoeves met bijhorende akkers en daaromheen de restanten van woeste gronden. De kernen van Beek en Neerbeek ontstonden als een langgerekt lint langs de Keutelbeek. Deze karakteristieke lintdorpen kunnen als ontginningsdorpen gezien worden, ontstaan langs dalen van waaruit de omliggende gronden als landbouwgrond werden ingericht. De ontginning van het hoogplateau tussen de beekdalen vond voor het grootste deel in de 11^e tot 13^e eeuw plaats. Tot deze ontginningsfase horen gehuchten als Genhout en Hobbelrade.

Binnen Beek bevinden zich de volgende cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren:

▪ Bebouwing:

Binnen de clusters, linten en kernrandzones zijn bebouwingselementen aanwezig van bovengemiddelde kwaliteit. Het betreft meestal bouwwerken met een oorspronkelijk agrarische functie. Veel van deze bouwwerken zijn nu woningen.

▪ Structuren en lijnen:

Nederzettingstructuren en historische lijnen in het landschap herkenbaar.

▪ Religieuze objecten:

Een wezenlijk onderdeel van het Limburgse landschap is de volop zichtbare Roomse traditie. Voorbeelden zijn de vele wegkruisen, kapellen, kerken en kloosters. Elementen die een dimensie aan het landschap toevoegen die men vooral in Zuid-Limburg aantreft.

▪ Ingesneden wegen:

Op diverse plekken komen ingesneden wegprofielen voor. Het betreft wegen die circa anderhalve meter lagen liggen dan de omgeving en zijn ontstaan door het ophogen van aangrenzende akkers, erosie en betreding of berijding door de mens.

MIDDELSTE LAAG: DE NETWERKEN

De netwerkenlaag omvat de huidige infrastructuur. Ook de ecologische verbindingzones en groen in de bebouwde omgeving zijn onderdeel van deze laag.

Wegen en waterwegen

Beek kent een fijnmazig wegennetwerk van oude en nieuwe verbindingen. De kernen zijn van oudsher met elkaar verbonden via lintvormige structuren. De dragers van het dorpsweefsel zijn de vanouds aanwezige linten en veldwegen, in de 19e eeuw aangevuld met de rijksweg Maastricht-Sittard.

Beek wordt via de autosnelwegen A2 (noord-zuid) en A76 (oost-west) goed ontsloten op het landelijk weggennet. Deze wegen liggen aan de rand van de gemeente en zijn gecategoriseerd als stroomwegen.

De provinciale weg N584 (Schimmerterweg), die via Klein Genhout naar Beek leidt, is gecategoriseerd als gebiedsontsluitingsweg. Dat geldt ook voor de oude rijksweg Maastricht-Sittard. Overige belangrijke wegen en routes zijn de oude hoofdroute Burg. Janssenstraat-Bourgognestraat richting Neerbeek, de oost-westverbinding door de kern Beek (Raadhuisstraat-Stationstraat) en de verbindingen tussen de kernen.

Beek kent twee treinstations: Beek-Elsloo en Spaubeek, respectievelijk aan de spoorlijnen Maastricht-Sittard en Heerlen-Sittard. Via deze stations zijn de intercitystations Sittard, Heerlen en Maastricht snel bereikbaar en van daaruit de Randstad, Duitsland en België. Beek kent geen waterwegen.

Ecologische verbindingzones

De ecologische verbindingzone via de hellingen tussen Maasdal en Geleenbeekdal (Kelmonderbos, landgoed Broenen, Vrouwenbos en verder in noord-oostelijke richting) is duidelijk waarneembaar, net de zone rondom de droogdalen van de Keutelbeek.

Groen in de bebouwde omgeving

In Beek zijn verschillende soorten stedelijk groen aanwezig. Met name de oude laanbeplanting langs oude rijksweg in de kern Beek is nog goed herkenbaar, en ook de oude doorgaande route Burg. Janssenstraat-Bourgognestraat bevat nog fraaie elementen. De straten in sommige kernen en wijken zijn vaak erg smal met weinig ruimte voor groen. Op zich niet problematisch omdat de stenige massa van de lintbebouwing het historische karakter benadrukt.

Op verschillende plaatsen zijn goede doorzichten in de richting van het omringende landschap.

BOVENSTE LAAG: DE OCCUPATIE

De bovenste laag bevat de gebruikspatronen die door de gebruikers bepaald worden. In wezen bevat deze laag de verschillende functies die binnen de gemeente aanwezig zijn. Functies die vaak terug te voeren zijn op het aanwezige natuurlijke systeem, de (cultuur) historische ontwikkeling (de onderste laag) en die een nauwe relatie hebben met de aanwezige netwerken (de middelste laag). De bovenste laag bevat onder meer de functies wonen, werken, landbouw en recreatie.

Wonen en voorzieningen

Wonen

Beek heeft zich ontwikkeld tot een gemeente met een divers woonmilieu. Door de nabijheid van voldoende werkgelegenheid en een goed voorzieningenniveau en in combinatie met de ligging grenzend aan het Heuvelland kan Beek een hoogwaardig woonmilieu aanbieden, aansluitend op de regionale woningmarkt. Door op zorgvuldige wijze de woningbouw te positioneren wordt het bestaande karakter van de gemeente verstevigd: hoogwaardig wonen in een groene omgeving in de nabijheid van stedelijke centra. Op de Beekse woningmarkt bevinden zich ca. 7.200 woningen. Van deze woningvoorraad behoort circa 25% tot de huursector en circa 75% tot de koopsector.

Voorzieningen - detailhandel

Beek kent een ruim en compleet aanbod van winkels, vooral in de kern Beek. Het winkelaanbod omvat ruim 47.000 m² winkelvloeroppervlak (wvo) en circa 150 winkels. Winkelcentrum Makado is met circa 21.000 m² wvo en ruim 60 winkels het grootste overdekte winkelcentrum in Zuid-Limburg. Het centrum van Beek is het traditionele winkelgebied van de gemeente. Tenslotte kent Beek een cluster van volumineuze detailhandel op het bedrijventerrein Beeker Hoek.

Voorzieningen - overig

De belangrijkste zorgvoorzieningen zijn geconcentreerd in de kern Beek, hoewel ook in de overige kernen voorzieningen aanwezig zijn. De kernen Beek en Spaubeek kennen elk een zorgcentrum/woonzorg-complex en in beide kernen is een tweede complex in ontwikkeling. In de overige kernen - met uitzondering van Kelmond en Geverik - zijn gemeenschaps- en gezondheidsvoorzieningen aanwezig. Deze laatste ontbreekt in Genhout.

Er zijn twee brede scholen en vier basisscholen aanwezig in vier kernen (Beek, Neerbeek, Genhout en Spaubeek). Aan deze scholen zijn kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en/of peuterspeelzalen verbonden. Het aanbod van sport- en speelvoorzieningen binnen Beek is met twee sporthallen, een zwembad en sportvelden in het complex De Haamen en de sportcomplexen in Spaubeek en Genhout op peil. Daarnaast kent de kern Beek een aantal cultureel-maatschappelijke voorzieningen zoals het cultuurcentrum Asta, de bibliotheek, het Heemkundemuseum en het Elsmuseum.

Economie en toerisme & recreatie

Bedrijvigheid

Beek is gelegen in een zeer bedrijvige regio en in de directe omgeving liggen enkele grootschalige bedrijventerreinen zoals het bedrijvencomplex rond Maastricht Aachen Airport en Chemelot. Binnen de gemeente liggen de bedrijventerreinen Techno Port Europe (TPE), Beeker Hoek en Schutterstraat. Aansluitend aan het vliegveld wordt thans een nieuw regionaal bedrijventerrein (BMAA) aangelegd. Daarnaast bevinden zich verspreid over de gemeente nog enkele bedrijven(concentraties), die vooral belangrijk zijn voor de lokale werkgelegenheid. Door de aanwezige infrastructuur zijn deze terreinen uitstekend bereikbaar. In Beek is een groot aanbod van arbeidsplaatsen. Startende ondernemers krijgen goede mogelijkheden.

Solitaire bedrijvigheid buitengebied

In het buitengebied van Beek zijn drie grotere solitaire bedrijfslocaties aanwezig. Deze zijn reeds vele jaren aanwezig, maar hebben wel een versturende invloed op het landschap. Het betreft de betonfabriek in Kelmond en de groeves Spaubeek en Cijnsberg. De betonfabriek past qua aard en schaal niet binnen de landschappelijke context van Kelmond. De groeves zullen na afronding van de lopende ontgravingen (moeten) worden afgewerkt.

Landbouw

Binnen Beek zijn vele land- en tuinbouwbedrijven gevestigd. De meest voorkomende tak van landbouw is akkerbouw (bijna 60% van alle agrarische bedrijven). Andere voorkomende sectoren zijn melkveehouderij en fruitteelt.

Het noordelijke deel van het buitengebied van Beek is opgenomen in de planvorming omtrent de herinrichting van het Centraal Plateau. Deze herinrichting beslaat een gebied ter grootte van ruim 5.700 hectare, dat gedeeltelijk binnen Beek (565 ha) is gelegen. Door uitvoering van dit plan ontstaat een gebied waarin op een harmonieuze manier natuur, landschap en landbouw een krachtige plaats hebben en in de toekomst naast elkaar kunnen blijven bestaan. Voor de rest van het Beekse buitengebied wordt thans gewerkt aan de uitvoering van het Inrichtingsplan Beek (IP Beek), waar met eenzelfde doelstelling wordt gewerkt aan de herinrichting van het landelijk gebied.

Toerisme & recreatie

De gemeente manifesteert zich vooral als een aaneengesloten groen landschap met diverse kleine kernen, waar het goed toeven is. Een landschap met karakteristieke groene elementen, belangrijke cultuurhistorische elementen en waardevolle dorpsgezichten, maar ook weidse vergezichten en een open structuur. Toerisme en recreatie zijn direct daarmee verbonden en vooral gericht op routegebonden dagrecreatie (wandelen, fietsen, paardrijden) en kleinschalige (verblijfs)recreatie. De kern Beek beschikt over enkele toeristisch-recreatieve voorzieningen. In de overige kernen zijn de voorzieningen beperkt.

KERNKWALITEITEN

ALGEMEEN

Beleid

In de Nota Ruimte heeft het Rijk per nationaal landschap de kernkwaliteiten aangegeven. Doel is om in deze nationale landschappen de kwaliteit van het landschap te behouden en te ontwikkelen met als uitgangspunt: behoud door ontwikkeling. Daarmee vormen de kernkwaliteiten een wezenlijk onderdeel van de ruimtelijke structuur als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen. Nationale landschappen moeten zich sociaal-economisch kunnen (blijven) ontwikkelen, terwijl de bijzondere kwaliteiten van het gebied moeten worden behouden of juist versterkt. Nationale landschappen zijn geen musea, maar gebieden waar mensen gewoon moeten kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. De Nota Ruimte geeft als kernkwaliteiten voor het Nationaal landschap Zuid-Limburg reliëf, groene karakter, en schaalcontrast. De POL-aanvulling Nationaal Landschap Zuid-Limburg voegt daaraan toe cultuurhistorische elementen.

Daarmee zijn de kernkwaliteiten voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en dus voor Beek de volgende

- Reliëf:

Steilranden, graften, holle wegen, droogdalen, grubben, eeklopen, bron- en kwelzones, vochtige watervasthoudende laagtes op de plateaus, overgangen tussen Maasterrassen, breuktrede en aansnijdingen van geologische lagen die in Nederland vrijwel beperkt zijn tot Zuid-Limburg.

- Groene karakter:

Bronbossen, hellingbossen, kalkgraslanden, schrale graslanden, moerassen en nat schraalgrasland in kwelzones, kwelbronnen, struweel-, mantel- en zoomvegetaties van kalkrijke bodems, hellingen met een grote dichtheid aan graften, grubben en holle wegen, akkers en akkercomplexen met typisch Zuid-Limburgse akkerflora.

- Schaalcontrast / visueel-landschappelijk:

Openheid van de plateaugebieden, kleinschaligheid van de dorpsranden, hellingen, beekdalen en droogdalen, met name die hellingen en beekdalen waar typisch Zuid-Limburgse ecologische en/of cultuurhistorische waarden voorkomen zoals hierboven benoemd.

- Cultuurhistorische elementen:

Archeologische sporen en vindplaatsen uit de prehistorie, Romeinse tijd en de Middeleeuwen, historische bouwkunst en historisch-geografische elementen en patronen en gebouwen, ontginnings- en verkavelingspatronen.

Kernrandgebieden, linten en clusters

Hierna worden de kernrandgebieden, linten en clusters in Beek nader bezien op de daar aanwezige kernkwaliteiten. Het gaat daarbij om die kernranden, linten en clusters waar ruimtelijke ontwikkelingen op basis van een reguliere planologische afweging toelaatbaar zijn. De nadruk ligt op de overgangen tussen bebouwing en buitengebied omdat dit kwetsbare plekken zijn met een relatief hoge dynamiek.

Concreet gaat het om de volgende gebieden:

- kernrand (oostzijde) Beek;
- kernrand (oostzijde) Neerbeek;
- kernrand (zuidzijde), lint Hobbeldrade en lint Dorpsstraat Spaubeek;
- lint Klein Genhout;
- kernrand en lint Groot Genhout;
- lint en cluster Kelmond.

De overgangen tussen kernen en buitengebied worden gevormd door de kernrandgebieden of kernrandzones. Dit zijn overgangsgebieden met zowel stedelijke als landelijke functies. Kernrandzones komen voor aansluitend aan de rode contouren (grens stedelijke dynamiek) zoals vastgelegd door de provincie Limburg. Daarnaast komen er in het buitengebied clusters en linten voor. Dit zijn gebieden zonder contour maar wel met een zekere stedenbouwkundige samenhang. Een cluster of lint is een verzameling gebouwen op geringe afstand van elkaar, die zich manifesteert als een bij elkaar horende eenheid van behoorlijke omvang in het landschap. Een lint kenmerkt zich door een langgerekte vorm. Een cluster of lint wordt alleen als zodanig aangemerkt als er sprake is van een historisch gegroeide menging van buitengebied- en niet-buitengebiedfuncties.

KERNKWALITEITEN PER KERN

Beek

De kern Beek heeft zich in de loop der jaren sterk ontwikkeld. Op de historische kaart van 1840 is goed te zien dat de kern bestaat uit tientallen boerderijen die zich langs een aantal oude wegen nabij de Keutelbeek bevinden. Deze structuur is tot op de dag van vandaag bewaard gebleven.

Voor na 1950 heeft Beek zich sterk ontwikkeld. De aanwezige zachte dorpsranden hebben plaats gemaakt voor veel nieuwe woningen. Op de meest recente kaart is te zien dat de oude kern van Beek is ingekapseld door nieuwe wijken waardoor de landbouwgronden rondom en nabij de oude hoeves verdwenen. Naast laagbouw is er ook hoogbouw bijgekomen. Beek is ingesloten tussen een spoorlijn, autosnelweg en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport. Niet alleen het landschap heeft moeten inleveren. De Keutelbeek, waaraan Beek haar naam te danken heeft, is grotendeels overkluisd.

Het voor de kernkwaliteiten relevante deel van de kern Beek is de oostzijde van de kern, waar Beek is afgerond met een weg met een breed profiel en laanbeplanting. Aan de binnenzijde van deze weg ligt een relatief harde kernrand. Aan de buitenzijde staan hier en daar woningen. Voor de rest liggen hier weides, boomgaardjes en kleine landbouwpercelen. Op diverse plaatsen is zicht op het glooiende Heuvelland aanwezig.

Neerbeek

Neerbeek is lange tijd niet meer geweest dan twee straten met agrarische bebouwing daarlangs. In de tweede helft van de vorige eeuw is het dorp sterk uitgebreid volgens een rationeel stratenpatroon met seriematige bebouwing. De openingen in het karakteristieke lint en de fruitboomweides hebben na 1950 plaats gemaakt voor woningen en tuinen.

Voor na 1950 zijn veel woningen gebouwd aansluitend aan de lintbebouwing. De kerk is een van de weinige opvallende elementen. De omgeving van de kerk valt echter niet samen met het historisch midden van de kern. Neerbeek is in het noorden en westen opgesloten geraakt tussen de snelweg A76 en industriecomplex Chemelot, waardoor er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn.

De kernrandzone wordt gevormd door het oude lint gelegen in een laagte bij het beekdal. Het is een relatief dicht lint met een zachte achterzijde. Het buitengebied begint aan de bovenzijde van een steilrand langs het beekdal. Vanaf hier is er een weids uitzicht over de hellingen naar het plateau.

Spaubeek

Spaubeek is ontstaan door het aaneengroeien van drie linten die het beekdal van de Geleenbeek verbinden met het plateau. De oude linten bepalen grotendeels het karakter van Spaubeek. Hoewel er rond de linten overal verdicht is, zijn de drie linten nog goed herkenbaar. Dit door de typerende ligging aan de voet van de hellingen op de overgang van hoog naar laag en van nat naar droog.

Tussen 1950 en nu is het landschappelijke lint langs de Dorpsstraat bijna volledig verdicht. Er zijn weinig doorzichten naar het omliggende landschap en de kwaliteiten van het buitengebied zijn nauwelijks beleefbaar in de kern. Aan de noordkant is hier en daar de invloed en barrièrewerking van de snelweg merkbaar, maar in het algemeen overheersen kleinschaligheid en landschappelijkheid. Bijzonder is de natuurlijke open ruimte midden in het oudste deel van het dorp bij de begraafplaats. Een tweede open ruimte is het plein aan de Bongerd.

Genhout

Het lintdorpje Klein Genhout is qua grootte en structuur nauwelijks veranderd door de tijd. De hoeveelheid weides en boomgaarden rond het dorp is echter wel fors afgenomen. Woningbouw heeft in geringe mate plaatsgevonden, voornamelijk door het bouwen van nieuwere woningen tussen de oude hoeves. Door deze ontwikkeling zijn veel doorzichten naar het buitengebied verdwenen. Het lint zelf is nauwelijks van grootte veranderd.

Klein Genhout is een traditioneel lint met verspringende gevellijnen, woningen en hoeves uit verschillende tijden, doorzichten op het buitengebied en een relatief zachte dorpsrand. Het dorp ademt nog een echte landelijke sfeer. De oude wegen zijn nog steeds in gebruik en de holle wegen in de omgeving zijn goed bewaard gebleven.

Groot Genhout is ontstaan als een lang lint gelegen langs een oude route boven op het plateau van Schimmert. Op de kaart van 1950 is te zien dat de kerk precies tussen Klein- en Groot Genhout in gebouwd is.

Groot Genhout heeft een nogal aparte structuur bestaande uit het oude lint en een blokvormige uitbreiding rondom kerk. Het lint is verdicht waardoor doorzichten en boomgaarden verdwenen zijn en plaats hebben gemaakt voor gecultiveerde tuinen. Toch is Groot Genhout in Beek een van de meest karakteristieke linten. Het lint kent veel openingen en met name aan de oostzijde heeft het een zachte rand met veel hagen, hoogstamboomgaarden en opgaande beplanting. In het blok zijn veel nieuwere seriematig gebouwde woningen aanwezig en het kent harde dichte randen langs het buitengebied. De kerk van Groot Genhout heeft een karakteristieke koperen torenspits die voor de gehele omgeving een baken is. Het kleine cluster Gebuschken, ten zuiden van Groot Genhout, is altijd los van het grote lint blijven liggen en daardoor herkenbaar als een op zich zelf staande structuur.

Kelmond

In 1840 was Kelmond een klein dorpje met een duidelijke herkenbare lintstructuur en losliggende bebouwing, met rondom de woningen fruit- en boomweides die veel grond in beslag namen. Deze weides hebben plaatsgemaakt voor intensieve landbouwgronden en gecultiveerde tuinen. De fruitproductie is in professionele vorm in het noordwesten in het gebied teruggekomen in de vorm van laagstam. In de loop der jaren is er bebouwing uit het lint verdwenen, waardoor er doorzichten zijn ontstaan op het landschap en de gave steilrand van het Kelmonderbos.

Woningbouw heeft selectief plaatsgevonden zonder af te wijken van de karakteristieke lint- en clusterstructuur. Kelmond is landschappelijk te typeren als een samenspel tussen groen, reliëf en kleinschalige agrarische functies.

Het cluster wordt gevormd door een onregelmatige verzameling bebouwing met een grote verscheidenheid aan functies langs een watervoerend droogdal. Het lint is een karakteristieke verzameling woningen en hoeves uit verschillende perioden met verspringende gevels, doorzichten, boomgaarden en verdiept gelegen toegangswegen. In het zuiden is de oprukkende bebouwing van het bedrijventerrein Maastricht-Aachen Airport zichtbaar.

03

AMBITIE

STAAND BELEID ALS KADER

DIT DEEL BEVAT IN EEN BESCHRIJVING VAN DE VOOR BEEK BELANGRIJKSTE RUIMTELIJK RELEVANTE AMBITIES, ZOALS DEZE IN HET RUIMTELIJKE BELEID VAN DE GEMEENTE EN DE REGIO ZIJN OPGENOMEN.

CENTRAAL IN DE AMBITIES VAN BEEK STAAT HET STREVEN NAAR BEHOUD EN VERSTERKING VAN EEN GOED EN DUURZAAM LEEF-, WOON- EN WERKKLIJMAAT VOOR DE HUIDIGE EN DE TOEKOMSTIGE BEWONERS.

EEN STREVEN DAT ALS GEVOLG VAN DE DEMOGRAFISCHE EN ECONOMISCHE KRIMP NOG NADRUKKELIJKER OP DE VOORGROND IS KOMEN TE STAAN.

KRIMP ALS CONTEXT

Beek heeft, evenals de andere gemeenten in de regio, te kampen met een teruglopend bevolkingsaantal. Ook zal de samenstelling van de bevolking veranderen. Het aantal ouderen zal toenemen en ouderen worden ook steeds ouder. Bevolkingskrimp, en in het kielzog hiervan krimp op de woningmarkt, is daarmee de komende jaren de belangrijkste regionale ontwikkeling. Door het E'til is geraamd dat de regio in 2040 nog maar 80% van het huidige inwoneraantal heeft. Daarbij daalt het aantal huishoudens in die periode met ruim 10%. De raming wijst voorts op een afname van de beroepsbevolking in de regio in de periode 2007-2030 met een kwart. Ook heeft een groot deel van de woningvoorraad in de regio een belangrijke kwaliteitsverbetering nodig.

Een substantiele uitbreiding van de woningvoorraad is dan ook niet meer wenselijk. Sterker nog: de behoefte aan het aantal woningen zal in 2030 vrijwel gelijk zijn aan het huidige woningaantal.

STRATEGISCHE TOEKOMSTVISIE

In de strategische Toekomstvisie Beek 2010-2030 'Ondernemend Beek: veelzijdig en vitaal in Zuid-Limburg' zijn in hoofdlijnen de ambities en speerpunten van beleid voor Beek tot 2030 opgenomen, om zo het hoofd te kunnen bieden aan de krimp. Vanuit de kracht van Beek zijn in deze visie de centrale ambities, de speerpunten en de uitgangspunten om de ambities te realiseren geformuleerd.

De centrale ruimtelijk relevante ambities zijn:

- Aangenaam wonen en leven.

Speerpunten zijn de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, een duurzame ontwikkeling van het buitengebied en de inzet op sport, met speciale aandacht voor gehandicapten en senioren.

- een ondernemende gemeente.

Speerpunten zijn het in regionaal verband stimuleren van de economie, het optimaliseren van bestaande bedrijventerreinen, het inzetten op kleinschalige bedrijvigheid in de kernen en kleinschalige recreatieve voorzieningen in de kernen en het buitengebied.

Bij het realiseren van de ambities gelden als uitgangspunten: kracht door veelzijdigheid en duurzaamheid in alles.

Kracht door veelzijdigheid door enerzijds behoud en versterking van de kleinschaligheid (bedrijvigheid en voorzieningen, in de kernen en in het buitengebied) waaraan Beek haar kracht ontleend en anderzijds ruimte bieden voor grootschalige initiatieven door vestigingsmogelijkheden op bedrijventerrein BMAA en het optimaliseren van de bestaande bedrijventerreinen.

Duurzaamheid in alles om een aangename woon- en leefomgeving te realiseren. Dit door duurzaam ontwikkelen en bouwen, investeren in de kwaliteit van het openbaar gebied, het combineren van functies en het duurzaam verder ontwikkelen van het buitengebied.

Beek streeft naar een aantrekkelijke, veilige en schone woonomgeving met een hoge verkeersveiligheid. Beek investeert in brede scholen, sportaccommodaties en speelvoorzieningen en bewaakt het voorzieningenniveau door te investeren in zorgkruispunten en in de ontwikkeling van woonzorgcomplexen. Ook zet Beek in op versterking van de kwaliteit en de beleefbaarheid van het openbaar gebied en de verblijfsgebieden in de kernen (o.m. shared space centrum Beek).

Een goed ondernemersklimaat en daarmee stimulering van de regionale economie is een belangrijk thema in Beek. Hierbij is de luchthaven MAA van belang, maar ook het optimaliseren en revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen. Er is in of in de directe nabijheid van Beek veel werk-gelegenheid, zowel in de industrie, als in de detailhandel en het midden- en kleinbedrijf. Consequentie hiervan is de toegenomen mobiliteit, waar goed mee moet worden omgegaan. Bereikbaarheid is dan ook een belangrijk thema.

Beek investeert in recreatie en cultuur. Recreatie door het (mee) vormgeven van de lokale vrijetijdseconomie en het stimuleren van toerisme door de aanleg van wandelroute- en fietspadennetwerken. Op cultureel vlak richt Beek zich op het beschermen van monumenten en cultuurhistorische en archeologische waarden.

Beek sluit aan bij de regionale ambities uit de Regiovisie Westelijke Mijnstreek, in het bijzonder: transformatie van de woningvoorraad, ontwikkeling sportzone, innovatieve bedrijvigheid als economisch motor en behoud en versterking Nationaal Landschap.

De kracht van Beek is daarbij vooral gelegen in:

- Wonen in het groen.

Beek is een gemeente gelegen in het groen en dat is een belangrijke kracht. Het groene karakter maakt het aantrekkelijk om in Beek te wonen. De combinatie met een krimpende bevolking schept kansen voor ruimer en rustig wonen in het groen.

- Ondernemend Beek.

De bedrijvigheid is groot, in schaal en aanbod. Beek kent verschillende goed bereikbare bedrijventerreinen, die ook voor omliggende gemeenten ruim werkgelegenheid bieden. Daarnaast kent Beek het grote winkelcentrum Makado. De goede bereikbaarheid van de winkels en bedrijven is een voordeel.

- Bereikbaar Beek.

Naast de goede bereikbaarheid van de winkels en bedrijven geldt de algehele bereikbaarheid van Beek als onderscheidend. Zowel via lucht, spoor en weg is Beek goed te bereiken. Dit heeft een positieve invloed op het vestigingsklimaat.

- Betrokken Beek.

Beek is trots op haar verenigingsleven. Er is een actief verenigingsleven en mensen zijn in Beek bij elkaar betrokken. Beek stimuleert haar burgers om deel te nemen aan de gemeenschap, wat de sociale samenhang in de kernen verder bevordert.

WONEN EN VOORZIENINGEN

WONEN

De behoefte aan woningen in de regio zal de komende decennia afnemen. De planvoorraad nieuwe woningen in de regio is echter nog fors, waardoor bijsturing van de planvoorraad onontbeerlijk is. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat nieuwbouw nadrukkelijk wordt gekoppeld aan sloop, met als principe 'een erbij, is een eraf'.

De regionale krimpaanpak is tot nu toe verlopen via de volgende stappen:

- 2008: Woonmilieuvisie;
- 2009: woononderzoek;
- 2009: Regiovisie (speerpunt transformatie woningvoorraad);
- 2011: Regionale Structuurvisie Wonen.

Regionale woonmilieuvisie

De Woonmilieuvisie Westelijke Mijnstreek ('Wonen met kwaliteit in een veranderende markt') omvat de strategische visie op de woningmarkt in de regio tot de jaren 2020/2030. In de Woonmilieuvisie is de herstructurerings- en woonopgave in beeld gebracht en deze visie vormt daarmee het richtinggevend kader voor woningbouwontwikkelingen.

In de Woonmilieuvisie worden vijf woonmilieus benoemd: centrumstedelijk, stedelijk, suburbaan, dorps en landelijk. De hele regio is verdeeld in deze categorieën. De visie geeft voor de vijf milieus de streefbeeldens weer. Ieder woonmilieu heeft daarbij zijn eigen kenmerken (o.a. gemiddelde woning-waarde, bevolkingsdichtheid, verhouding koop-huur).

In de Woonmilieuvisie zijn de kernen Beek en Neerbeek aangeduid als suburbaan woonmilieu, de kern Spaubeek als dorps woonmilieu en de overige delen van de gemeente als landelijk woonmilieu.

- Suburbaan woonmilieu.

Suburbaan wonen zit tussen stad en platteland in. De woningdichtheid is aanmerkelijk lager dan stedelijke woonmilieus. Suburbane woonmilieus staan los van de stad en hebben eigen voorzieningen. Zij onderscheiden zich van het dorps woonmilieu doordat deze woonmilieus in de laatste jaren sterk gegroeid zijn. De wijken zijn groter en hebben meer voorzieningen.

- Dorps woonmilieu.

Hier zijn de oude dorpen nog goed herkenbaar. Zij zijn in de loop der jaren maar beperkt gegroeid. Het is ruim en rustig wonen in een landelijke omgeving, met vrijstaande woningen en tweekappers als meest voorkomende woningtypen. De voorzieningen zijn beperkt en er is betrekkelijk weinig bedrijvigheid.

- Landelijk woonmilieu.

Wat voor dorps wonen geldt, geldt ook voor het landelijk woonmilieu, maar sterker. Groot verschil is dat het hier om buurtschappen en verspreid wonen gaat.

Het is er nog groener en ruimer wonen dan in het dorps woonmilieu. Voorzieningen zijn er vrijwel niet en de bedrijvigheid is voornamelijk agrarisch.

In de Woonmilieuvisie is ook een aantal 'hotspots' aangegeven. Dit zijn locaties die bij een nieuwe invulling een belangrijke bijdrage leveren aan de gewenste veranderingen in bestaande woonmilieus. Beek is daarbij wel afhankelijk van partijen die plannen initiëren.

Regionaal woononderzoek

Om concrete kwalitatieve doorvertaling van de Woonmilieuvisie naar plannen en mogelijkheden binnen de woonmilieus te bewerkstelligen, is in 2009 een woningmarktonderzoek uitgevoerd met de

De uitkomsten van dit onderzoek zijn in zeven kernpunten samengevat:

1. Ongekende transformatieopgave.

De regio staat voor een ongekende transformatieopgave. Eén op de zeven woningen (in het huursegment zelfs 28% van de woningen) heeft een ontoereikend perspectief voor de toekomst. De aanpak kan niet worden uitgesteld zonder de opgave nog groter te maken en de kwaliteit van het woon- en leefmilieu in de regio te verslechteren.

2. Kansen voor centraalstedelijke en groenere woonmilieus.

Door tegelijkertijd een aanmerkelijke woonmilieutransformatie tot stand te brengen kan de kwaliteit van het wonen in de regio van een toekomst-bestendig en vitaal elan worden voorzien.

3. Dubbele planontwikkeling.

Dit leidt tot een dubbele opgave van het toevoegen van gewenste woningtypen in gewenste milieus en uit de markt halen van ongewenst aanbod.

4. Grote corporatieopgave.

Het transformatievraagstuk spitst zich voor een groot deel toe op de corporatievoorraad in het stedelijk gebied, terwijl het perspectief voor het genereren van middelen door de verkoop van huurwoningen de komende jaren onzeker is.

5. Strategie: goedkope koopwoningen nodig.

De kwetsbare marktpositie van goedkope koopwoningen kan de woonkwaliteit in de hele regio gaan bedreigen. De aanpak daarvan moet in samenhang met die van de corporatievoorraad worden gezien.

6. Heroverweging voorzieningenstructuur dorpen.

De ontwikkeling van de woningbehoefte in de dorpen kan het draagvlak van veel huidige voorzieningen onvoldoende in stand houden. Het beleid zal daarop moeten anticiperen door expliciete keuzen te maken.

7. Toegespitste programmering hard nodig.

De opgave van de regio vraagt om een toegespitste programmering door een adequate beoordeling en waar nodig wijziging van de huidige plannen en het toevoegen van ontbrekende plannen.

Regiovisie

De Regiovisie 'Ruimte voor nieuwe generaties' is de visie van de Westelijke Mijnstreek. In deze visie is de Ontwikkelingsagenda nationaal stedelijk netwerk Zuid-Limburg verscherpt voor de regio Westelijke Mijnstreek.

In deze agenda is bepaald dat het hoogtechnologische industriële cluster en sport in de Westelijke Mijnstreek onderscheidend zijn op de schaal van Zuid-Limburg. Ook wordt in de regiovisie een principiële keuze gemaakt met betrekking tot de demografische krimp: transformatie van de woningvoorraad is speerpunt. In de ambitie 'transformatie woningvoorraad' staat een duurzaam woon- en leefklimaat centraal. Daarbij krijgen de aanpak van wijken met leefbaarheidsproblemen en gebieden waar voor Limburg unieke woonkwaliteiten gebouwd kunnen worden prioriteit.

Opgave daarbij is het in gelijke mate kwalitatief slechte woningen slopen, renoveren, of herbouwen en goede woningen bouwen die beantwoorden aan de vraag binnen de regio en van een dusdanige kwaliteit zijn dat ze ook aantrekkelijk zijn voor jonge mensen van buiten de provincie.

Het versterken van de bestaande woonmilieus is een belangrijk uitgangspunt. Zowel het stedelijk als het landelijk woonmilieu moet versterkt worden. De kracht van het stedelijke woonmilieu zit vooral in de combinatie van wonen, voorzieningen en stedelijke, culturele functies. De aantrekkingskracht van het landelijke woonmilieu zit in een zeer ruim opgezette, landelijke omgeving.

In de regio moeten in de periode 2010 - 2020 zo'n drieduizend woningen gesloopt en gebouwd worden. Bouwen en slopen wordt één integrale aanpak in meerdere gebiedsontwikkelingen, uitgevoerd onder regie van de overheid. De sloop van de woningen zal zich met name concentreren in de herstructureringsgebieden. Herstructurering in de naoorlogse woonwijken moet worden uitgevoerd in samenhang met het toekomstbestendig maken van de wijkvoorzieningen en het verbeteren van de positie van de bewoners op de arbeidsmarkt. In de herstructureringsgebieden wordt zeventig procent teruggebouwd en dertig procent verdund. Daarmee kan van de nieuw te bouwen woningen dertig procent gerealiseerd worden op toplocaties, waar een woonmilieu gerealiseerd kan worden dat uniek is voor Limburg. In beperkte aantallen kunnen woningbouw en landschapsonwikkeling samen opgaan volgens het principe 'rood voor groen'.

Regionale Structuurvisie Wonen

In de Regionale Structuurvisie 'Wonen Westelijke Mijnstreek' zijn de ontwikkelrichtingen voor de regionale woningmarkt vastgelegd om zo de gewenste omslag in de markt te kunnen sturen. De krimp maakt immers een versterking en verbetering van de kwaliteit en de sturing van de woningvoorraad en woningmarkt noodzakelijk. Centraal daarbij staat woonkwaliteit toevoegen bij een gelijkblijvende woningvoorraad.

De regio streeft een hogere woonkwaliteit na door ontwikkelingen te stimuleren. Prettig wonen in gevarieerde, hoogwaardige woonmilieus, van stedelijk tot zeer landelijk. In centrumstedelijke woonmilieus moeten woon- en centrumfuncties versterkt worden door meer diversiteit in aanbod. In de overige woonmilieus gaat het om het creëren van ruimte en 'vergroenen'. Versterking van bestaande woonmilieus staat voorop en toevoeging van betaalbare, duurzame en kwalitatief hoogwaardige woningen is nodig. Om dit te bereiken, zijn drie hoofduitgangspunten benoemd:

- ruimte (blijven) bieden aan initiatieven die zorgen voor een goed woon- en leefklimaat;
- zorg dragen voor een evenwichtige (ontwikkeling van de) woningmarkt, kwantitatief en kwalitatief;
- hieraan werken via een gebiedsgerichte benadering door samenwerking en een integrale aanpak.

De visie is het beleidskader waaraan ontwikkelingen worden getoetst. Daartoe is in de structuurvisie het 'kwaliteitszeef' opgenomen waaraan lopende en nieuwe plannen worden getoetst. Plannen moeten voldoen aan de volgende (kwaliteits)criteria:

- Versterking woonmilieu.

Dit komt tot uitdrukking in het in de structuurvisie opgenomen ruimtelijk streefbeeld waarin de concentratie-, verdunnings- en consolidatiegebieden, de woonzorgzones en de te versterken groene structuren zijn aangewezen.

- Gewenst woningbouwprogramma.

De komende periode is vooral vraag naar nultreden huur- en koopwoningen en ruimere eengezins-koopwoningen. Minder vraag is er naar eengezins-huurwoningen, huurappartementen zonder lift en eenvoudige koopwoningen. Hier ligt de transformatie-opgave.

- Inbreiding voor uitbreiding.

Plannen moeten uitgaan van een zorgvuldig ruimtegebruik en versterking van de kwaliteit in de bestaande woongebieden.

- Wonen met zorg en levensloopgeschikt wonen in woonservicezones.

Mensen in de regio moeten in staat zijn om, ook met een zorgvraag, zo lang mogelijk zelfstandig te wonen in de nabijheid van woonzorgvoorzieningen.

Veel bestaande, en zelfs juridisch harde, plannen voldoen maar zeer beperkt aan de kwaliteitscriteria. Daarbij is al eerder geconstateerd dat de bestaande planvoorraad in de regio te fors is. Voor de regio ligt er daarmee de opgave de bestaande plannen kwalitatief passend te maken en het aantal woningen in deze plannen te reduceren. Voor nieuwe plannen geldt 'nee tenzij'. Ontwikkeling van dergelijke plannen is alleen mogelijk indien deze voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria.

Ambitie

Concreet voor Beek wordt ingezet op de versterking van de woonfunctie in de kernen Beek, Neerbeek en Spaubeek. Voorbeelden zijn het O.L.V.-plein en de voormalige schoollocatie Groenewald. Hier wil Beek betaalbare energiezuinige woningen realiseren. In Neerbeek gaat het om de herontwikkeling van de locatie van de voormalige Callistusschool. De gewenste verdunning vindt plaats in drie herstructureringsgebieden Kupstraat in Spaubeek en Kerkeveld en de Carmelflats in Beek. Ook wordt gezocht naar afronding van de dorpsranden en het toevoegen van nieuwe landelijke woonmilieus. In Spaubeek gaat het om de locatie Vixia en de kernrand Potterstraat-Arntzstraat. Beek wil een plek zijn waar ouderen kunnen blijven wonen en de zorg krijgen die ze nodig hebben en stimuleert de ontwikkeling van nieuwe woonzorgcombinaties. Nieuwe zorgvoorzieningen zijn voorzien in de kernen Beek en Spaubeek. In de nieuwbouwplannen wordt steeds voorzien in zorggeschikte of levensloopbestendige woningen.

VOORZIENINGEN – ALGEMEEN

De krimp heeft ingrijpende gevolgen voor de woningmarkt en de woningvoorraad, maar ook voor het aanbod en het niveau van voorzieningen. Krimp van de bevolking leidt ook tot een vermindering van het draagvlak voor voorzieningen. De instandhouding van het huidige verzorgingsniveau op met name het gebied van supermarkten, onderwijs, sport en bibliotheken zal een hele opgave worden. Daarbij zullen niet alle kernen hun voorzieningenaanbod kunnen behouden.

Regionale Structuurvisie Wonen

De regio kiest wat het voorzieningenaanbod en -niveau betreft voor het principe 'kwaliteit voor nabijheid'. In de toekomst is steeds vaker de nabijheid en de bereikbaarheid van voorzieningen vanuit alle kernen de norm. Soms zijn voorzieningen in de kern zelf aanwezig, soms in een nabijgelegen kern of stad.

In de regio worden ruimtelijke clusters onderscheiden die sociaal en/of functioneel met elkaar verbonden zijn en leunen op dezelfde voorzieningen. In deze clusters moet ook afstemming plaatsvinden van het aanwezige en gewenste voorzieningenaanbod. De gemeenten in de regio bepalen zelf hoe zij deze afstemming oppakken (spreiden of clusteren).

Ambitie

Ambitie is om voor elke kern tenminste een basisvoorzieningenniveau aan te bieden. In de toekomst moeten voorzieningen binnen de gemeente bereikbaar zijn, maar niet noodzakelijk in elke kern.

Leidend in de verandering van het voorzieningenaanbod is dat Beek per voorziening en per kern of buurtschap wil kijken hoe vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd kunnen worden. Clustering van functies op termijn is onvermijdelijk. Ook kan dit betekenen dat verenigingen onderling meer gaan samenwerken.

Beek zet in op de ontwikkeling van sport met speciale aandacht voor gehandicapten, chronisch zieken en senioren. Beek sluit aan bij de regionale ontwikkeling van een sportzone en wil voor de regio het centrum zijn waar senioren en gehandicapten optimaal kunnen sporten. Daartoe wordt ingezet op de ontwikkeling van De Haamen tot een regionale sportcampus.

VOORZIENINGEN - DETAILHANDEL

Beek heeft een bijzondere winkelstructuur met de winkelgebieden Makado, het centrum van de kern Beek en Beeker Hoek. Het totale aanbod is door de aanwezigheid van Makado relatief groot. Maar door de aanwezigheid van het grote Makado heeft het centrum van de kern Beek relatief weinig aanbod. De twee aanwezige supermarkten zijn essentieel voor het functioneren van het centrum. Het centrum van Beek fungeert als klein streekverzorgend centrum. Makado heeft met bijna 21.000 m² vwo en circa 60 winkels in uiteenlopende branches in combinatie met de perifere ligging en een (boven)regionale verzorgingsfunctie een bijzondere positie in de regio. Beeker Hoek heeft met vooral een lokale functie.

In de overige dorpen in Beek is niet of nauwelijks winkelaanbod aanwezig. Spaubeek heeft een kleinschalige supermarkt.

Detailhandelsvisie Beek

Beek wil het bestaande winkelaanbod en de bestaande winkelstructuur behouden en versterken, rekening houdend met een krimp van de bevolking. Maar niet alleen de krimp zet winkelaanbod en winkelstructuur onder druk. Ook de toename van recreatief winkelen, de schaalvergroting in alle branches en de toenemende populariteit van internetwinkelen zijn van invloed op winkelaanbod en -structuur.

Om bij een afname van het aantal inwoners de bestaande structuur te behouden is het van groot belang om het winkelaanbod nog sterker te concentreren in de bestaande winkelgebieden en ontwikkelingen op nieuwe winkellocaties te voorkomen. Daarnaast is behoud en versterking van het onderscheidende karakter van de bestaande winkelgebieden van groot belang. Voor een blijvende vitale winkelstructuur in Beek moet worden ingezet op een groot onderscheidend vermogen van de bestaande winkelgebieden qua bezoekmotief, omvang van het verzorgingsgebied en aanbod. Beek hecht daarbij veel waarde aan behoud van het voorzieningenniveau in het centrum. Vestiging van detailhandel buiten de drie winkelgebieden is ongewenst en nieuwe initiatieven moeten bijdragen aan het versterken van de bestaande posities van de winkelgebieden.

Ambitie

Beek zet in op concentratie van het bestaande winkelaanbod in de drie bestaande winkelgebieden en versterking van het onderscheidend vermogen van deze winkelgebieden. Dit betekent:

- **Centrum Beek:**

Bovenlokaal verzorgend met een sterk boodschappenaanbod, aangevuld met modisch-recreatief winkelaanbod in het midden- en hogere segment. De twee bestaande supermarkten dienen daarbij voor het centrum behouden te blijven.

- **Makado:**

Regionaal verzorgend gericht op gemak en prijs met de nadruk op grootschalige landelijke formules in het midden- en lagere segment.

- **Beekerhoek:**

Lokaal verzorgend cluster van perifere detailhandel voor doelgerichte volumineuze aankopen. Verdere uitbreiding van dit gebied en het aanwezige aanbod wordt niet nagestreefd.

Het scenario omvat de verplaatsing van een van de twee in het centrum van de kern Beek aanwezige supermarkten naar een andere locatie in het centrum en een uitbreiding van Makado, ingevuld met landelijke formules in het midden- en lagere segment. Dit leidt tot een versterking van de bestaande structuur door toevoeging van extra meters binnen de bestaande structuur, en tot een groter onderscheidend vermogen tussen het centrum van Beek en Makado. Toevoeging van een hard discounter in Makado is niet uitgesloten. Deze is nu nog niet aanwezig in Beek en draagt door het doelgericht bezoekmotief en segmentering bij aan de versterking van Makado.

ECONOMIE EN TOERISME & RECREATIE

ECONOMIE

Daar waar regionale samenhang en afstemming op het beleidsveld wonen pas de laatste jaren is versneld en versterkt door de krimp, is deze samenhang en afstemming op het beleidsveld economie al langer manifest in de regio.

De Westelijke Mijnstreek is dé industrieregio van Limburg en belangrijke dragers zijn het chemiecluster, het automotivecluster en de luchthaven inclusief omliggende bedrijvigheid. Ook de logistieke sector, de zorg en het midden- en kleinbedrijf zijn belangrijke economische dragers.

Maar ook hier doet de krimp zich gelden. De omvang van de beroepsbevolking in de regio zal aanzienlijk sneller teruglopen dan de totale bevolking. Dit als gevolg van vergrijzing en vertrek naar elders. Op de langere termijn zijn er daardoor onvoldoende arbeidskrachten in de regio aanwezig om bedrijven van personeel te voorzien. Daarbij komt nog de kloof tussen gevraagd en aanwezig scholingsniveau. De werkgelegenheid wordt hoogwaardiger en vraagt om een steeds hoger opleidingsniveau.

Regiovisie

Om deze problematiek het hoofd te kunnen bieden is in de Regiovisie het speerpunt hoogtechnologische bedrijvigheid geformuleerd. De aanpak van deze ambitie berust op het stimuleren van en investeren in innovatie en het ontwikkelen van een uitstekend vestigingsklimaat met zorgvuldig ruimtegebruik.

Stimuleren van en investeren in innovatie uit zich in het (verder) ontwikkelen van de Chemelot Research & Business Campus als één van de vier kennis- en technologiegebieden waarmee Limburg een Europese of mondiale topstatus kan bereiken. Dit door het bieden van ruimte voor chemie en automotive, het zorg dragen voor een uitstekende internationale bereikbaarheid en een goed en het zorg dragen voor voldoende goed opgeleid en flexibel inzetbaar personeel. Het bieden van ruimte voor chemie en automotive uit zich onder meer door het optimaal gebruik maken van de ruimte op het Chemelot-terrein en het verder uitwerken van de ontwikkelingsvisie A2-zone. Ingezet wordt op de verbreding van de A2 binnen een integrale visie op een samenhangende en toekomstvaste inrichting van het gebied tussen Maasbracht en Beek en dus de regio.

Voor bedrijvigheid in de regio wordt conform beleid van rijk en provincie ingezet op het bieden van een marktgericht aanbod aan werklocaties, met de focus op bestaande terreinen (optimaal benutten, intensiveren, herstructureren). Het programma werklocaties vertaalt dit naar concrete kwalitatieve en kwantitatieve regionale taakstellingen. Als nieuw regionaal bedrijventerrein is BMAA bij de luchthaven in ontwikkeling.

Voor de internationale bereikbaarheid is een goede doorstroming op met name de A2 van groot belang. De recente aanleg van een spitsstroken langs de A2 in noordelijke en in zuidelijke richting en de aanleg een fly-over op Kerensheide voor verkeer vanuit het noorden via de A76 richting Duitsland maken onderdeel uit van de duurzame structurele verbreding van de A2.

In het kader van de logistieke ambities van de regio vormt luchthaven Maastricht Aachen Airport (MAA) in kwalitatieve zin een onmisbare schakel in het totaal van goederen- en personenvervoer. De mogelijkheid voor vakantievluchten vanaf MAA vergroot ook de aantrekkelijkheid van de woonmilieus.

De bereikbaarheid van de luchthaven is goed en dat moet zo blijven. De aanleg van de rondweg om de luchthaven draagt daaraan bij.

Brainport 2020

Brainport behoort samen met Seaport en Mainport tot de drie belangrijkste economische regio's van Nederland.

Binnen deze kenniscluster van Nederland profileert Eindhoven zich met high tech materials en food. Zuid-Limburg blinkt in haar Science Campus uit in nieuwe energie, biochemie en -technologie en health sciences. Zuid-Limburg en de regio Eindhoven werken samen in Brainport 2020 met de ambitie om in 2020 bij de top 3 technologieregio's van Europa te horen.

Het gaat om een integrale en gebiedsgerichte aanpak met voor Zuid-Limburg speerpunten op chemie, life sciences en energy, waaraan nog is toegevoegd logistiek en financieel administratieve dienstverlening. Overheid, ondernemingen en onderwijs, moeten de agenda's op elkaar afstemmen om in Zuid-Limburg een gezond innovatieklimaat te scheppen, met onderwijs van hoge kwaliteit, meer open innovatie, goede verbindingen en grensoverschrijdende allianties.

Ambitie

Verdere ontwikkeling van de luchthaven en bijbehorend bedrijventerrein BMAA (o.m. Aviation Valley) gekoppeld aan een duurzame inrichting van dit bedrijventerrein is een van de prioriteiten. Op en rond MAA zijn, naast passagiersvervoer, vooral de vrachtlucht en de maintenance boulevard belangrijke activiteiten.

Daarnaast zet Beek in op het optimaliseren en revitaliseren van de bestaande bedrijventerreinen. Grotere bedrijven faciliteert Beek samen met de regio op de hiervoor beschikbare bedrijventerreinen. Hierbij staat een goede balans tussen economische ontwikkeling en landschap voorop.

Voor het versterken van de leefbaarheid wil Beek kleinschalige bedrijvigheid in de kernen stimuleren. Wat in de kernen kan, wil Beek mogelijk maken. Dit betekent dat startende MKB-ondernemers zoveel mogelijk gefaciliteerd worden. Het gaat daarbij niet alleen om winkels en ambachtelijke bedrijvigheid, maar ook om maatschappelijke zorg of andere voorzieningen die de leefbaarheid vergroten en er voor zorgen dat inwoners in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Mede in het kader van Brainport is de doelstelling het behouden van de huidige kenniswerkers voor de regio en meer kenniswerkers naar de regio te halen.

TOERISME & RECREATIE

De vrijetijdseconomie is een belangrijke sector en een relatief grote werkverschaffer.

De sector is nu echter (te) sterk afhankelijk van de regionale dagtoeristische vraag en dus kwetsbaar. De markt wordt bovendien kleiner door krimp. De recreatieve voorzieningen in de regio zijn (te) sterk regionaal gericht of omgevingsgericht (extensieve recreatie) en de regio heeft geen toeristische trekker die bovenregionale markten aantrekt.

Regionaal Actieplan Vrijetijdseconomie

Vanwege het belang van de vrijetijdseconomie voor economie en samenleving en vanwege de bijdrage die de vrijetijdseconomie kan leveren aan de ambities uit de Regiovisie is het Regionaal Actieplan Vrijetijdseconomie opgesteld. Dit plan bevat de uitwerking van aantal product-marktcombinaties (pmc's). De potenties en de haalbaarheid van deze pmc's zijn uitgewerkt in het rapport 'Grensmaasvallei Limburg; nieuwe toeristische bouwsteen voor Zuid-Limburg'. Daarin wordt een pmc toegevoegd: 'smaak van Limburg'. Vervolgens is er in regionaal verband voor gekozen de pmc's 'kruispunt van wegen' en 'smaak' uit te werken in een uitvoeringsprogramma. Deze pmc's haken in op sterke punten van de regio: Limburgse elementen (volkscultuur, streekproducten), een gevarieerd, aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk landschap en cultuurhistorie. Ook draagt de uitwerking van deze pmc's bij aan het verder versterken van een goed woon- en leefklimaat voor de eigen inwoners.

Ambitie

De regionale ambitie op het gebied van toerisme en recreatie is gericht op een toename van het aandeel verblijfstoerisme naar het gemiddeld landelijk niveau door betere prijzen en betere bezetting van accommodaties en door uitbreiding van de verblijfs capaciteit, en op groei van de bestedingen in het dagtoerisme, door het uitbreiden van de bezoekmotieven (attracties, evenementen, landschap) en het verhogen van de belevingswaarde.

Beek is niet bij uitstek de gemeente om een langere periode te verblijven. Het Heuvelland biedt daartoe meer mogelijkheden. Beek kent diverse wandel- en fietspaden, cultuurhistorische gebouwen en ateliers. Deze zijn echter nauwelijks met elkaar in verband gebracht. Beek kiest voor het verder uitbouwen van dagrecreatie en zet niet in op grootschalige voorzieningen. Kansen liggen bij de ondersteuning van horeca-initiatieven en de verdere ontwikkeling van de wandel- en fietsroutes.

De Markt van Beek moet naast veel winkels ook een gezellig karakter krijgen. Meer mogelijkheden voor ontmoeting en vertier is het uitgangspunt bij de versterking van de openbare ruimte rondom de Sint Martinuskerk, gekoppeld aan de ontgating van de Keutelbeek en het project shared space centrum Beek.

NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

De algemene beleidslijnen voor versterking van de omgeving zijn evenals de beleidslijnen voor de thema's wonen en voorzieningen en economie in regionaal verband vastgelegd. Het gaat dan om de Regiovisie, waarin de algemene regionale ambitie is verwoord, en de Regionale gebiedsvisie 'Groene Waarden', waarin de ambitie uit de Regiovisie is vertaald naar een groot aantal projecten en plannen en een raamwerk voor de uitvoering daarvan.

Regiovisie

De ambitie landschap is in de Regiovisie als volgt verwoord. Het Limburgse landschap is ook in de regio Westelijke Mijnstreek tastbaar aanwezig en biedt de inwoners en de bezoekers de mogelijkheid om te recreëren, te wandelen en te fietsen. Dit gaat hand in hand met de ontwikkeling van de ecologische structuur, de groenblauwe verbindingen in oost-westrichting die Grensmaas en de robuuste ecologische verbinding Schinveld-Mook verknopen.

Het lange termijn effect daarvan is dat het aantal bewoners dat actief en met regelmaat gebruik maakt van de recreatiemogelijkheden van het landschap, fors toeneemt. Het lange termijn effect moet ook zijn dat het woon- en leefklimaat die extra kwaliteit zal bezitten, zodat jonge mensen van buiten de provincie zich willen vestigen in de regio.

Regionale gebiedsvisie groene waarden

De gebiedsvisie beoogt de groene dwarsverbindingen in oost-westrichting tussen de natuur langs de Belgische en Duitse grens daadwerkelijk te leggen. Doel is een robuuste groene structuur in de regio Westelijke Mijnstreek, waarbij de barrières van oost naar west worden opgeheven. In de tussenruimte tussen de stijlen (de natuur langs de Belgische en Duitse grens) en de sporten (de zes groene dwarsverbindingen) wordt gestreefd naar een aantrekkelijk agrarisch cultuurlandschap, met als belangrijke aandachtspunten:

- structuurversterking van de landbouw;
- dorpen in het groen;
- erfbeplanting;
- opwaardering openbaar groen.

Van de zes beoogde groene dwarsverbindingen is de droge verbinding Centraal Plateau relevant voor Beek. Deze verbinding verbindt Roode Beek met het Maasdal, via Kollenberg, Geleenbeekdal en Centraal Plateau. Het streefbeeld is een kleinschalig agrarisch cultuurlandschap dat bestaat uit akkers, weilanden, bosjes, hagen, graften, houtwallen, boomgaarden, holle wegen en poelen.

Deze groene dwarsverbinding, en daarmee het beleid voor natuur en landschap, komt tot stand door de uitvoering van de in de gebiedsvisie 'Groene Waarden' opgenomen projecten. De visie vormt het raamwerk voor deze projecten (o.m. het inrichtingsplan Beek en landgoed Oude Pastorie).

Ambitie

Beek streeft geen grootschalige landbouwontwikkelingen na. Wel stimuleert Beek kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven en faciliteert zij ondernemers wanneer deze een andere bestemming voor hun gebouwen wensen, mits deze nieuwe bestemming uiteraard past in het buitengebied.

Beek ziet zichzelf als de groene verbinding tussen stedelijk en landelijk gebied en investeert in het groene buitengebied en natuur- en landschapsontwikkeling. De kracht van de regio is een aantrekkelijke en gevarieerde groene inbedding gecombineerd met een sterke economische motor. Het Limburgse landschap is tastbaar aanwezig en biedt de mogelijkheid om te recreëren, fietsen en wandelen. Dit gaat hand in hand met de ontwikkeling van de ecologische structuur.

Voor beheer en behoud van het groene buitengebied wil Beek de rol die agrariërs daar in kunnen spelen verder verkennen en vormgeven (o.m. groenblauwe diensten). Uitgangspunt van Beek is dat agrariërs meer verantwoordelijkheid krijgen voor de kwaliteit van het buitengebied.

04

KOERS

OPGAVEN ALS OPDRACHT ONTWIKKELPRINCIPES ALS KOMPAS

IN DE VOORGAANDE DELEN IS INGEGAAN OP DE KARAKTERISTIEK VAN BEEK EN OP DE BELEIDSVOORNEMENS.

IN DIT DEEL WORDT AAN DE HAND VAN DE BESCHREVEN KARAKTERISTIEK EN AMBITIES DE OPGAVEN GEFORMULEERD DIE TAAKSTELLEND ZIJN VOOR DE TOEKOMSTIGE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING VAN BEEK EN WAAR BEEK DE KOMENDE PERIODE VOOR STAAT. OOK WORDT EEN AANTAL PRINCIPES GEFORMULEERD, DAT BIJ DE VERDERE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING VAN BEEK ALS HOUVAST EN KOMPAS KAN DIENEN. ZIJ VORMEN RICHTSNOEREN VOOR DE REALISATIE VAN DE AMBITIES EN OPGAVEN UIT DEZE STRUCTUURVISIE.

OPGAVEN

WONEN EN VOORZIENINGEN

Beek 2012

De ruimtelijke structuur van Beek wordt bepaald door het hoogdynamische, meer verstedelijkte woon- en werkgebied in en rond de kernen Beek en Neerbeek enerzijds en het laagdynamischere overige deel van de gemeente anderzijds.

Het suburbane woonmilieu van Beek en Neerbeek kent een divers aanbod aan woningtypen in alle prijsklassen en voor alle doelgroepen. In deze kernen zijn ook de belangrijkste en grotere zorg-, gemeenschaps- en sportvoorzieningen gelegen en in ontwikkeling. Tot slot bevinden zich aldaar de drie winkelgebieden van de gemeente, te weten het centrum van de kern Beek, het overdekte winkelcentrum Makado en het cluster van perifere detailhandel op bedrijventerrein Beeker Hoek.

Het overige deel van de gemeente betreft het dorps woonmilieu van de kern Spaubeek en het landelijk woonmilieu van de kernen Genhout, Geverik en Kelmond. Het dorps woonmilieu kent zorg-, gemeenschaps- en sportvoorzieningen op de schaal van de kern Spaubeek en een kleine supermarkt. Genhout kent enkel een gemeenschaps- en een sportvoorziening. Geverik en Kelmond kennen geen of slechts zeer beperkte kleinschalige voorzieningen.

Voor de inwoners komt een hechte sociale structuur in de kernen vooral tot uiting in het verenigingsleven. Een verenigingsleven dat als gevolg van algemeen maatschappelijke trends steeds meer onder druk is komen te staan, maar door samenwerking en bundeling van accommodaties, bloeiend is gebleven. Met de Regionale Structuurvisie Wonen heeft de regio een kader voor sturing op de gewenste en noodzakelijke ontwikkelingen op het gebied van wonen en voorzieningen, zowel voor de korte als voor de lange termijn, en daarmee voor aanpak van de krimp. In de Detailhandelsvisie Beek is de ontwikkelruimte voor de drie winkelgebieden in Beek gedefinieerd en vastgelegd. Vestiging van detailhandel buiten deze gebieden wordt niet voorgestaan en initiatieven op het gebied van detailhandel moeten bijdragen aan versterking van het onderscheidende karakter van de winkelgebieden.

Doelstellingen en ambities

Doelstellingen op het gebied van wonen en voorzieningen zijn het blijven binden van jong en oud en het behoud van voldoende goede woningen en voorzieningen in combinatie met behoud en versterking van de kwaliteit van het openbaar gebied.

Ambities:

- versterken en ontwikkelen gevarieerde en hoogwaardige woonmilieus;
- afstemmen aanwezig en gewenst voorzieningen-aanbod.

- toevoegen gewenste woningen gekoppeld aan onttrekking ongewenste woningen;
- transformatie, herstructurering en toevoegen landelijk woonmilieu;
- ontwikkelen woonzorgcombinaties;
- stimuleren sportontwikkelingen;
- versterken kwaliteit en beleefbaarheid openbare ruimte;
- concentreren winkelaanbod in bestaande winkelgebieden en behoud en versterken onderscheidend karakter winkelgebieden.

Koers naar 2022

Het kader voor de opgave op het gebied van wonen en voorzieningen en daarmee voor de koers naar Beek 2022 vormt de Regionale Structuurvisie Wonen. Beek werkt samen met de andere gemeenten in de regio en met de marktpartijen en corporaties die actief zijn in de regio en de gemeente aan een aanpak van de krimp.

Daarbij wordt ingezet op behoud en een kwalitatieve versterking van de woonfunctie en het woningaanbod en op het behoud van een basisniveau aan voorzieningen in Beek. De kwaliteitsopgave in de regionale woningmarkt moet worden opgepakt binnen een regionaal gelijkblijvende woningvoorraad met als adagium 'een erbij, is een eraf'.

De opgave op het gebied van aanbod en niveau van de voorzieningen (winkels, welzijn, zorg, sport, recreatie, onderwijs en ontmoeting) vindt op niveau van de gemeenten plaats. Deze bepalen zelf hoe zij de afstemming van het aanwezige en gewenste aanbod en niveau van voorzieningen oppakken. Beek ziet voorzieningen als belangrijk bindmiddel in de kernen en voor de sociale infrastructuur. Inzet is het aanbieden van een basisniveau aan voorzieningen in elke kern van de gemeente, in die zin dat voor inwoners van elke kern deze voorzieningen nabij en bereikbaar zijn. Dit betekent dat niet alle voorzieningen in elke kern aanwezig zullen zijn en dat clustering van bepaalde voorzieningen noodzakelijk en onvermijdelijk is. Beek wil de afstemming van het voorzieningenaanbod oppakken in nadrukkelijke samenspraak met de bevolking. Daarnaast spelen burgers en vrijwilligers een grote rol in het effectief behoud van voorzieningen in de kernen. Zij dragen hier, samen met de gemeente en andere betrokken partijen, verantwoordelijkheid voor.

ECONOMIE EN TOERISME & RECREATIE

Beek 2012

De ruimtelijk-economische structuur van Beek wordt bepaald door enerzijds de bedrijvigheid in en rond de kernen Beek en Neerbeek en anderzijds de landbouw in het buitengebied.

De bedrijvigheid in en rond de kernen Beek en Neerbeek betreft vooral om de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en de omliggende luchthavengebonden bedrijvigheid, industriële en ambachtelijke bedrijvigheid op vooral de bedrijventerreinen en de dienstensector en het midden- en kleinbedrijf op zowel de bedrijventerreinen als in de genoemde kernen.

In het buitengebied gaat het vooral om agrarische activiteiten in de vorm van akkerbouw, fruitteelt, gemengd bedrijf en enkele grotere veehouderijen.

De landbouw heeft naast een economische ook een belangrijke landschappelijke functie.

Op verschillende plaatsen is kleinschalige verblijfs- en dagrecreatie mogelijk, aansluitend aan het aanwezige toeristisch-recreatieve netwerk. De vrijetijdseconomie is ook in de regio en in Beek een belangrijke sector en wordt daarmee - ondanks het kleinschalige karakter - ook als een economische drager in Beek gezien.

Doelstellingen en ambities

Doelstellingen op het gebied van economie en toerisme & recreatie zijn het blijven binden van jong en oud en het aantrekkelijk blijven voor bedrijven.

Ambities:

- actief stimuleren bedrijvigheid en ondernemersklimaat;
- faciliteren ontwikkeling kleinschalige toeristisch-recreatieve voorzieningen.
- faciliteren grootschalige bedrijven op de bedrijventerreinen, revitaliseren en herstructureren bestaande bedrijventerreinen en faciliteren passende kleinschalige bedrijvigheid in de kernen;
- structuurversterking landbouw;
- stimuleren kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven en faciliteren gewenste functiewijziging van agrarisch naar niet-agrarisch (mits passend in het buitengebied);
- faciliteren kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen, verder ontwikkelen toeristisch-recreatief netwerk en verbinden toeristisch-recreatief netwerk met cultuurhistorie.

Koers naar 2022

Beek zet in op hoogwaardige en innovatieve bedrijvigheid op de bedrijventerreinen rond de luchthaven en op het faciliteren van lokale bedrijvigheid op bedrijventerrein Beeker Hoek. Beek streeft daarbij naar een efficiënt en duurzaam ruimtegebruik. De capaciteit van de drie bedrijven-terreinen wordt beter benut. De uitstraling en kwaliteit van de bedrijventerreinen wordt versterkt, door onder meer ingrepen in de openbare ruimte, een duurzame inrichting, het verbinden van bedrijvigheid met groen, een goede bewegwijzering en parkmanagement. Door een betere benutting van de ruimte op de bedrijventerreinen is uitbreiding van bedrijventerreinen niet aan de orde.

Om aantrekkelijk te blijven als vestigingsplaats voor bedrijven, zal er geïnvesteerd moeten worden in de kwaliteit en het imago van Beek als geheel. Beek zet hierbij in op haar imago als veelzijdige, vitale en ondernemende gemeente met goede voorzieningen en een uitstekende bereikbaarheid. Hoogwaardige en innovatieve bedrijven worden geïnteresseerd om zich in Beek te vestigen vanwege de aantrekkelijke vestigingsvoorwaarden, de gunstige ligging, de prettige woonomgeving, de goede voorzieningen en de uitnodigende en aantrekkelijke omgeving. De agrarische sector is vitaal en heeft voldoende mogelijkheden om dit te blijven. De gebiedseigen natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten - dus de kernkwaliteiten - in het buitengebied stellen de grens aan de mogelijkheden van verdere ontwikkeling en/of schaalvergroting.

Het plateau biedt de meeste ruimte voor ontwikkeling voor de landbouw. Een belangrijk aandachtspunt daar is de landschappelijke inpassing van al bestaande, agrarische bedrijfsgebouwen. In het overige deel van het buitengebied is verdere ontwikkeling in de vorm van uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven al dan niet in combinatie met schaalvergroting van het landschap alleen mogelijk in combinatie met behoud en versterking van de - met name cultuurhistorische - kwaliteit van het landschap en (daarmee) van de in de omgeving aanwezige kernkwaliteiten.

Verdere ontwikkelmogelijkheden voor de landbouw in het buitengebied - met uitzondering van het plateau - kunnen ook worden gezocht in de ontwikkeling van passende nevenactiviteiten en verbreding. Bij passende nevenactiviteiten kan bijvoorbeeld worden gedacht aan agrarisch verwante bedrijvigheid of opslag of stalling van goederen in bestaande bedrijfsgebouwen en in het kader van verbreding kan aansluiting worden gezocht bij de toeristisch-recreatieve ambities van Beek.

In het bestaande beleid is voldoende ruimte om de recreatieve potenties van het buitengebied verder te versterken en te verbeteren. Deze ruimte ligt vooral in de verdere uitbouw van het recreatieve netwerk en een koppeling daarvan met landschappelijke en cultuurhistorische structuren en elementen in het buitengebied, maar ook in en rond de oude linten en clusters. In of aan dit netwerk, op de knooppunten in dit netwerk en in de linten en clusters ontstaat zo ruimte voor het toevoegen van kleinschalige commerciële recreatieve voorzieningen in de vorm van bijvoorbeeld horeca (pleisterplaatsen) en verblijf (bed and breakfast). Dit kan gecombineerd worden het aanbieden van allerhande andere, passende en op de beleving van het buitengebied gerichte activiteiten (fietsverhuur, educatie, ambachtelijke en kunstzinnige ateliers, enz.)

NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

Beek 2012

Het buitengebied van Beek is in zowel landschappelijk als cultuurhistorisch opzicht waardevol. In het buitengebied zijn veel elementen in hun onderlinge samenhang bewaard gebleven en te beleven. Het historische occupatie- en ontsluitingspatroon is nu nog herkenbaar. De linten en clusters vormen samen met de historische elementen en bebouwingstructuren waardevolle cultuurhistorische elementen in Beek. De historische structuren zijn weliswaar ingepast, maar ze vormen niet altijd een herkenbaar continu element. Dit is vooral voelbaar op de snijpunten met nieuwere infrastructuur en op de overgangen van de wijken. De openheid van het plateau en het kleinschalige multifunctionele karakter van de rest van het buitengebied worden beschermd in het bestemmingsplan Buitengebied. In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg worden de kernrandzones, linten en clusters vanwege landschappelijke en cultuurhistorische redenen uitgesloten van (grootschalige) verstedelijking. In het Stedenbouwkundig Masterplan ligt de nadruk op behoud en versterking van de landschappelijke en de historische ruimtelijke structuur en samenhang van Beek.

Doelstellingen en ambities

De doelstellingen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie zijn het blijven binden van jong en oud, het versterken en zichtbaar maken van aanwezige ruimtelijke kwaliteiten als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen, het behouden, versterken en duurzaam ontwikkelen buitengebied en cultuurhistorie als basis voor ontwikkelingen.

Ambities:

- ontwikkelen ecologische structuur;
- versterken groene dwarsverbinding met landgoederen;
- dorpen in het groen;
- handhaven en versterken oude bebouwingsstructuren;
- instandhouden historisch verkavelingspatroon: behoud openheid plateau en versterking kleinschalig cultuurlandschap.

Koers naar 2022

Het is van belang niet enkel een conserverende houding aan te nemen ten aanzien van natuur, landschap en cultuurhistorie, maar ook de kansen die er liggen en zich gaan voordoen op een positieve manier te benutten. Dit met het oog op behoud en versterking van datgene wat de omgeving in Beek zo bijzonder maakt.

Het landschap moet nader bezien worden op de mogelijkheden die het biedt voor toerisme en recreatie en voor een vitale agrarische sector. De mogelijkheden worden echter bepaald en begrensd door de aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie: er is een bovengrens.

Daarnaast kan de relatie tussen de kernen en het omliggende landschap verder versterkt en verbeterd worden. Het kwalitatief rijke buitengebied kan in de toekomst een grotere bijdrage leveren aan het wonen en leven in Beek. De kernen en het omliggende buitengebied moeten in de toekomst daarom integraler en meer in onderlinge samenhang worden gezien en vormgegeven.

Beek zet in op het mogelijk maken van ontwikkelingen met behoud en versterking van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en daarmee op behoud en versterking van de aanwezige kernkwaliteiten van de omgeving.

Het buitengebied wordt toegankelijker en recreatief aantrekkelijker. Landschappelijke en cultuurhistorische structuren en elementen worden beter beleefbaar gemaakt en gaan onderdeel uitmaken van het toeristisch-recreatief netwerk. De betekenis van groen en cultuurhistorie, in het buitengebied en in de kernen wordt voor bewoners en voor toeristen vergroot. De versterkte relatie tussen de kernen en het buitengebied en de ommetjes in het buitengebied spelen hierbij een belangrijke rol. De landschappelijke en cultuurhistorische netwerken zullen worden gekoppeld aan het netwerk van wandel-, fiets en menroutes. Vervolgens wordt deze dynamiek gekoppeld aan de groenstructuren in de kernen. Aldus ontstaan logische dragers voor wandelen, fietsen en recreëren. Dit zal de beleving van het landschap en de historie van Beek verduidelijken en versterken.

In de kernrandgebieden, de linten en de clusters is er beperkt ruimte voor incidentele en zeer kleinschalige rode ontwikkelingen met het uitdrukkelijke oog om op deze plekken de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en daarmee de aldaar aanwezige kernkwaliteiten te versterken.

Ter versterking van de groene dwarsverbinding ziet Beek goede mogelijkheden in de toevoeging van enkele landgoederen. Dit naast de al in ontwikkeling zijnde landgoederen (met name Oude Pastorie). Deze nieuwe landgoederen dienen wel de al aanwezige en in ontwikkeling zijnde landgoederen aan te vullen. Meer van hetzelfde is niet wenselijk. Toevoeging van enkele landgoederen aan dit gebied levert bovendien een nadrukkelijke bijdrage aan de versterking van de kleinschaligheid van het cultuurlandschap en het beheer en de instandhouding ervan en het kan mogelijk een bijdrage leveren aan de toeristisch-recreatieve ambities van Beek.

Verdere ontwikkeling van de landbouw op dit punt ligt vooral in een combinatie met actief landschapsbeheer en verbreding, waarbij aansluiting kan worden gezocht met de toeristisch-recreatieve ambities.

ONTWIKKELPRINCIPES

De opgaven geven inzicht in wat Beek moet ondernemen om de ambities waar te maken. Om de koers tijdens de uitvoering vast te kunnen houden zijn enkele ontwikkelprincipes als kompas geformuleerd. Ze bieden verdere houvast en inspiratie bij en vormen het richtsnoer voor de uitvoering van deze structuurvisie en daarmee ook de beoordeling van initiatieven en plannen.

De ontwikkelprincipes zijn:

- focus in veelzijdigheid - verscheidenheid in vitaliteit;
- contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek;
- rondje Beek - rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie;
- behoud door ontwikkeling - heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren.

Focus in veelzijdigheid - verscheidenheid in vitaliteit staat uitdrukkelijk in relatie tot de Toekomstvisie, en is een aanscherping van de daar meer algemeen gefomuleerde ambities en uitgangspunten. Contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek staat in relatie tot de ruimtelijke structuur en de identiteit van Beek. Deze principes zijn meer algemene ontwikkelprincipes. De overige ontwikkelprincipes staan in nadrukkelijke relatie tot de hier geformuleerde ambities en opgaven.

FOCUS IN VEELZIJDIGHEID - VERScheidenHEID IN VITALITEIT

In de Toekomstvisie zijn de wensen en ambities van Beek breed gefomuleerd en met deze toekomstvisie is er voor elk wat wils. Echter, niet alles kan overal. Hoewel het centrale uitgangspunt is het binden van jong en oud aan Beek door behoud van voldoende goede woningen en voorzieningen en het aantrekkelijk blijven voor bedrijven, mag duidelijk zijn dat niet alles overal kan en dat dit zelfs onhaalbaar is. Het combineren en verweven van wonen en werken is slechts mogelijk tot op zekere hoogte. En in het buitengebied moeten de landbouw als economische functie en functies als natuur en landschap, wonen en toerisme en recreatie elk hun plek blijven houden, zonder dat het een ten koste van het ander gaat.

Basis van dit ontwikkelprincipe is in de eerste plaats het versterken en zichtbaar maken van ruimtelijke kwaliteiten en potenties als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen. De natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten (de kernkwaliteiten) vormen enerzijds de dragers voor toekomstige ruimtelijke ontwikkeling, maar stellen anderzijds een grens aan ruimtelijke ontwikkelingen. Waar de grens ligt is afhankelijk van de aanwezige kwaliteiten en daarmee van de landschappelijke en cultuurhistorische draagkracht van een gebied of locatie, en deze ecologische draagkracht verschilt per gebied of locatie.

Een tweede basis van dit ontwikkelprincipe vormt het versterken van aanwezige gebruiksfuncties en voorzieningen op de juiste plekken. Of een plek een juiste plek is, is niet alleen afhankelijk van de landschappelijke en cultuurhistorische draagkracht van een gebied of locatie, maar ook van het aanwezige en potentiële economische en sociale draagvlak voor deze functies of voorzieningen zowel nu als kijkend naar de toekomst (demografische en economische ontwikkelingen). Door uitdrukkelijk te vertrekken vanuit deze draagkracht en dit draagvlak, het slim en gebiedsgericht combineren van verschillende ambities en opgaven en deze integraler en meer in onderlinge samenhang te bezien, kunnen kansen beter worden benut en kan een grotere meerwaarde worden gecreëerd. Deze ecologische draagkracht - op basis van de in een gebied aanwezige kernkwaliteiten en potenties - en dit sociale en economische draagvlak dwingt zo tot het maken van (weloverwogen) keuzes.

Zo is veelzijdigheid niet het gevolg van het niet willen of kunnen maken van keuzen, maar juist het gevolg van het maken van weloverwogen keuzen. Zo is vitaliteit niet een loos begrip, maar krijgt dit juist voor elk thema in elk deelgebied een eigen invulling en betekenis. Juist door het aanbrengen van focus en benadrukken van onderscheid of verscheidenheid.

Het ontwikkelprincipe focus in veelzijdigheid - verscheidenheid in vitaliteit behelst daarmee:

- het goed en nadrukkelijk inventariseren van de ecologische draagkracht van een locatie met het oog op voorgenomen ontwikkelingen aan de hand van de kernkwaliteiten en potenties van een locatie;

- het goed en nadrukkelijk inventariseren van het sociaal en economisch draagvlak van een voorgenomen ontwikkeling (met name op de lange termijn) aan de hand van onder meer de voorzienbare demografische en economische ontwikkelingen en de geldende beleidskaders;
- het combineren van gebruiksfuncties (wonen, werken, recreëren) met de gebiedseigen waarden (natuur, landschap, cultuurhistorie) met als uitdaging om de nieuwe of de verder te ontwikkelen bestaande gebruiksfuncties zodanig in de passen en vorm te geven dat integratie met en verdere versterking van de gebiedseigen waarden mogelijk wordt in directe samenhang met de omgeving;
- mensen maken de plek: mensen ontlenuen mede hun identiteit en trots aan de plek waar zij wonen en waar zij activiteiten kunnen ontplooien. Er moet ruimte worden geboden voor activiteiten (wonen, werken en vrije tijd) die bijdragen aan de levendigheid en de sociale cohesie in de gemeente.

CONTRAST ALS KWALITEIT - VERBINDING ALS DYNAMIEK

Bij contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek als ontwikkelprincipe gaat het in wezen om de relatie tussen het meer stedelijke hoogdynamische woon- en werkgebied met zijn voorzieningen in en rond Beek en Neerbeek en de laagdynamische dorpse en landelijke overige delen van Beek.

Deze relatie kenmerkt zich door twee schijnbare tegenstellingen: contrast en verbinding. Wat betreft contrast gaat het specifiek voor Beek om de volgende contrasten in functie, omgeving en dynamiek. Bij wonen en voorzieningen moet worden gedacht aan het verschil in schaalniveau qua woonmilieus: suburbaan wonen en in Beek-Neerbeek, dorps wonen in Spaubeek en landelijk wonen en de overige kernen in het buitengebied. Bij economie en bedrijvigheid gaat het om het verschil in schaalniveau tussen de groot-schalige bedrijvigheid op en rond de luchthaven en de lokale (veelal) ambachtelijke bedrijvigheid op bedrijven-terrein Beeker Hoek enerzijds en de kleinschalige bedrijvigheid en dienstverlening in de woongebieden anderzijds. Qua natuur en landschap moet gedacht worden aan het schaalcontrast tussen het kleinschalige deel van het buitengebied in en rond de beekdalen en het grootschalige open plateau. Tenslotte kan worden gedacht aan het verschil in schaalniveau van groen en landschap tussen het buitengebied met robuuste groene verbindingen op zowel lokaal als regionaal niveau als raamwerk voor de agrarische sector en voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen en de stedelijke groenstructuren als aanvulling op en kader voor wonen en werken. De verbinding bestaat uit de functionele en fysieke relatie tussen deze gebieden.

De betekenis van dit ontwikkelprincipe is gelegen in het beter uitnuttten van de verschillen in contrast en dynamiek tussen het meer stedelijke gebied en het landelijke gebied en tegelijkertijd het versterken van de relatie tussen deze gebieden.

Dit door de contrasten te benadrukken en uit te nutten en de verbindingen (fysiek en functioneel) te versterken, met de blik in twee richtingen: zowel van het stedelijk naar het landelijk gebied, als andersom. Juist de combinatie van, de confrontatie en de verbinding tussen beide gebieden en de aanwezige contrasten maken Beek tot wat het is. Juist aan deze combinatie en deze spanningsvelden ontleent Beek, naast aan de kernkwaliteiten, haar identiteit. Goed omgaan met en verstandig uitnutten van die contrasten in combinatie met het versterken van de verbinding leidt tot een versterking van de kwaliteit en de identiteit van Beek.

Het ontwikkelprincipe contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek behelst daarmee in ieder geval:

- het koesteren van diversiteit: Beek kent een diversiteit aan woon- en werklandschappen met elk een eigen identiteit en typologie. De unieke ruimtelijke, functionele, landschappelijke en cultuur-historische kenmerken en potenties moeten gekoesterd en versterkt worden. Zo dienen de oude bebouwingsstructuren en elementen behouden en geïntegreerd te worden. Ecologische diversiteit moet gezocht worden in inpassing van functies in het groene raamwerk, zowel op gebiedsniveau als op locatieniveau. Sociale diversiteit moet gezocht worden in het woningbouwprogramma door ruimte te bieden aan de verschillende doelgroepen in de vorm van het vergroten van keuzevrijheid, een gevarieerd woningaanbod, een gevarieerde en veilige woonomgeving. Economische diversiteit moet gezocht worden in het blijven bieden van ontwikkelmogelijkheden voor diverse soorten bedrijvigheid op de juiste plekken, het ontwikkelen van nieuwe woon-werkcombinaties en het bieden van economische ontwikkelruimte in het landelijk gebied passend in het groene raamwerk;
- het verbinden van plaats en context: de meerwaarde van ontwikkelingen in een gebied moet gevonden worden in het samenbrengen van de verschillende historische verhaallijnen, de lagen uit de ontwikkelingsgeschiedenis en de functionele betekenis voor en de verbondenheid met de locatie;
- economie van stad en land: nu bezoekt de stad het land vooral voor rust en recreatie en maakt het land gebruik van de stad vanwege de voorzieningen. Deze twee bewegingen gaan voornamelijk langs elkaar heen. De uitdaging is te zoeken naar die punten waar deze bewegingen elkaar (kunnen) raken of ontmoeten. Door ontmoeting ontstaan uitwisseling, nieuwe behoeften, transacties en wederzijds voordeel. Gedacht moet worden aan het ruimte bieden aan min of meer traditionele stedelijke functies in het buitengebied en andersom (kleinschalige verblijfsrecreatie als verbreding in de landbouw, dienstverlenende bedrijven in vrijkomende agrarische bedrijven in linten of clusters, bijzondere vergader- of congresfaciliteiten en kleinschalige zorgvoorzieningen in het landelijk gebied, verkoop van streek- en boerderijproducten in het winkelgebied, een stadsboerderij);
- mensen maken de plek: mensen ontlenen mede hun identiteit en trots aan de plek waar zij wonen en waar zij activiteiten kunnen ontplooien. Er moet ruimte worden geboden voor activiteiten die bijdragen aan de eigenheid en het onderscheidende karakter van een gebied.

RONDJE BEEK - RIJGSNOER VAN GROEN, HISTORIE, BELEVING EN ECONOMIE

Rondje Beek als ontwikkelprincipe gaat uit van versterking van de landschappelijke en cultuur-historische structuren en elementen in en rond de oude bebouwingsstructuren in Beek en Neerbeek en de linten en clusters in Spaubeek en in de overige kernen in combinatie met een verdere uitbouw van het toeristisch-recreatieve netwerk en een koppeling met de langzaam verkeersverbindingen. In of aan het toeristisch-recreatieve netwerk, op de knooppunten in dit netwerk en in de linten en clusters ontstaat ruimte voor het toevoegen van kleinschalige commerciële recreatieve voorzieningen in de vorm van bijvoorbeeld horeca (pleisterplaatsen) en verblijfsaccommodaties (bed and breakfast). Dit kan gecombineerd worden met bijvoorbeeld fietsverhuur, educatie en ambachtelijke en kunstzinnige ateliers. De landbouwsector kan op dit ontwikkelprincipe inspelen door deze recreatieve voorzieningen aan te bieden als nevenactiviteit (verbrede landbouw). Een andere passende nevenactiviteit zou kunnen zijn de productie en verkoop van eigen bereide producten of streekproducten. Aldus ontstaat een rijgsnoer van groen, historie en beleving met mogelijkheden voor kleinschalige economische ontwikkelingen gerelateerd aan dit rijgsnoer.

De inzet is vooral gericht op het bieden van passende economische ontwikkelmogelijkheden aan bestaande functies in en aan dit rijgsnoer. De ondernemers zelf zijn verantwoordelijk voor de invulling van deze 'nieuwe' economie. Beek faciliteert door (mee te werken aan) de verdere toeristisch-recreatieve ontsluiting van het landelijk gebied in de vorm van wandel-, fiets- en ruiterspaden, parkeren, promotie en educatie.

Rondje Beek als ontwikkelprincipe behelst daarmee onder meer het volgende:

- het toegankelijk, afleesbaar en beleefbaar maken van dorpen en land, waarbij barrières worden geslecht en landschappelijke en (cultuur)historische structuren worden benut;
- het meer zichtbaar en beleefbaar maken van landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle structuren en elementen;
- het ontwikkelen van deze structuren en elementen tot een samenhangend landschappelijk en cultuur-historisch netwerk;
- het koppelen van deze structuren en elementen - en uiteindelijk dit netwerk - aan en uiteindelijk deel laten uitmaken van het toeristisch-recreatieve netwerk;
- het bieden van passende kleinschalige economische ontwikkelmogelijkheden aan deze gekoppelde structuren en netwerken die bijdragen aan de ambities op het gebied van toerisme en recreatie en landschap en cultuurhistorie;
- haal het landschap de dorpen in: het verbinden van het samenhangend landschappelijk, cultuur-historisch en toeristisch-recreatieve netwerk aan de groenstructuren in de kernen;
- het door het aanbrengen van deze samenhang verduidelijken en versterken van de beleving van het landschap en de historie van Beek.

BEHOUD DOOR ONTWIKKELING - HELDERE, ZICHTBARE EN BETEKENISVOLLE BASISSTRUCTUREN

Behoud door ontwikkeling - heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren is het ontwikkelprincipe dat uitgaat van het verzilveren van kansen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie, met als doel de karakteristieken, samenhang, structuur en contrasten in stand te houden en te versterken. Rode ontwikkelingen die qua aard en schaal passen in de omgeving fungeren als aanjager en drager voor andere gewenste ontwikkelingen (natuur, landschap, cultuurhistorie, maatschappelijk). In de kernen kan daarbij gedacht worden aan het nadrukkelijk koppelen van de opgave op het gebied van transformatie en herstructurering en het toevoegen van nieuwe woonmilieus aan de verbetering van de herkenbaarheid van aanwezige beeldbepalende groenstructuren en groenelementen en van cultuurhistorische structuren en elementen (oude bebouwingsstructuren en beeldbepalende objecten en ensembles). Dit alles draagt bij aan de kwaliteit en daarmee de leefbaarheid en beleefbaarheid van de bestaande omgeving. In het landelijke gebied kan daarbij worden gedacht aan het ontwikkelen van nieuwe landgoederen in het daarvoor beoogde gebied en het incidenteel en op beperkte schaal toevoegen van woningen in kernrandzones, linten en clusters. Bij die beperkte, kleinschalige rode ontwikkelingen wordt uitgegaan van de bestaande landschappelijke en cultuurhistorische karakteristieken (kernkwaliteiten) en wordt bijgedragen aan de versterking van variatie en onderscheid in identiteit. Behoud door ontwikkeling als ontwikkelprincipe behelst daarmee onder meer:

- geen conserverende houding ten aanzien van landschap en cultuurhistorie, maar kansen benutten;
- rode ontwikkelingen niet zien als een doel op zich, maar vooral als een drager voor gewenste ontwikkelingen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie;
- de kernen beter herkenbaar en beleefbaar maken door het versterken van de samenhang en de structuur binnen die kernen, het accentueren van bijzondere plekken en het variëren in de contrasten tussen kernen en omliggend landschap, met landschap en cultuurhistorie als onderleggers;
- landschap als onderlegger: sluit bij nieuwe ontwikkelingen in of aan de dorpsranden, linten en clusters aan bij de aanwezige landschappelijke karakteristieken, versterk daarbij de aanwezige variatie in landschapstypen en -elementen en de onderscheidende kenmerken en identiteit van het betreffende gebied;
- cultuurhistorie als onderlegger: sluit bij nieuwe ontwikkelingen in de dorpen en in of aan de dorpsranden, linten en clusters aan bij de aanwezige cultuurhistorische karakteristiek, versterk daarbij de aanwezige cultuurhistorische kwaliteiten en elementen en de cultuurhistorische identiteit van het betreffende gebied;
- haal het landschap de dorpen in: het versterken het groene karakter binnen de dorpen en het creëren van landschappelijke sferen in de dorpen.

BEEK IN 2022

Beek is in 2022 een gemeente waarin het (nog steeds) uitstekend wonen, leven en recreëren is. Waar genoten kan worden van rust en ruimte, terwijl de stedelijke voorzieningen nog steeds voor handen, zeer nabij en goed bereikbaar zijn. Dit is in feite een voortzetting van ingezet beleid.

De verscheidenheid van de deelgebieden is versterkt terwijl tegelijkertijd de verbondenheid tussen deze gebieden is toegenomen. Al deze ontwikkelingen zijn gepaard gegaan met een versterking van de omgevingskwaliteit, de kernkwaliteiten en de identiteit van Beek.

De veranderende woningvraag is opgevangen in Beek en Neerbeek en in Spaubeek door transformatie, herstructurering en toevoeging van een nieuw excellent woonmilieu in de kernrand van Spaubeek. In en aan de rand van de kernen zijn op zeer beperkte schaal en omvang woningen toegevoegd die eveneens voorzien in de veranderende woningvraag. Op het gebied van voorzieningen zijn de woonzorgservicezones in Beek-Neerbeek en Spaubeek gerealiseerd. Voor de overige kernen wordt maatwerk geleverd: het voorzieningenniveau in die kernen past zich aan aan de wensen van de eigen bevolking.

Beek is in 2022 (nog meer) een dynamische gemeente met adequate voorzieningen en activiteiten voor bewoners en bezoekers. Een gemeente waar iedereen meedoet en zich kan ontplooiën. Een gemeente waar mensen zich veilig en prettig voelen. Beek is een groene en duurzame gemeente, waarbij duurzaamheid breed is opgevat: het gaat over hoe wordt omgegaan met de waardevolle landschappelijke omgeving, de cultuurhistorische context, met elkaar.

In deze context zijn nieuwe economische dragers en kleinschalige toeristisch - recreatieve initiatieven van economische betekenis ontwikkeld. De landschappelijke, cultuurhistorische, economische en recreatieve potenties van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg zijn verder benut. De landbouw heeft zich in en rond de beekdalen verder kunnen ontwikkelen en verbreden binnen het waardevol landschappelijk-cultuurhistorische raamwerk. Op het plateau heeft de landbouw de ruimte gekregen om zich te ontwikkelen als blijvende economische factor en hoeder van het landschap.

Beek biedt in 2022 voldoende werk en voorzieningen voor de eigen inwoners en regio en is voor iedereen bereikbaar in alle vormen van vervoer. Beek biedt voor alle bewoners een passende, gevarieerde huisvesting in een prettige en veilige woonomgeving en de inwoners, jong en oud, zijn actief op het gebied van cultuur, sport en recreatie en hebben daartoe voldoende en adequate mogelijkheden binnen Beek. Beek is in 2022 een gemeente met een herkenbare eigen identiteit en veelzijdig en vitaal in Zuid-Limburg.

05

UITVOERING

FONDSEN EN PROJECTEN ALS INSTRUMENTEN

DEZE STRUCTUURVISIE IS EEN OPTELSOM VAN AMBITIES.

DAARBIJ RIJST DE VRAAG HOE DEZE AMBITIES KUNNEN WORDEN WAARGEMAAKT. REALISATIE VAN DEZE AMBITIES VRAAGT IMMERS OM SUBSTANTIËLE FINANCIËLE INSPANNINGEN. VAAK ZULLEN DEZE FINANCIËLE INSPANNINGEN SAMENGAAN MET OPBRENGSTEN. MAAR HET IS OOK DENKBAAR DAT ER SPRAKE ZAL ZIJN VAN KOSTEN ZONDER DAT DAAR OPBRENGSTEN TEGENOVER STAAN, BIJVOORBEELD BIJ INFRASTRUCTURELE PROJECTEN EN NATUUR- EN LANDSCHAPSONTWIKKELING. OOK DAN KAN EEN DEEL VAN DE KOSTEN OP DERDEN WORDEN VERHAALD.

KOSTENVERHAAL

UITGANGSPUNTEN

Beek zal dan bij planontwikkeling de samenwerking met marktpartijen (blijven) zoeken. Het belang van Beek in die samenwerking is niet alleen het realiseren van de geformuleerde ambities, maar ook het verhalen van kosten op degene die van het realiseren van deze ambities vanuit zijn grondpositie profijt heeft. Beek blijft daarbij (zoals tot nu toe) inzetten op het private spoor van kostenverhaal op vrijwillige basis via een anterieure overeenkomst. De omvang van de te verhalen kosten zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd. Het publieke spoor, met kostenverhaal via de omgevingsvergunning op basis van een exploitatieplan, wordt ingezet als achtervang. Zodra er op het moment van vaststelling van een bestemmingsplan of verlening van een omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan geen overeenkomst voor kostenverhaal is gesloten, is het wettelijk verplicht kosten te verhalen via een exploitatieplan.

Het staat partijen vrij om alle kosten in de overeenkomst op te nemen die gerelateerd zijn aan de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Binnenplanse of gebiedseigen kosten en kosten voor bovenwijkse voorzieningen moeten terug te voeren zijn op de in de kostensoortenlijst. Bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen en bovenplanse verevening moeten hun grondslag vinden in de structuurvisie.

FONDSEN

Bovenplanse verevening

Een aantal projecten zal een positief financieel resultaat opleveren, terwijl andere projecten een negatief planresultaat zullen hebben. Beek wil de resultaten van deze projecten met elkaar verevenen, wanneer er een duidelijke onderlinge relatie tussen de projecten is. De daarvoor in te stellen fondsen kunnen gekoppeld worden aan de drie thema's uit deze structuurvisie.

De omvang van de bijdrage van projecten aan deze fondsen zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd. De feitelijke instelling van de genoemde fondsen zal door middel van een afzonderlijk raadbesluit gaan plaatsvinden.

- **Fonds verevening wonen**

Dit fonds is bedoeld voor bijdragen aan projecten met een negatieve grondexploitatie waarbij woningen aan de woningvoorraad worden onttrokken in verband met de in de Regionale Structuurvisie 'Wonen Westelijke Mijnstreek' geformuleerde ambities ten aanzien van de transformatie- en herstructureringsopgave. Het fonds zal worden gevoed door een bijdrage per nieuw te realiseren woning in plannen met een positief planresultaat.

De bedoeling is dat de instelling en inrichting van dit fonds in regionaal verband wordt opgepakt in het kader van de implementatie en uitvoering van de Regionale Structuurvisie Wonen.

- **Fonds verevening bedrijven**

Dit fonds is bedoeld voor bijdragen aan projecten met een negatieve grondexploitatie die een bijdrage leveren aan de revitalisering en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. Het fonds zal worden gevoed door een bijdrage per m² nieuw te realiseren bedrijventerrein of per m² uitbreiding van een bestaand bedrijf. De bijdrage zal worden verlangd bij ontwikkellocaties op de bedrijventerreinen, in de kernen en het buitengebied.

- **Fonds verevening omgevingskwaliteit**

Dit fonds is bedoeld voor bijdragen aan projecten met een negatieve grondexploitatie die een bijdrage leveren aan behoud en/of versterking van de kwaliteit van het buitengebied (natuur, landschap en/of cultuurhistorie). Het fonds zal worden gevoed door een bijdrage per m² nieuw te realiseren functie of per m² uitbreiding van een bestaande functie of een bedrag per nieuw te realiseren woning. De bijdrage zal worden verlangd bij ontwikkellocaties in het buitengebied en in Spaubeek.

Bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen

Beek wil op basis van deze structuurvisie blijven investeren in de verbetering van de woon- en leefomgeving. Deze investeringen hebben een positieve uitwerking op de waarde van zowel bestaande als nieuw te realiseren onroerende zaken. Beek vindt het daarom gerechtvaardigd om bij het aangaan van een kostenverhaalsovereenkomst een financiële bijdrage te vragen met het oog op deze investeringen. De omvang en exacte invulling van de te vragen bijdrage zal worden vastgelegd in een afzonderlijke Nota kostenverhaal.

De omvang en invulling van de bijdrage zal mede gebaseerd worden op het provinciale Limburgs Kwaliteitsmenu.

- **Fonds versterking omgevingskwaliteit**

Investeringen in projecten ter versterking van natuur en landschap, cultuurhistorie en toerisme en recreatie die vanwege de kwalitatieve draagkracht van het landelijk gebied in Beek moeten plaatsvinden bij nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied en in de kernen, kernrandgebieden en linten en clusters en zullen - mede in het kader van het Limburgs Kwaliteitsmenu - waar mogelijk via een anterieure overeenkomst worden verhaald. Waar deze projecten worden gerealiseerd in directe relatie met een nieuwe ontwikkeling zullen de kosten als binnenplanse of gebiedseigen kosten worden verhaald. Waar deze projecten niet direct in samenhang met de nieuwe ontwikkeling kunnen worden gerealiseerd, zullen de kosten op basis van bovenplanse verevening of een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen in vorm van een bijdrage aan een in te richten fonds versterking omgevingskwaliteit worden verhaald.

De wijze waarop de bijdrage aan dit fonds wordt bepaald wordt vastgelegd in de Nota kostenverhaal. Uitgangspunt bij deze nota ten aanzien van dit aspect vormt het Limburgs Kwaliteitsmenu.

WERKWIJZE

ROL EN INSTRUMENTARIUM GEMEENTE

Deze structuurvisie vormt samen met de Nota Kostenverhaal de basis voor regie. Regie die nodig is om het algemeen belang te dienen en om private en publieke belangen bij elkaar te brengen. De rol van Beek verschilt per ontwikkeling en per project. Soms is Beek initiatiefnemer en trekker, dan weer neemt Beek deel in een particulier initiatief of geeft dan wel laat Beek de ontwikkeling volledig in particuliere handen. In alle gevallen zullen kaders worden gesteld aan de hand van deze structuurvisie.

Per project kiest Beek een ontwikkelstrategie die aansluit bij de aard en omvang van het project en de maatschappelijke en financiële ambities. Deze ontwikkelstrategie beschrijft hoe Beek wil samenwerken, welke samenhangende inzet van de instrumenten van grondbeleid daarbij wordt gekozen en wat de financiële kaders zullen zijn. Daarbij wordt aangesloten op het beleid uit de Nota Grondbeleid.

Beek wil gewenste ontwikkelingen zo goed mogelijk faciliteren. Per project wordt bepaald hoe de grondbeleidsinstrumenten worden ingezet.

Alle beschikbare instrumenten om de doelen uit de structuurvisie te realiseren worden ingezet. Deze instrumenten zijn het vastleggen van ruimtelijk beleid in bestemmingsplannen, de uitvoering van het grondbeleid en de toepassing van de afdeling grondexploitatie uit de Wro.

LIMBURGS KWALITEITSMENU

Het provinciale Limburgs Kwaliteitsmenu (LKM) is een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL) en de POL-aanvulling Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering. Doel van het LKM is om gemeenten een instrumentarium in handen te geven om noodzakelijke of wenselijke ontwikkelingen in het buitengebied te kunnen combineren met kwaliteitsverbetering van datzelfde buitengebied. Om dit doel te bereiken dienen gemeenten het kwaliteitsmenu op gemeentelijk niveau uit te werken en vast te leggen in de structuurvisie. De provincie vraagt de gemeenten het beleid van het LKM over te nemen en uit te werken zodat een gemeentelijk kwaliteitsmenu ontstaat. Op deze manier kan het kwaliteitsmenu worden toegesneden op de lokale behoeften en omstandigheden. Gemeenten kunnen in hun gemeentelijk kwaliteitsmenu de modules gebruiken die voor het eigen grondgebied van belang zijn. Modules die voor een gemeente niet van toepassing zijn worden daarbij niet overgenomen of uitgewerkt. Het kwaliteitsmenu kan bovendien gedifferentieerd voor het grondgebied van de gemeente worden toegepast.

Gelet op het bovenstaande en met het oog op de gewenste verwezenlijking van de in deze structuurvisie geformuleerde doelstellingen en ambities mede aan de hand van de vier beschreven ontwikkelprincipes wenst Beek gebruik te maken van de volgende in het LKM opgenomen modules:

- nieuwe landgoederen;
- gebiedseigen recreatie en toerisme;
- agrarische nieuwvestiging en uitbreiding;
- uitbreiding solitaire bedrijven;
- nieuwe (solitaire) woningen.

Daarbij zal Beek het toepassingsbereik van de module agrarische nieuwvestiging en uitbreiding enerzijds beperken en anderzijds verruimen. Deze module is enerzijds uitsluitend van toepassing op de uitbreiding of omschakeling van agrarische bedrijven, daar nieuwvestiging niet wordt toegelaten. Anderzijds zal deze module ook van toepassing zijn bij de invulling van vrijkomende agrarische bedrijven met nieuwe economische dragers en bij de uitbreiding van woningen en/of bijgebouwen in het buitengebied.

De module niet gebiedseigen recreatie en toerisme vindt in Beek geen toepassing, omdat grootschalige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen niet worden nagestreefd.

De modules uitbreiding glastuinbouw, uitbreiding bedrijventerreinen en nieuwe uitbreidingsgebieden voor woningbouw komen op grond van provinciaal beleid voor gemeenten in Zuid-Limburg niet in aanmerking voor overname of uitwerking.

Een beschrijving van de toe te passen modules alsmede een (schematische) weergave van het toepassingsbereik van deze modules is opgenomen in bijlage II.4.

Daar waar in de modules van het LKM drempelwaarden (als financieel minimum aan bijdrage aan de beoogde kwaliteitsverbetering als tegenprestatie voor de voor de initiatiefnemer gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied) worden genoemd, worden deze bedragen hier niet overgenomen. De door Beek te hanteren financiële waarde van de hoogte van de tegenprestatie zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd.

PROJECTENAGENDA 2012 - 2022

De projectenagenda, zoals opgenomen in bijlage I, bevat de projecten die in de komende jaren voorzien zijn. Hierbij kan een onderscheid gemaakt worden in:

- Exploitaties

Projecten gerelateerd aan een exploitatiegebied. Hierbij worden niet enkel kosten gemaakt, maar in de regel ook opbrengsten gegenereerd. Het zijn dus (meestal) de kostendragende locaties.

- Voorzieningen

Projecten of onderzoeken die te maken hebben met de aanleg van voorzieningen niet of niet rechtstreeks gekoppeld aan een exploitatiegebied, bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe ontsluitingswegen, (recreatieve)

groenstructuren of ecologische verbindingszones. Bij aanleg van deze voorzieningen gaat het om projecten die geld kosten en waar geen opbrengsten worden gegenereerd. Het zijn dus de kostenvragende locaties. Voor de kostendragers geldt het uitgangspunt dat er uiteindelijk sprake zal zijn van een positieve exploitatie.

Deze kostendragers dragen via fondsvorming bij aan de kostenvragers. Hoe en hoeveel kostendragers bij zullen dragen aan kostenvragers zal worden vastgelegd in een afzonderlijke Nota kostenverhaal.

De projectenagenda legt niet alleen een relatie tussen de projecten onderling (kostendragend en kostenvragend), maar ook tussen de projecten en de ambities, opgaven, ontwikkelprincipes en de ruimtelijke doelen van deze structuurvisie.

De uitvoering van deze structuurvisie is een dynamisch proces. Steeds wordt een afweging gemaakt tussen gewenst programma, ruimtelijke mogelijkheden, de marktconformiteit en de financiële haalbaarheid. Consequenties van nieuwe keuzes worden steeds op integrale wijze onderzocht en verwerkt in een actualisatie van de projectenagenda. De investeringen worden in de meerjarenbegroting verankerd.

BIJLAGE I

BIJLAGE I

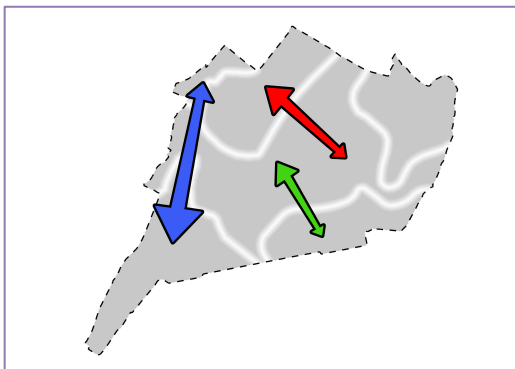
PROJECTENAGENDA

Ontwikkelprincipe Focus in veelzijdigheid - verscheidenheid in vitaliteit

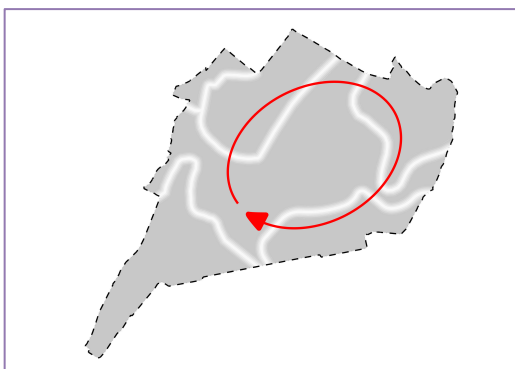
- versterken en zichtbaar maken van ruimtelijke kwaliteiten en potenties als dragers voor ruimtelijke ontwikkelingen (ecologische draagkracht).
- versterken van gebruiksfuncties en voorzieningen op de juiste plekken (sociaal en economisch draagvlak);
- niet alles kan op elke plek;
- slim en gebiedsgericht combineren van ambities en opgaven;
- integraler en meer in samenhang bezien van ambities en opgaven;
- veelzijdigheid is het gevolg van keuzes;
- vitaliteit krijgt voor elk thema in elk gebied een eigen invulling en betekenis.

Ontwikkelprincipe Contrast als kwaliteit - verbinding als dynamiek

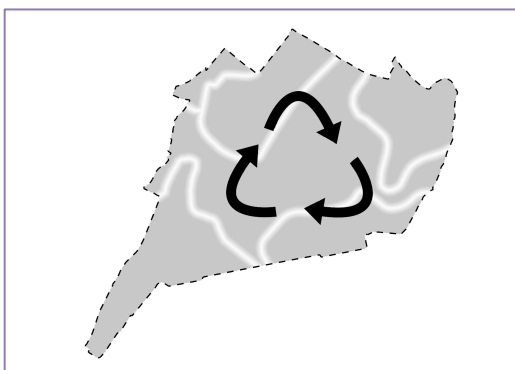
- bestaande ruimtelijke structuur vormt de basis van de identiteit van Beek en daarmee de basis voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen;
- relatie tussen meer stedelijk en meer landelijk deel van Beek wordt gekenmerkt door twee ogenschijnlijke tegen-stellingen: contrast en verbinding;
- goed omgaan met en uitnutten van verschillen in contrast en dynamiek leidt tot versterking van kwaliteit en identiteit van Beek;
- contrasten benadrukken en verbindingen (daartussen) versterken.

Ontwikkelprincipe Rondje Beek - rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie

- versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische structuren en elementen in en rond de oude bebouwingsstructuren;
- verder uitbouwen van het toeristisch-recreatieve netwerk;
- koppelen van dit netwerk met langzaamverkeers-verbindingen;
- koppelen van voorgaande aspecten;
- passende kleinschalige economische ontwikkelmogelijkheden aan deze gekoppelde structuren en netwerken die bijdragen aan ambities op gebied van toerisme en recreatie en landschap en cultuurhistorie;

Ontwikkelprincipe Behoud door ontwikkeling - heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

- verzilveren van kansen natuur, landschap en cultuurhistorie, met als doel instandhouding/versterking karakteristieken, samenhang, structuur en contrasten;
- rode ontwikkelingen die qua aard en schaal passen in de omgeving fungeren als aanjager en drager voor ontwikkelingen natuur, landschap en cultuurhistorie;
- koppelen transformatie, herstructurering en toevoegen nieuwe woonmilieus aan verbetering herkenbaarheid beeldbepalende groenstructuren en groenelementen en cultuurhistorische structuren en elementen ;
- ontwikkelen nieuwe landgoederen in groene dwarsverbinding;
- zeer beperkt en incidenteel toevoegen van woningen in de kernrandzones, linten en clusters met bijdrage aan versterking van variatie en onderscheid in identiteit.

ontwikkeling	thema			ontwikkelpincipe				uitvoering										
								2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
uitbreiding winkelcentrum Makado Beek	✓				↔						•	•	•	•	•	•		
shared space centrum Beek	✓				↔				•	•								
herinrichting omgeving gemeentehuis Beek	✓				↔			•	•									
herinrichting omgeving Martinuskerk Beek	✓				↔			•	•									
herinrichting OLV-plein Beek	✓										•	•	•	•	•	•		
realisatie nieuwe brandweerkazerne Beek	✓										•	•	•	•	•	•		
herinrichting omgeving station Beek-Elsloo Beek	✓										•	•	•	•	•	•		
herinrichting omgeving station Spaubeek Spaubeek	✓										•	•	•	•	•	•		
reconstructie Schimmerterweg		✓							•	•								
herinrichting Horsterweg		✓									•	•	•	•	•	•		
selectieve ontsluiting Europalaan		✓									•	•	•	•	•	•		
Parkmanagement Beeker Hoek / TPE		✓																
vitaal Spaubeek	✓	✓	✓		↔						•	•	•	•	•	•		
landgoed Oude Pastorie		✓	✓						•	•								
toeristisch-recreatieve ontwikkeling Aan de Meule		✓	✓						•	•								
Groene Net		✓									•	•	•	•	•	•	•	•
Inrichtingsplan (IP) Beek		✓	✓		↔			•	•	•	•							

DUURZAME HERONTWIKKELING LOCATIE GROENEWALD BEEK

omschrijving				
eerste duurzame woonwijk van Limburg 35 grondgebonden energie-arme woningen in een duurzame omgeving				
relatie met andere projecten				
het Groene Net				
status				
	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering				
	2013 - 2015	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen				
	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering				
	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema				
	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied				
	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe				
	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

HERONTWIKKELING LOCATIE VIXIA SPAUBEEK

omschrijving					herontwikkeling voormalige bedrijfslocatie met een woonzorgcentrum en woningen in huur en koop, grondgebonden en gestapeld, middelduur				
relatie met andere projecten					vitaal SpaubEEK				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		SpaubEEK		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

AFRONDING KERNRAND POTTERSTRAAT-ARNTZSTRAAT SPAUBEEK

omschrijving	toevoegen excellent dorps woonmilieu duurzaam afronden kernrandzone en versterken landschappelijke kwaliteit			
relatie met andere projecten	vitaal Spaubeek / landgoed Looiwinkel			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

HERONTWIKKELING LOCATIE OLV-KERK BEEK

omschrijving					sloop kerk en oprichten 30 zorgwoningen				
relatie met andere projecten					herontwikkeling locatie mavo Proosdijveld Beek / herinrichting olv-plein				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		2012-2013		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>		 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>		 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>		 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>	

HERONTWIKKELING LOCATIE MAVO PROOSDIJVELD BEEK

omschrijving	sloop voormalig schoolgebouw en oprichten 23 koopappartementen middelduur			
relatie met andere projecten	herontwikkeling locatie olv-kerk Beek / herinrichting olv-plein			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

HERONTWIKKELING LOCATIE CARMELITESSENKLOOSTER BEEK

omschrijving	oprichten 20-25 grondgebonden woningen met behoud van (cultuur)historisch waardevolle bebouwing (hoofdgebouw klooster) en waardevol groen (voorterrein)			
relatie met andere projecten	achterterrein hoeve Den Erver Bourgognestraat			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaarta>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

ACHTERTERREIN HOEVE DEN ERVER BOURGOGNESTRAAT BEEK

omschrijving					oprichten 15 grondgebonden woningen ten behoeve van beschut wonen				
relatie met andere projecten					herontwikkeling terrein Carmelitessenklooster				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

HERONTWIKKELING LOCATIE CALLISTUSSCHOOL NEERBEEK

omschrijving					herontwikkeling voormalige schoollocatie invulling nog nader te bepalen				
relatie met andere projecten					-				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

HERSTRUCTURERING WIJK KERKEVELD BEEK

omschrijving					nog nader in te vullen				
relatie met andere projecten					-				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

HERSTRUCTURERING CARMELFLATS EN OMGEVING BEEK

omschrijving					nog nader in te vullen				
relatie met andere projecten					-				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

HERSTRUCTURERING KUPSTRAAT SPAUBEEK

omschrijving					nog nader in te vullen				
relatie met andere projecten					vitaal Spaubeek / afronding kernrand Potterstraat - Arntzstraat (mogelijk)				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

BOUWEN BUITEN CONTOUR KELMONDERSTRAAT KELMOND

omschrijving	ontwikkelen twee bouwkavels (excellent landelijk wonen) met landschappelijke en cultuurhistorische inpassing			
relatie met andere projecten	inrichtingsplan (IP) Beek / dorpen in het groen			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	2013 - 2014	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelpincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

BOUWEN BUITEN CONTOUR GROOTGENHOUTERSTRAAT GENHOUT

omschrijving	ontwikkelen bouwkwavel (excellent landelijk wonen) met landschappelijke en cultuurhistorische inpassing			
relatie met andere projecten	dorpen in het groen			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelpincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

**LANDGOED 'LOOIWINKEL' LOOIWINKELSTRAAT
SPAUBEEK**

omschrijving	ontwikkelen enkele riante bouwkavels (excellent wonen in het groen) met landschappelijke en cultuurhistorische inpassing en aanleg nieuw groen/nieuwe natuur			
relatie met andere projecten	afronding kernrand Potterstraat - Arntzstraat Spaubeek / vitaal Spaubeek			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelpincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

ZORGCENTRUM WOLFHEYNDE - STATIONSSTRAAT (HENNEKENSHOF) BEEK

omschrijving	oprichten woonzorgcentrum in woonservicezone met behoud (cultuur)historisch waardevolle bebouwing (vormalige sigarenfabriek Hennekens)			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	2012 - 2014	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

**SPORTLANDGOED DE HAAMEN
BEEK-NEERBEEK**

omschrijving	omvorming sportpark De Haamensportlandgoed met voldoende houdbaarheid voor de langere termijn, in een passende landschappelijke en groene omgeving ondersteunen en versterken ontwikkelingen rondom Centrum voor Aangepast Sporten			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

VERPLAATSEN SUPERMARKT CENTRUM BEEK BEEK

omschrijving					
verplaatsen een van de twee supermarkten in centrum Beek ter behoud en versterking bestaande winkelstructuur in het centrum					
relatie met andere projecten					
-					
status					
initiatief		oriëntatie		planvorming	
uitvoering					
<jaartal>		< 2015	2015 - 2020	> 2020	
betrokken partijen					
gemeente		marktpartij	corporatie	particulier	
financiering					
algemene dienst		subsidies	derden	gronduitgifte	
thema					
wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied					
Beek Neerbeek		Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe					
 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>		 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>		 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

UITBREIDING WINKELCENTRUM MAKADO BEEK

omschrijving	-			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

**SHARED SPACE CENTRUM BEEK
BEEK**

omschrijving					verbeteren parkeren, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid centrum ter versterking van leefbaarheid, blijvende economische vitaliteit, beleving en kwaliteit				
relatie met andere projecten					herinrichting omgeving gemeentehuis / herinrichting omgeving martinuskerk				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>		 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>		 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>		 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>	

HERINRICHTING OMGEVING GEMEENTEHUIS BEEK

omschrijving	verbeteren parkeren, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid centrum ter versterking van leefbaarheid, blijvende economische vitaliteit, beleving en kwaliteit			
relatie met andere projecten	shared space centrum Beek / herinrichting omgeving martinuskerk			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	2012 - 2013	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

HERINRICHTING OMGEVING MARTINUSKERK BEEK

omschrijving	herinrichten en verbeteren openbare ruimte ter versterking van leefbaarheid, blijvende economische vitaliteit, beleving en kwaliteit waarbij aangesloten wordt op de ontkenning van de Keutelbeek			
relatie met andere projecten	shared space centrum Beek / herinrichting omgeving gemeentehuis / ontkenning Keutelbeek			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	2012 - 2013	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

HERINRICHTING OLV-PLEIN BEEK

omschrijving	herinrichten en verbeteren openbare ruimte met optimalisering parkeercapaciteit ter versterking van aantrekkelijkheid, bereikbaarheid, beleving en kwaliteit			
relatie met andere projecten	herontwikkeling locatie olv-kerk / herontwikkeling voormalige mavo Proosdijveld			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

REALISATIE NIEUWE BRANDWEERKAZERNE BEEK

omschrijving	-			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

HERINRICHTING OMGEVING STATION BEEK-ELSLOO BEEK

omschrijving	-			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

HERINRICHTING OMGEVING STATION SPAUBEEK SPAUBEEK

omschrijving					-				
relatie met andere projecten									
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		SpaubEEK		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

RECONSTRUCTIE SCHIMMERTERWEG BUITENGEBIED

omschrijving					-
relatie met andere projecten					toeristisch-recreatieve ontwikkeling Aan de Meule
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming	
uitvoering	2013 - 2014	< 2015	2015 - 2020	> 2020	
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier	
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte	
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie		
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

**HERINRICHTING HORSTERWEG
TPE / BMAA**

omschrijving					-				
relatie met andere projecten					selectieve ontsluiting Europalaan / realisatie rondweg MAA (in uitvoering)				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe		 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit		 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek		 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie		 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

**SELECTIEVE ONTSLUITING EUROPALAAN
TPE / BMAA**

omschrijving					-
relatie met andere projecten					herinrichting Horsterweg / realisatie rondweg MAA (in uitvoering)
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming	
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020	
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier	
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte	
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie		
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

**PARKMANAGEMENT
TPE / BEEKER HOEK**

omschrijving					-
relatie met andere projecten					-
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming	
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020	
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier	
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte	
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie		
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

**VITAAL SPAUBEEK
SPAUBEEK**

omschrijving					ontwikkelen toekomstperspectief voorzieningen Spaubeek				
relatie met andere projecten					alle overige projecten in Spaubeek				
status		initiatief		oriëntatie		onderzoek		planvorming	
uitvoering		<jaartal>		< 2015		2015 - 2020		> 2020	
betrokken partijen		gemeente		marktpartij		corporatie		particulier	
financiering		algemene dienst		subsidies		derden		gronduitgifte	
thema		wonen en voorzieningen		economie en toerisme & recreatie		natuur, landschap en cultuurhistorie			
deelgebied		Beek Neerbeek		Spaubeek		buitengebied		bedrijventerreinen	
ontwikkelpincipe		 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>		 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>		 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>		 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>	

LANDGOED OUDE PASTORIE BEEK

omschrijving	restauratie aanwezige overblijfselen van middeleeuwse Vroenhof en terugbrengen cultuurhistorische elementen in het landschap in combinatie met de ontwikkeling van een recreatief knooppunt (informatiecentrum en uitspanning) gekoppeld aan het bovengronds leggen van de Keutelbeek			
relatie met andere projecten	ontkluizing Keutelbeek			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	2013 - 2015	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

**TOERISTISCH RECREATIEVE ONTWIKKELING AAN DE MEULE
BUITENGEBIED**

omschrijving	uitbreiding bestaand horecabedrijf tot gebiedsgebonden recreatief bedrijf met behoud en versterking van aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten			
relatie met andere projecten	reconstructie Schimmerterweg			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

GROENE NET

GROENE NET				
omschrijving	oprichten duurzaam energiebedrijf, waarbij restwarmte van bedrijventerrein Chemelot wordt gebruikt voor verwarming en koeling van bedrijven en woningen in de gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

INRICHTINGSPLAN (IP) BEEK

omschrijving				
versterken van de landschappelijke kwaliteit, cultuurhistorische identiteit, bestrijding erosie en hemelwaterproblematiek, versterking en uitbreiding recreatief netwerk en structuurversterking landbouw in zuidelijk deel buitengebied Beek in aanvulling op uitgevoerd project herinrichting Centraal Plateau in noordelijk deel buitengebied Beek				
relatie met andere projecten				
inrichtingsplan (IP) Catsop				
status				
	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering				
	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen				
	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering				
	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema				
	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied				
	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe				
	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

INRICHTINGSPLAN (IP) CATSOP

omschrijving				
realiseren onderdeel ecologische verbingszone tussen Grensmaas en Geleenbeek ter versterking van de landschappelijke kwaliteit, cultuurhistorische identiteit, bestrijding erosie en hemelwaterproblematiek, versterking en uitbreiding recreatief netwerk en structuurversterking landbouw in aansluiting op IP Beek en grotendeels op grondgebied gemeente Stein				
relatie met andere projecten				
inrichtingsplan (IP) Beek				
status				
	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering				
	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen				
	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering				
	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema				
	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied				
	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe				
	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

LANDGOED KELMOND

omschrijving				
rood voor groen arrangement (circa 25 tot 30 hectare nieuw groen) ter versterking van natuur en landschap en cultuurhistorie (door behoud van de aanwezige bebouwing) en structuurversterking van de landbouw				
relatie met andere projecten				
inrichtingsplan (IP) Beek				
status				
	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering				
	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen				
	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering				
	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema				
	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied				
	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelpincipe				
	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

ONTKLUIZING / HERINRICHTING KEUTELBEEK

omschrijving	ontkoppelen Keutelbeek en riool en deels ontkluizen van de Keutelbeek ter verbetering van de waterkwaliteit, ter vermindering van de kans op wateroverlast, en ter verbetering van de beleefbaarheid, kwaliteit en historische waarden			
relatie met andere projecten	o.a. herinrichting omgeving martinuskerk / landgoed oude pastorie			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

AANLEG LEVENSBOMENBOS

omschrijving				
relatie met andere projecten				
inrichtingsplan (IP) Beek				
status				
initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming	
uitvoering				
2013 - 2014	< 2015	2015 - 2020	> 2020	
betrokken partijen				
gemeente	marktpartij	corporatie	particulier	
financiering				
algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte	
thema				
wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie		
deelgebied				
Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen	
ontwikkelprincipe				
 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren	

CORIO GLANA / SPAUBEKSE HELLINGEN

omschrijving	verbeteren van recreatieve gebruiksmogelijkheden door aanbrengen van recreatieve routes verhogen landschappelijke kwaliteit in combinatie met aandacht voor cultuurhistorie			
relatie met andere projecten	-			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit	 contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek	 rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie	 behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren

DORPEN IN HET GROEN

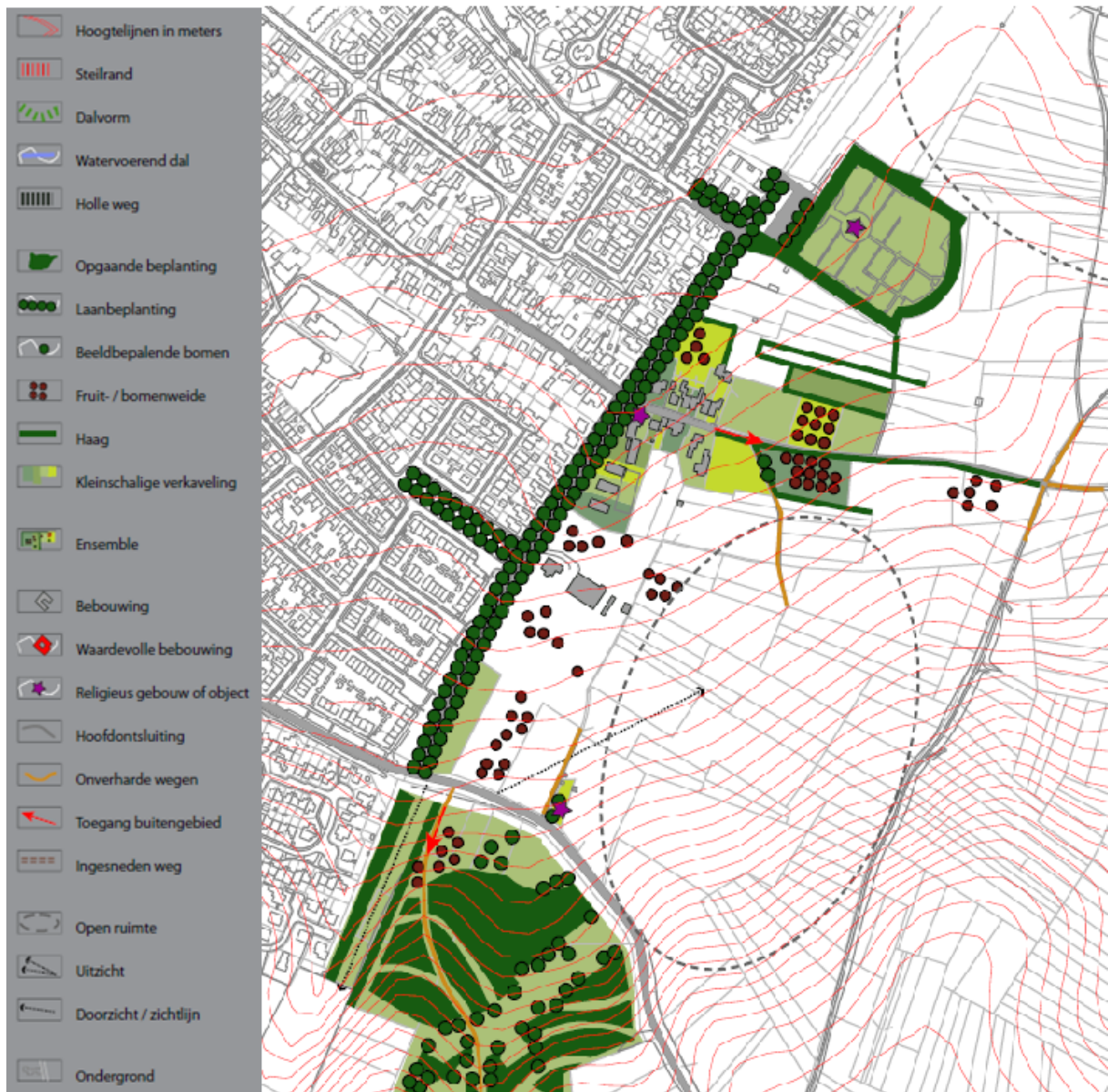
omschrijving	kleine kernen, zoals in vroegere jaren, weer aan de randen in 't groen inbedden door huisweiden met fruitbomen en heggen, ter versterking van de landschappelijke kwaliteit en de beleefbaarheid en identiteit van de dorpen			
relatie met andere projecten	inrichtingsplan (IP) Beek			
status	initiatief	oriëntatie	onderzoek	planvorming
uitvoering	<jaartal>	< 2015	2015 - 2020	> 2020
betrokken partijen	gemeente	marktpartij	corporatie	particulier
financiering	algemene dienst	subsidies	derden	gronduitgifte
thema	wonen en voorzieningen	economie en toerisme & recreatie	natuur, landschap en cultuurhistorie	
deelgebied	Beek Neerbeek	Spaubeek	buitengebied	bedrijventerreinen
ontwikkelprincipe	 <p>focus in veelzijdigheid verscheidenheid in vitaliteit</p>	 <p>contrast als kwaliteit verbinding als dynamiek</p>	 <p>rondje Beek rijgsnoer van groen, historie, beleving en economie</p>	 <p>behoud door ontwikkeling heldere, zichtbare en betekenisvolle basisstructuren</p>

BIJLAGE II

BIJLAGE II

1. KAARTEN KERNKWALITEITEN

KAART KERNKWALITEITEN BEEK

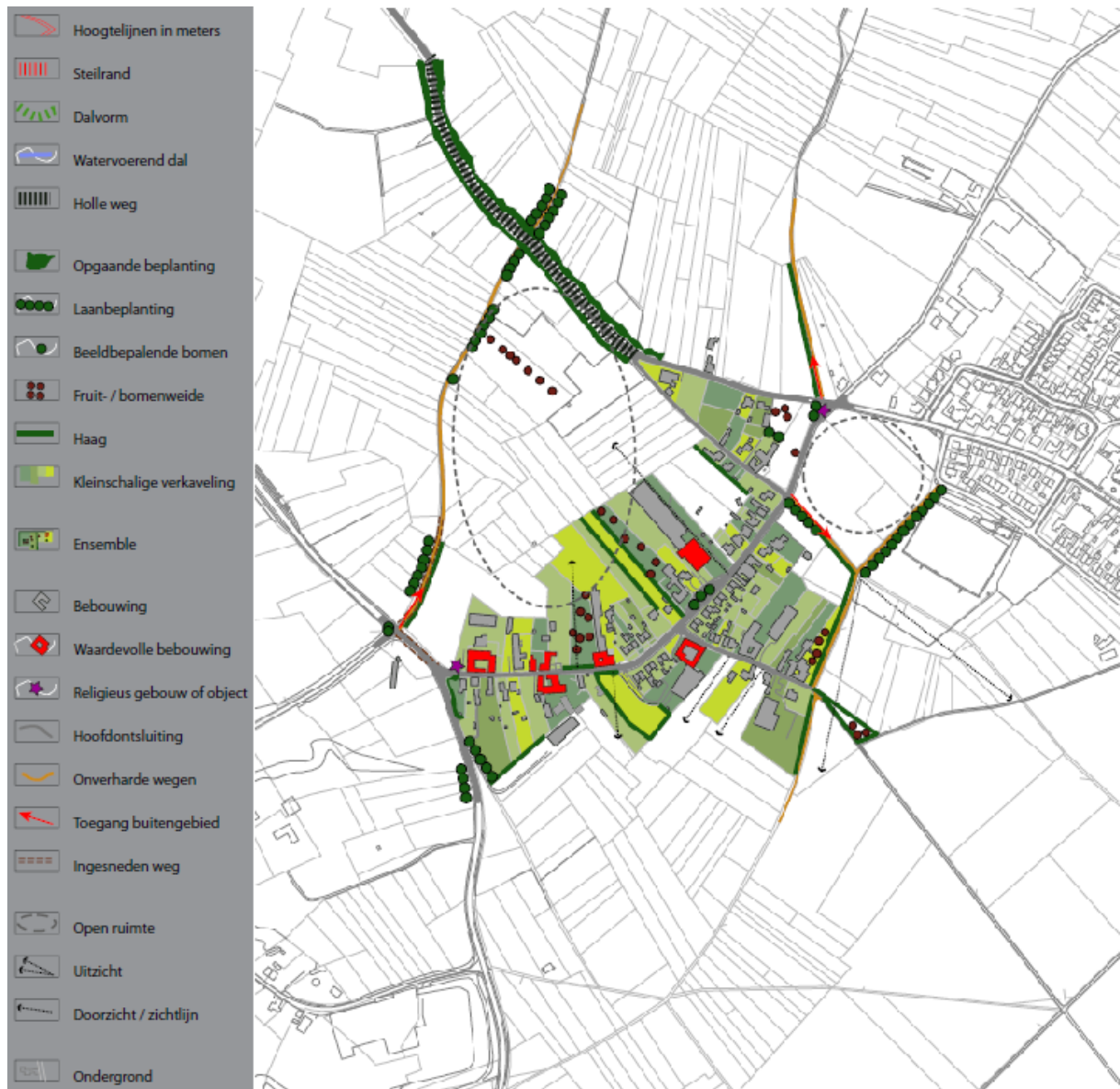
KAART KERNKWALITEITEN NEERBEEK

KAART KERNKWALITEITEN SPAUBEEK

KAART KERNKWALITEITEN KLEIN GENHOUT

KAART KERNKWALITEITEN GROOT GENHOUT

KAART KERNKWALITEITEN KELMOND

BIJLAGE II

2. OVERZICHT AMBITIES

AMBITIES PER THEMA

WONEN EN VOORZIENINGEN

- handhaven en versterken woon-, werk- en leefomgeving, zodanig dat dit voor alle leeftijdsgroepen en voor zowel huidige als toekomstige inwoners aantrekkelijk is, waarbij kwaliteit boven kwantiteit gaat en groen in de leefomgeving belangrijk uitgangspunt is
- versterken en verder ontwikkelen gevarieerde, hoogwaardige woonmilieus
- zorg dragen voor toevoeging voldoende woningen die beantwoorden aan de veranderende vraag, gekoppeld aan het uit de markt halen van ongewenste woningen en woningbouwplannen
- afstemmen woningbouw en voorzieningenaanbod binnen kernclusters
- versterken woonfunctie kernen Beek, Neerbeek en Spaubeek
- transformatie (bijvoorbeeld locaties OLV-plein e.o., voormalige schoollocatie Groenewald en Carmelitessenklooster in kern Beek en voormalige schoollocatie Callistusschool in Neerbeek)
- herstructurering (bijvoorbeeld locaties Kerkeveld en Carmelflats in kern Beek en Kupstraat in Spaubeek)
- toevoegen nieuw landelijk woonmilieu (locaties Vixia en Potterstraat-Arntzstraat in Spaubeek)
- versterken kwaliteit en beleefbaarheid openbare ruimte (bijvoorbeeld shared space centrum Beek)
- stimuleren ontwikkeling nieuwe woonzorgcombinaties met zorg in eigen woonomgeving (bijvoorbeeld locaties Vixia en hoek Wolfeynde-Stationstraat en achterterrein hoeve Den Erver in kern Beek)
- zorg dragen voor basisvoorzieningenniveau in elke kern
- zorg dragen voor zo goed mogelijke afstemming van vraag en aanbod van voorzieningen per voorziening per kern
- cultureel-maatschappelijke voorzieningen, zorgvoorzieningen, sportvoorzieningen en detailhandelsvoorzieningen moeten binnen de gemeente bereikbaar zijn, maar niet noodzakelijk in elke kern. Op termijn clusteren van voorzieningen op één locatie en multifunctioneel gebruik van voorzieningen is hiervoor noodzakelijk
- stimuleren en faciliteren maatschappelijke zorg of andere voorzieningen passend in de kernen, teneinde leefbaarheid te vergroten en er voor te zorgen dat inwoners in hun buurt kunnen blijven wonen
- stimuleren en faciliteren inwoners om actief te participeren in de samenleving, o.a. op het gebied van mantelzorg en vrijwilligerswerk
- stimuleren van sportontwikkelingen op locatie De Haamen, m.n. op gebied van gehandicapten, chronisch zieken en senioren
- concentreren bestaande winkelaanbod in de drie bestaande winkelgebieden centrum Beek, Makado en Beeker Hoek, vestiging van detailhandel buiten deze drie winkelgebieden is niet gewenst
- behoud en versterking onderscheidende karakter winkelgebieden
- verplaatsen een van de twee in centrum kern Beek aanwezige supermarkten naar een andere locatie in centrum kern Beek
- uitbreiden Makado, ingevuld met landelijke formules in middensegment en lagere segment, waarbij toevoeging hard-discounter niet wordt uitgesloten
- centrum kern Beek moet naast een gevarieerd winkelaanbod tevens aanbod krijgen voor ontmoeting en vertier om zodoende levendigheid en gezelligheid van centrum te versterken (bijvoorbeeld shared space centrum Beek)
- in stand houden en verbeteren bereikbaarheid van en in Beek

ECONOMIE EN TOERISME & RECREATIE

- actief stimuleren bedrijvigheid en ondernemersklimaat en daarmee regionale economie
- faciliteren grootschalige bedrijven om zich te vestigen bij luchthaven en BMAA of andere bedrijventerreinen
- optimaal benutten, revitaliseren en herstructureren van bestaande bedrijventerreinen
- ruimte bieden aan startende ondernemers
- stimuleren en faciliteren ondernemers om kleinschalige bedrijvigheid passend in de kernen te vestigen in de kernen
- structuurversterking landbouw, maar geen grootschalige landbouwonwikkelingen
- stimuleren kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven
- faciliteren agrarische bedrijven indien deze een andere bestemming wensen
- geen grootschalige recreatievoorzieningen
- stimuleren en faciliteren kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld horeca) (bijvoorbeeld Oude Pastorie)
- verder ontwikkelen toeristisch-recreatieve infrastructuur (wandelpad, fiets-, ruiters- en menpaden)
- stimuleren en faciliteren van in verband brengen van toeristisch-recreatieve infrastructuur met kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen en met cultuurhistorische gebouwen en ambachtelijke ateliers en kunstateliers
- streven naar een goede balans tussen economische ontwikkeling en landschap
- in stand houden en verbeteren bereikbaarheid van en in Beek

NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

- behoud, versterking en duurzame ontwikkeling van het buitengebied (bijvoorbeeld IP Beek)
- ontwikkelen ecologische structuur
- versterken groene dwarsverbinding droge verbinding Centraal Plateau door middel van stimuleren en faciliteren van aanleg van groene stapstenen in de vorm van onder meer landgoederen (bijvoorbeeld landgoed Kelmond)
- versterken kleinschalig agrarisch cultuurlandschap
- behouden openheid plateau
- dorpen in het groen
- opwaarderen openbaar groen
- cultuurhistorie als basis voor ontwikkelingen

AMBITIES PER DEELGEBIED

WONEN EN VOORZIENINGEN

▪ handhaven en versterken woon-, werk- en leefomgeving	B	S	BO	BP	BT
▪ versterken en verder ontwikkelen gevarieerde, hoogwaardige woonmilieus	B	S	BO		
▪ zorg dragen voor toevoeging voldoende woningen en uit de markt halen van ongewenste woningen en woningbouwplannen	B	S	BO		
▪ afstemmen woningbouw en voorzieningenaanbod binnen kernclusters	B	S			
▪ versterken woonfunctie kernen Beek, Neerbeek en Spaubeek	B	S			
▪ transformatie	B				
▪ herstructurering	B	S			
▪ toevoegen nieuw landelijk woonmilieu		S			
▪ versterken kwaliteit en beleefbaarheid openbare ruimte	B	S			
▪ stimuleren ontwikkeling nieuwe woonzorgcombinaties met zorg in eigen woonomgeving	B	S			
▪ zorg dragen voor basisvoorzieningenniveau in elke kern	B	S	BO		
▪ zorg dragen voor zo goed mogelijke afstemming van vraag en aanbod van voorzieningen per voorziening per kern	B	S	BO		
▪ cultureel-maatschappelijke voorzieningen, zorgvoorzieningen, sportvoorzieningen en detailhandelsvoorzieningen moeten binnen de gemeente bereikbaar zijn, maar niet noodzakelijk in elke kern	B	S	BO		
▪ stimuleren en faciliteren maatschappelijke zorg of andere voorzieningen passend in de kernen	B	S	BO		
▪ stimuleren en faciliteren inwoners om actief te participeren in de samenleving	B	S	BO	BP	
▪ stimuleren van sportontwikkelingen op locatie De Haamen	B				
▪ concentreren bestaande winkelaanbod in de drie bestaande winkelgebieden	B				
▪ behoud en versterking onderscheidende karakter winkelgebieden	B				
▪ verplaatsen een van de twee in centrum kern Beek aanwezige supermarkten naar een andere locatie in centrum kern Beek	B				
▪ uitbreiden Makado, ingevuld met landelijke formules in middensegment en lagere segment, waarbij toevoeging hard-discounter niet wordt uitgesloten	B				
▪ centrum kern Beek moet tevens aanbod krijgen voor ontmoeting en vertier	B				
▪ in stand houden en verbeteren bereikbaarheid van en in Beek	B	S	BO	BP	BT

ECONOMIE EN TOERISME & RECREATIE

▪ actief stimuleren bedrijvigheid en ondernemersklimaat en daarmee regionale economie	B	S	BO	BP	BT
▪ faciliteren grootschalige bedrijven om zich te vestigen bij luchthaven en bijbehorend bedrijventerrein BMAA of andere bedrijventerreinen					BT
▪ optimaal benutten, revitaliseren en herstructureren van bestaande bedrijventerreinen					BT
▪ ruimte bieden aan startende ondernemers	B	S	BO	BP	BT
▪ stimuleren en faciliteren van kleinschalige bedrijvigheid passend in de kernen	B	S	BO		
▪ structuurversterking landbouw, maar geen grootschalige landbouwontwikkelingen			BO	BP	
▪ stimuleren kleinschalige nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven			BO	BP	
▪ faciliteren agrarische bedrijven indien deze een andere bestemming wensen			BO		
▪ geen grootschalige recreatievoorzieningen	B	S	BO	BP	
▪ stimuleren en faciliteren kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen	B	S	BO		
▪ verder ontwikkelen toeristisch-recreatieve infrastructuur	B	S	BO		
▪ stimuleren en faciliteren van in verband brengen van toeristisch-recreatieve infrastructuur met kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen, cultuurhistorische gebouwen en ambachtelijke ateliers en kunstateliers	B	S	BO		
▪ streven naar een goede balans tussen economische ontwikkeling en landschap		S	BO	BP	BT
▪ in stand houden en verbeteren bereikbaarheid van en in Beek	B	S	BO	BP	BT

NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

▪ behoud, versterking en duurzame ontwikkeling van het buitengebied			BO	BP
▪ ontwikkelen ecologische structuur			BO	BP
▪ versterken groene dwarsverbinding droge verbinding Centraal Plateau			BO	
▪ versterken kleinschalig agrarisch cultuurlandschap			BO	
▪ behoud openheid plateau				BP
▪ dorpen in het groen			BO	
▪ opwaarderen openbaar groen	B	S	BO	
▪ cultuurhistorie als basis voor ontwikkelingen	B	S	BO	BP

BIJLAGE II

3. RESULTATEN SWOT-ANALYSE

RESULTATEN SWOT-ANALYSE

	HULPVOL	BELEMMEREND
EIGEN	<p><i>sterk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ actuele en adequate beleidskaders ▪ veelzijdigheid ▪ historie en identiteit (kwaliteiten) ▪ voorzieningenniveau ▪ werkgelegenheid / bedrijvigheid ▪ algehele bereikbaarheid 	<p><i>zwak</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ operationaliseren van beleid (keuzes maken) ▪ onvoldoende samenhang en verbinding tussen ambities en praktijk, uitvoering beleid en uitvoering projecten ▪ geen focus binnen veelzijdigheid ▪ onduidelijk imago, onvoldoende profilering ▪ gebiedskwaliteiten en historische context onvoldoende benut
OMGEVING	<p><i>kans</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ demografische krimp (transformatie, herstructurering, woonmilieus) ▪ sterke bedrijven blijven over ▪ onderscheid hoog- en laagdynamiek ▪ specifieke omgevingskwaliteiten ▪ ligging t.o.v. infrastructuur 	<p><i>bedreiging</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ demografische krimp (woningmarkt, voorzieningen) ▪ economische krimp ▪ invloed aanwezigheid grote infrastructuur op leefbaarheid

BIJLAGE II

4. TOEPASSING LIMBURGS KWALITEITSMENU

TOEPASSING LIMBURGS KWALITEITSMENU

ALGEMEEN

Beek wenst gebruik te maken van de volgende in het LKM opgenomen modules:

- nieuwe landgoederen;
- gebiedseigen recreatie en toerisme;
- agrarische nieuwvestiging en uitbreiding;
- uitbreiding solitaire bedrijven;
- nieuwe (solitaire) woningen.

Daar waar in de modules van het LKM drempelwaarden (als financieel minimum aan bijdrage aan de beoogde kwaliteitsverbetering als tegenprestatie voor de voor de initiatiefnemer gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied) worden genoemd, worden deze bedragen hier niet overgenomen. De door Beek te hanteren financiële waarde van de hoogte van de tegenprestatie zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd.

NIEUWE LANDGOEDEREN

Ter versterking van de natuurlijke, landschappelijke, economische en recreatieve functie van het buitengebied kunnen nieuwe landgoederen worden opgericht. De landgoederen hebben kwaliteiten op zichzelf, maar versterken bij voorkeur ook de kwaliteiten van nabijgelegen natuurgebieden, landschappelijk waardevolle gebieden en de uitloopgebieden van de steden. De belangrijkste aspecten aan het landgoed zijn de openbare toegankelijkheid, de herkenbaarheid en uitstraling; de eenheid en allure. Een belangrijk doel van het beleid voor nieuwe landgoederen is het realiseren van nieuw groen en landschap. Het rood op het landgoed dient beperkt te zijn en onderdeel te zijn van het geheel van het landgoed.

Een landgoed heeft een minimale oppervlakte van circa 10 hectare nieuw groen. Maatwerk is daarin mogelijk. Het rood kan verschillende passende functies herbergen. Wanneer deze functie wonen betreft wordt bij een landgoed van circa 10 hectare gedacht aan maximaal 4 wooneenheden in een gebouw van allure of in een samenhangend ensemble. Bij grotere landgoederen is maatwerk mogelijk. De te bereiken kwaliteit staat daarbij voorop.

Als variant kunnen bij bestaande (woon)gebouwen, zoals voormalige boerenbedrijven, landgoederen worden gevormd met een oppervlakte van minimaal 5 hectare nieuwe natuur. Daarbij kan een passende functionele invulling van de gebouwen worden gezocht. Wanneer dat wonen is, geldt ook hier een maximum van 4 woningen bij 5 hectare nieuwe natuur. Enige uitbreiding van de bestaande bebouwing is mogelijk. De te bereiken kwaliteit staat ook hier voorop.

Landgoederen zijn over het algemeen sterk verbonden met de lokale situatie. Het is dan ook aan de gemeente om op het lokale niveau verder invulling aan deze ontwikkeling te geven. Om de recreatieve en uitloopfunctie van het landgoed voor de omgeving te garanderen is openstelling van 90% van het landgoed vereist.

De kwaliteiten worden in principe alle op het landgoed gerealiseerd. Als richtlijn gelden de in het LKM opgenomen normeringen voor het ontwikkelen van landgoederen. Daarbij zijn de te bereiken kwaliteiten belangrijker dan de exacte oppervlakte.

GBIEDSEIGEN TOERISME EN RECREATIE

Voor de uitbreiding van bestaande en de vestiging van nieuwe toeristisch-recreatieve bedrijven geldt een kwaliteitsbeleid.

Dit houdt in, dat ontwikkelingen dienen bij te dragen aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Omdat in de recreatieve en toeristische sector een grote verscheidenheid aan functies en verschijningsvormen voorkomt wordt hier een gedifferentieerd kwaliteitsbeleid gevoerd.

Kleinere - niet commerciële - toeristische en recreatieve voorzieningen zoals picknickplaatsen, recreatieve parkeerplaatsen, gemeentelijke sportparken, trapveldjes, speelvoorzieningen etc. vallen niet onder dit beleid. Voor deze voorzieningen geldt het normale planologische regime met een goede ruimtelijke en landschappelijke basisinpassing.

Voor toeristische en recreatieve voorzieningen die gebiedseigen zijn in het buitengebied staat de inpassing en de (verbetering van de) kwaliteit op de locatie van de ontwikkeling zelf voorop. Er moet een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing geleverd worden. Het gaat hier dan om voorzieningen die afhankelijk zijn van een ligging in het buitengebied en die ontwikkeld worden met een groene inrichting. Voorbeelden zijn campings, golfbanen en bungalowparken. Hierbij dient een ruime parkachtige setting te worden gecreëerd, die kan bijdragen aan de kwaliteit van het buitengebied. Om te borgen dat deze projecten een voldoende groen karakter hebben wordt de toepassing van een minimumverhouding groen ten opzichte van rood geadviseerd. Hiervoor is een richtlijn gegeven.

Voor de gebiedseigen toeristisch-recreatieve ontwikkelingen geldt het bereiken van een groen karakter en voldoende ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkeling en de directe omgeving als uitgangspunt. Er dient altijd een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing te worden gerealiseerd. Daar waar de ontwikkeling zelf weinig nieuw groen met zich meebrengt dient dit via de realisatie van nieuw groen te worden gecompenseerd.

Als richtlijn wordt een verhouding van circa 1:5 worden aangehouden. Inclusief inpassing levert de ontwikkeling circa 5 keer zoveel nieuw groen op als nieuw rood en grijs. Het groen wordt daarbij passend bestemd en beschermd. De compensatie vindt binnen de ontwikkeling of in de directe omgeving plaats.

UITBREIDING VAN AGRARISCHE BEDRIJVEN, INVULLING VAN VRIJKOMENDE AGRARISCHE BEDRIJVEN EN UITBREIDING WONINGEN EN/OF BIJGEBOUWEN

Beek zal het toepassingsbereik van de module agrarische nieuwvestiging en uitbreiding enerzijds beperken en anderzijds verruimen. Deze module is enerzijds uitsluitend van toepassing op de uitbreiding of omschakeling van agrarische bedrijven, daar nieuwvestiging niet wordt toegelaten. Anderzijds zal deze module ook van toepassing zijn bij de invulling van vrijkomende agrarische bedrijven met nieuwe economische dragers en bij de uitbreiding van woningen en/of bijgebouwen in het buitengebied.

Bij uitbreiding van agrarische gaat het om agrarische bedrijven, agrarische hulp- en nevenbedrijven, boomkwekerijen, paardenhouderijen en hoveniersbedrijven e.d.

Uitbreiding van agrarische bedrijven, invulling van vrijkomende agrarische bedrijven en uitbreiding van woningen en/of bijgebouwen is alleen toegestaan na een ruimtelijke afweging en onder voorwaarde dat de voorgenomen uitbreiding een bijdrage levert aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving middels inpassing en kwaliteitsverbetering.

Voor elke genoemde ontwikkeling geldt dat:

- de uitbreiding/ontwikkeling wordt ingepast op basis van een inpassingsplan, dat is afgestemd op de specifieke omgevingskenmerken (landschappelijke en ruimtelijke inpassing);
- er ten aanzien van de uitbreiding/ontwikkeling voorzieningen worden getroffen voor de afkoppeling van hemelwater, waarbij afhankelijk van de situatie dit infiltratie of retentie kan zijn;
- er aanvullende kwaliteitsverbetering plaatsvindt in de vorm sloop van bebouwing en/of aanleg van nieuwe natuur of landschap en/of andere kwaliteitsverbeterende maatregelen.

Bij uitbreiding van agrarische bedrijven en invulling van vrijkomende agrarische bedrijven dient de volledige bouwkaal te worden ingepast.

De inpassingen en kwaliteitsbijdrage zijn in hoge mate maatwerk. De aard, grootte en vorm van de ontwikkeling tezamen met de waarden van de omgeving zijn hierin leidend.

Bij landschappelijke inpassing dient gewerkt te worden met - voor zover van toepassing - het onderdeel Identiteit (kernkwaliteiten) van de Structuurvisie Beek, het provinciale voorbeeldenboek en de landschapsvisie Zuid Limburg.

UITBREIDING SOLITAIRE BEDRIJVEN IN BUITENGEBIED

De uitbreiding van bestaande bedrijven in het buitengebied is alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Indien blijkt dat er geen andere mogelijkheden zijn dan uitbreiding ter plekke, dan is uitbreiding alleen mogelijk wanneer naast een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing ook een kwaliteitsbijdrage geleverd wordt. Via deze kwaliteitsbijdrage wordt de ingreep in het buitengebied gecompenseerd. Voor de hoogte van de kwaliteitsbijdrage wordt een drempelwaarde gegeven.

Normering uitbreiding bedrijfsterrein (solitair) in het buitengebied

Voor solitaire bedrijven in het buitengebied, waarbij een uitbreiding kan worden toegestaan, geldt in het LKM als drempelwaarde voor de kwaliteitsbijdrage € 35 per m² nieuw bestemd bedrijfsterrein. De door Beek te hanteren financiële waarde van de hoogte van de tegenprestatie zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd. Uitgangspunt hierbij zal zijn de bestemming 'bedrijven' waarbij binnen deze bestemming bouw, opslag, transport, etc. plaats kan vinden.

NIEUWE SOLITAIRE WONINGEN

De module is een vervolg op het in Limburg gevoerde VORM-beleid. Het beleid is van toepassing op die gevallen waarin de bestemming van een perceel wordt gewijzigd in een woonbestemming, waardoor woningbouw mogelijk wordt gemaakt. Of indien op een woonbestemming via bestemmingswijziging een nieuwe woning (extra) kan worden gebouwd. Deze ontwikkeling is alleen mogelijk indien ze per saldo tot een ruimtelijke kwaliteitsverbetering leidt. Om invulling te geven aan deze voorwaarde zal ter plaatse sprake moeten zijn van kwaliteit, maar dient ook een kwaliteitsbijdrage te worden geleverd. Voor de hoogte van de kwaliteitsbijdrage is een drempelwaarde gegeven.

De bestemmingswijziging is alleen mogelijk op een locatie binnen een bestaand lint of cluster of aansluitend aan de contour. De woningen dienen te passen in de regionale woningbouwafspraken en de afspraken met betrekking tot Ruimte voor Ruimte.

Het uitgangspunt voor de kwaliteitsbijdrage is dat de bouw plaatsvindt op onbebouwde grond op locaties waar de ontsluiting (hoofdinfrastuctuur) reeds aanwezig is en kosten van bouw- en woonrijp maken relatief laag zijn (betreffen vooral huisaansluitingen). Voor kleinschalige woningbouwontwikkelingen in het buitengebied geldt als drempelwaarde voor de kwaliteitsbijdrage € 100 per m² uitgeefbare grond/nieuwe woonbestemming. Voor appartementen geldt als drempelwaarde voor de kwaliteitsbijdrage € 125 per m² bruto vloer oppervlak. De door Beek te hanteren financiële waarde van de hoogte van de tegenprestatie zal in een afzonderlijke Nota kostenverhaal worden vastgelegd.

		deelgebied				
		landgoederenzone	groene dwarsverbinding	plateau	overig buitengebied	kernrandgebieden, linten en clusters
ontwikkeling	uitbreiding agrarische bedrijven	●	●	●	●	●
	nieuwe landgoederen	●	●	●	●	●
	gebiedseigen toerisme en recreatie	●	●	●	●	●
	invulling vrijkomende agrarische bedrijven	●	●	●	●	●
	uitbreiding solitaire niet-agrarische bedrijven	●	●	●	●	●
	uitbreiding woningen en/of bijgebouwen	●	●	●	●	●
	nieuwe solitaire woningen	●	●	●	●	●

● toegestaan

● niet toegestaan

BIJLAGE II

5. BESLUITVORMING

Besluit Gemeenteraad

beek

uw gemeente.

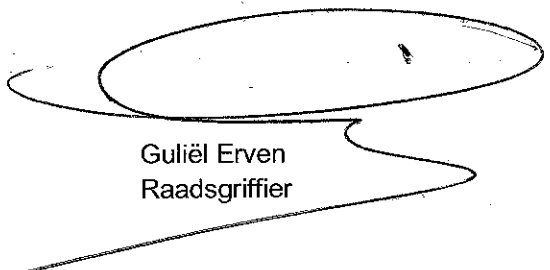
De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 07-02-2012;

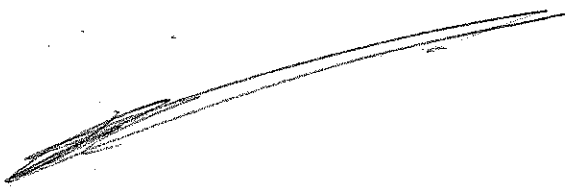
Besluit:

de structuurvisie 'Beek 2012- 2022, ruimte voor veelzijdigheid en vitaliteit' vast te stellen.

Beek, 22-03-2012
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven
Raadsgriffier

Ralf Krewinkel
Burgemeester